

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ**

**ΕΜΜΕΣΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ.
ΜΙΑ ΔΙΕΘΝΩΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ
ΤΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ**

Διπλωματική Εργασία
του

ΣΑΧΠΕΛΙΔΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ του ΙΩΑΝΝΗ

Θεσσαλονίκη, Ιανουάριος 2020

ΕΜΜΕΣΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ.
ΜΙΑ ΔΙΕΘΝΩΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ
ΤΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΣΑΧΠΕΛΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ του ΙΩΑΝΝΗ

Πτυχίο Οικονομικών Επιστημών, Τμήμα Νομικών και Οικονομικών Επιστημών,
Σχολή Νομικών και Οικονομικών Επιστημών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσ/νίκης, 1989

Διπλωματική Εργασία

υποβαλλόμενη για τη μερική εκπλήρωση των απαιτήσεων του

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΤΙΤΛΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ

Επιβλέπων Καθηγητής
Σταυρόπουλος Αντώνιος

Εγκρίθηκε από την τριμελή εξεταστική επιτροπή την

ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟ
Σ ΑΝΤΩΝΙΟΣ

ΔΡΙΤΣΑΚΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΣΤΕΙΑΚΑΚΗΣ
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΣΑΧΠΕΛΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

.....

Περίληψη

Η ανάγκη για τη φορολόγηση των πραγματικών εισοδημάτων των φυσικών και νομικών προσώπων και ο εντοπισμός των αδήλωτων εισοδημάτων που διαφεύγουν της φορολόγησης με τις ισχύουσες γενικές διατάξεις, στάθηκε η αφορμή για την ανάπτυξη διεθνώς αναγνωρισμένων έμμεσων τεχνικών ελέγχου. Η παρούσα εργασία έχει ως σκοπό της την θεωρητική ανάπτυξη καθώς και τη διαδικασία εφαρμογής με τη χρήση ηλεκτρονικών εργαλείων των έμμεσων τεχνικών ελέγχου που εφαρμόζονται στη χώρα μας.

Οι έμμεσες τεχνικές ελέγχου έχουν ως σκοπό τους τον προσδιορισμό του πραγματικού εισοδήματος των φορολογουμένων με αντικειμενικό τρόπο με στόχο των προσδιορισμό των αδήλωτων εισοδημάτων λαμβάνοντας υπόψη ότι το εισόδημα του φορολογούμενου έχει αναλωθεί σε αγορές και δαπάνες ή έχει χρησιμοποιηθεί για την προσαύξηση της προσωπικής του περιουσίας. Η χρήση τους συμβάλλει στην αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και στην εμπέδωση αισθήματος κοινωνικής δικαιοσύνης.

Στην εργασία αναπτύσσονται τρεις τεχνικές ελέγχου για τις οποίες έχουν εκδοθεί σχετικές αποφάσεις ήτοι: η τεχνική της ανάλυσης ρευστότητας, της καθαρής θέσης και του ύψους των τραπεζικών καταθέσεων σε μετρητά.

Λέξεις Κλειδιά: έμμεσες τεχνικές ελέγχου, φορολογική υποχρέωση, φορολογικός έλεγχος, φορολογητέα ύλη.

Abstract

The need of taxation of the real income of individuals and companies and the identification of undisclosed income that has not been under the general terms of taxation, was the reason of the development of internationally recognized indirect auditing techniques. The purpose of this thesis is the theoretical development as well as the implementation process using electronic tools of indirect auditing techniques applied in our country.

The indirect auditing techniques are intended to determine the true income of taxpayers in an objective way for the purpose of determining undeclared income, given that the taxpayer's income has been spent on purchases and expenses or has been used to increase personal income. Their use contributes to approach tax evasion and instilling a sense of social justice.

This thesis develops three control techniques which have been authorized by certain decisions and which are: the technique of analyzing liquidity, equity and the amount of bank deposits in cash.

Keywords: indirect auditing techniques, tax liability, tax auditing, taxable material.

Ευχαριστίες

Ευχαριστώ τον αναπληρωτή Καθηγητή του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και επιβλέπων καθηγητή κ. Σταυρόπουλο Αντώνιο, ο οποίος με την υποστήριξη, την καθοδήγηση και την αμέριστη συμπαράσταση του βοήθησε στην ολοκλήρωση της παρούσας διπλωματικής εργασίας.

Περιεχόμενα

Εισαγωγή		1
Ενότητα Πρώτη		3
1	Εισαγωγή στους φορολογικούς ελέγχους	3
1.1	Έννοια και σημασία φορολογικών ελέγχων	3
1.2	Διάκριση φορολογικών ελέγχων	4
1.3	Φορολογικοί ελεγκτές	7
1.4	Διαδικασία φορολογικού ελέγχου	9
1.4.1	Επιλογή υποθέσεων προς έλεγχο	9
1.4.2	Εντολή ελέγχου	9
1.4.3	Προετοιμασία ελέγχου	10
1.4.4	Διενέργεια ελέγχου	11
1.4.5	Ολοκλήρωση ελέγχου	13
1.5	Μετ' έλεγχόν διαδικασία	15
1.6	Διαδικασία επιβολής κυρώσεων	15
1.7	Διαδικασία μέτρων αναγκαστικής είσπραξης	17
Ενότητα Δεύτερη		18
2	Ιστορική ανασκόπηση	18
Ενότητα Τρίτη		23
3	Οι έμμεσες τεχνικές ελέγχου ως μεθοδολογία του φορολογικού ελέγχου	23
3.1	Άμεσες και έμμεσες τεχνικές ελέγχου	23
3.2	Φορολογικός έλεγχος με έμμεσες τεχνικές ελέγχου	24
3.3	Μέθοδοι έμμεσων τεχνικών ελέγχου	26
3.4	Επιλογή έμμεσης τεχνικής ελέγχου	28
Ενότητα Τέταρτη		28
4	Οι έμμεσες τεχνικές ελέγχου στην Ελλάδα	28
4.1	Ισχύουσες διατάξεις	28
4.2	Έμμεσες τεχνικές που εφαρμόζονται στην Ελλάδα	31
4.3	Διαδικασία ελέγχου με έμμεσες τεχνικές	32
4.4	Υπολογισμός φορολογητέου εισοδήματος	35
Ενότητα Πέμπτη		36
5	Ανάλυση έμμεσων τεχνικών ελέγχου	36
5.1	Τεχνική της ανάλυσης ρευστότητας (source and application of funds)	36

	method)	
5.2	Τεχνική της καθαρής θέσης (net worth method)	41
5.3	Τεχνική του ύψους των τραπεζικών καταθέσεων και των δαπανών σε μετρητά (bank deposits and cash expenditure method)	46
5.4	Παραδείγματα με την εφαρμογή των τριών έμμεσων τεχνικών ελέγχου	49
5.5	Συμπεράσματα για τις τρεις έμμεσες τεχνικές ελέγχου	54
5.6	Προτάσεις για μελλοντική έρευνα	56
Βιβλιογραφία		57
Νόμοι – Πολ.		58
Διαδικτυακοί ιστότοποι		59
Παράρτημα		59
Έντυπα ΠΟΛ. 1171/2013		59

Ακρωνύμια

Ε.Γ.Λ.Σ.	Ενιαίο Γενικό Λογιστικό Σχέδιο
Ε.Λ.Π.	Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα
Ε.Ε.	Ετερόρρυθμη Εταιρία
Κ.Β.Σ.	Κώδικας Βιβλίων Στοιχείων
Κ.Φ.Α.Σ.	Κώδικας Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών
Κ.Φ.Δ.	Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας
Κ.Φ.Ε	Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος
Ν.	Νόμος
Ν.Π.	Νομικό Πρόσωπο
Ν.Ο.	Νομική Οντότητα
Παρ.	Παράγραφος
Περ.	Περίπτωση
Π.Ο.Λ.	Πολυγραφημένη Υπουργική Εγκύκλιος
Σ.τ.Ε.	Συμβούλιο της Επικρατείας
Φ.Ε.Κ.	Φύλλο Εφημερίδας Κυβέρνησης
Φ.Π.	Φυσικό Πρόσωπο

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η διενέργεια φορολογικών ελέγχων αποτελεί μία από τις σπουδαιότερες δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στη φορολογική διοίκηση κάθε κράτους. Σε παγκόσμιο επίπεδο αποτελούν το μέσο για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και η επίτευξη των στόχων αποτελεί ένα κρίσιμο μέγεθος για την αύξηση των δημοσίων εσόδων.

Η αποτελεσματικότητα των φορολογικών ελέγχων αποσκοπεί στον προσδιορισμό με ακρίβεια των καθαρών προς φορολόγηση εισοδημάτων, γεγονός που θα ενισχύσει την εκάστοτε οικονομία, θα αποφέρει δίκαιη κατανομή των φορολογικών βαρών και θα ισχυροποιήσει το αίσθημα της κοινωνικής δικαιοσύνης μεταξύ των πολιτών.

Η διαδικασία ενός φορολογικού ελέγχου χαρακτηρίζεται από την χρήση πολλών εργαλείων και την εφαρμογή διάφορων τεχνικών μεθόδων που έχουν αναπτυχθεί στο πέρασμα των χρόνων σε διάφορες αναπτυγμένες οικονομικά χώρες προκειμένου να προσδιορισθούν όσον το δυνατόν δικαιότερα τα πραγματικά εισοδήματα των οικονομικών οντοτήτων είτε αφορούν φυσικά είτε νομικά πρόσωπα ενώ παράλληλα συμβάλλει στην αποτροπή από την παραβατικότητα και στην συμμόρφωση τους με τις ισχύουσες νομοθεσίες.

Από τις βασικές ενέργειες ενός ελέγχου είναι ο έλεγχος των λογιστικών βιβλίων εφόσον αναφερόμαστε σε επιτηδευματίες και επιχειρήσεις και η διεξοδική εξέταση των δεδομένων των υποβληθεισών δηλώσεων μετά των συνημμένων δικαιολογητικών τους. Ωστόσο οι ανωτέρω ενέργειες δεν είναι από μόνες τους ικανές να ολοκληρώσουν το αποτέλεσμα ενός ελέγχου και να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα για τη φορολογική υποχρέωση κάθε ελεγχόμενου. Προς τούτο οι ελεγκτές προστρέχουν επικουρικά στη χρήση των έμμεσων τεχνικών ελέγχου. Αυτές οι τεχνικές όπως θα αναλυθούν παρακάτω διαπραγματεύονται σε μεγαλύτερο και πιο αναλυτικό βαθμό των οικονομικών πεπραγμένων των φορολογουμένων αφού αξιοποιούν όσο το δυνατόν καλύτερα ένα σημαντικό αριθμό πληροφοριών που είναι διάσπαρτες σε διαφορετικά σημεία.

Στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια έχουν νομοθετηθεί οι διατάξεις πάνω στις οποίες στηρίζονται οι έμμεσες τεχνικές ελέγχου οι οποίες ως προς την ανάπτυξη και τη φιλοσοφία τους συναντιούνται στην Φορολογική υπηρεσία των Η.Π.Α.

Η διπλωματική εργασία απαρτίζεται από πέντε κεφάλαια και στόχο της είναι να παρουσιάσει τις έμμεσες τεχνικές που χρησιμοποιούνται από τις φορολογικές υπηρεσίες της Α.Α.Δ.Ε. κατά τη διαδικασία των φορολογικών ελέγχων που λαμβάνουν χώρα στο σύνολο της Ελληνικής επικράτειας με σκοπό την αποτύπωση των αληθινών εισοδημάτων των φυσικών και νομικών προσώπων που δραστηριοποιούνται στη χώρα.

Περιγραμματακά στη πρώτη ενότητα γίνεται μία αναφορά στη σημασία, στις διαδικασίες και στη σπουδαιότητα των φορολογικών ελέγχων. Η δεύτερη ενότητα διαπραγματεύεται με άρθρα

και διαπιστώσεις που έχουν προκύψει από διεθνές μελέτες και καταδεικνύουν την αναγκαιότητα της χρήσης έμμεσων τεχνικών ελέγχων από τις φορολογικές υπηρεσίες. Στη τρίτη ενότητα παρουσιάζονται συνοπτικά οι έμμεσες τεχνικές που χρησιμοποιούνται ως μεθοδολογίες για τον εντοπισμό παγκοσμίως των φορολογητέων εισοδημάτων ενώ η τέταρτη ενότητα παρουσιάζει εκτενέστερα τις έμμεσες τεχνικές που βρίσκουν εφαρμογή στην ελληνική πραγματικότητα καταγράφοντας τις διατάξεις που έχουν νομοθετηθεί για την εφαρμογή τους, τις διευκρινιστικές εγκυκλίους που έχουν εκδοθεί και τελικά τη μεθοδολογία όπως έχει διαμορφωθεί. Στη τελευταία ενότητα γίνεται ανάπτυξη των έμμεσων τεχνικών που χρησιμοποιούνται από τους ελεγκτές και καταγράφονται παραδείγματα με αριθμητικά δεδομένα ήτοι των τεχνικών της ανάλυσης ρευστότητας, της καθαρής θέσης και των τραπεζικών καταθέσεων και δαπανών σε μετρητά.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΩΤΗ:

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΥΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥΣ

1.1 ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

Ο φορολογικός έλεγχος είναι η διαδικασία που διενεργείται από υπαλλήλους του Υπουργείου Οικονομικών και ειδικότερα από υπαλλήλους της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α,Α,Δ,Ε,) και στοχεύει στο προσδιορισμό της φορολογητέας ύλης και της διαπίστωση της εκπλήρωσης των φορολογικών υποχρεώσεων των φυσικών προσώπων επιτηδευματιών και μη καθώς και των νομικών οντοτήτων. Προς τούτο γίνεται έλεγχος για την ακρίβεια των υποβληθέντων φορολογικών δηλώσεων ενώ στις περιπτώσεις που οι υπόχρεοι δεν έχουν υποβάλλει δήλωση μέσω διασταυρώσεων αναζητούν τα εισοδήματά τους. Ως επιστέγασμα των ενεργειών της φορολογικής διοίκησης είναι η είσπραξη των αναλογούντων και μη καταβληθέντων φόρων, η πάταξη της φοροδιαφυγής και η εμπέδωση ενός κλίματος δικαιοσύνης μεταξύ των πολιτών.

Ο σκοπός της φορολογικής διοίκησης είναι:

- Ο έλεγχος των βιβλίων και στοιχείων των φυσικών προσώπων που δηλώνουν εισοδήματα από επιχειρηματική δραστηριότητα και των νομικών προσώπων, προκειμένου να διαπιστωθεί αν αυτά τηρήθηκαν σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
- Αν έγινε σωστή εφαρμογή των φορολογικών νόμων τόσο ως προς την άμεση όσο και προς την έμμεση φορολογία.
- Έλεγχος των συναλλαγών για τη διαπίστωση της ακρίβειας αυτών ώστε να είναι εφικτός ο λογιστικός προσδιορισμός των αποτελεσμάτων ή αν θα πρέπει να γίνει με τη χρήση έμμεσων τεχνικών ελέγχου.
- Αν τα δεδομένα των βιβλίων και στοιχείων μεταφέρθηκαν σωστά στις υποβληθείσες δηλώσεις και έχουν συνυποβληθεί ορθά τα συνυποβαλλόμενα έντυπα και καταστάσεις.
- Αν έχουν εκπληρωθεί οι λοιπές ,η φορολογικές υποχρεώσεις που απορρέουν από την άσκηση της δραστηριότητας.

Η Φορολογική Διοίκηση έχει την εξουσία να επαληθεύει, να ελέγχει και να διασταυρώνει την εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων εκ μέρους του φορολογούμενου, την ακρίβεια των φορολογικών δηλώσεων που υποβάλλονται σε αυτήν και να επιβεβαιώνει τον υπολογισμό και την καταβολή του οφειλόμενου φόρου, διενεργώντας έλεγχο σε έγγραφα, λογιστικά στοιχεία και στοιχεία γνωστοποιήσεων και παρόμοιες πληροφορίες, θέτοντας ερωτήσεις στον

φορολογούμενο και σε τρίτα πρόσωπα, ερευνώντας εγκαταστάσεις και μέσα μεταφοράς που χρησιμοποιούνται για τη διενέργεια επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τις διαδικασίες και χρησιμοποιώντας μεθόδους που προβλέπονται στον Κώδικα (άρθρο 23 παρ. 1 Ν. 4174/2013 Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας).

Κατά τον προσδιορισμό του φόρου, η Φορολογική Διοίκηση δεν λαμβάνει υπόψη τυχόν διευθέτηση ή σειρά διευθετήσεων οι οποίες, έχοντας συσταθεί με κύριο σκοπό ή με έναν από τους κύριους σκοπούς την απόκτηση φορολογικού πλεονεκτήματος που ματαιώνει το αντικείμενο ή τον σκοπό των εφαρμοστέων φορολογικών διατάξεων, δεν είναι γνήσιες, συνεκτιμημένων όλων των σχετικών στοιχείων και περιστάσεων. (άρθρο 38 παρ. 1 Ν. 4174/2013 Κ.Φ.Δ.). Ως «διευθέτηση» νοείται κάθε συναλλαγή, δράση, πράξη, συμφωνία, επιχορήγηση, συνεννόηση, υπόσχεση, δέσμευση ή γεγονός.

Η έκθεση που συντάσσεται από τα φορολογικά όργανα αποτελεί τα οριστικά πεπραγμένα των διαχειριστικών χρήσεων που ελέγχθηκαν τα αποτελέσματα της μεταφέρονται στις οικείες πράξεις προσδιορισμού του φόρου επί των οποίων οι ελεγχόμενοι μπορούν να φέρουν τις όποιες αντιρρήσεις τους αρχικά με ένσταση που υποβάλουν στην αρμόδια Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών και αν συνεχίζει να υπάρχει διαφορά την οποία αμφισβητεί μέσω προσφυγής στα αρμόδια διοικητικά Πρωτοδικεία.

Καταλήγοντας η αποτελεσματικότητα των φορολογικών ελέγχων συμβάλλει στην αύξηση των δημοσίων εσόδων, στην βελτίωση των οικονομικών δεικτών και στην δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών.

1.2 ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

Όλες οι διαδικασίες που σχετίζονται από τον σχεδιασμό μέχρι και την ολοκλήρωση με τη βεβαίωση των διαφορών απορρέουν από τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Ν. 4174/2013). Ο έλεγχος διακρίνεται σε δύο βασικές κατηγορίες τους μερικούς ελέγχους και τους πλήρους ελέγχους και σε δύο υποκατηγορίες τους επιτόπιους ελέγχους και τους ελέγχους γραφείου.

Ως πλήρης έλεγχος είναι αυτός που διενεργείται στο σύνολο των φορολογιών, των τελών και εισφορών, λαμβάνει υπόψη όλα τα δεδομένα που υπάρχουν στη διάθεση των φορολογικών υπηρεσιών καθώς και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο που υπάρχει σε άλλες υπηρεσίες φορείς και οργανισμούς ανά την ελληνική επικράτεια. Είναι ο πλέον εμπειριστατωμένος έλεγχος με μεγάλη διάρκεια και δε δύναται η υπηρεσία να επανέλθει εκτός και αν προκύψει ένα νέο στοιχείο το οποίο δεν ήταν εις γνώση του ελεγκτή κατά το χρόνο διενέργειας του ελέγχου. Πριν την εφαρμογή του Κ.Φ.Δ. ως πλήρης έλεγχος νοούνταν τακτικός έλεγχος που σκοπό είχε να διερευνήσει το σύνολο των φορολογιών που σχετίζονταν με την ελεγχόμενη υπόθεση.

Ως μερικός έλεγχος είναι αυτός που δεν έχει τα δεδομένα που αναφέρθηκαν ανωτέρω, περιορίζεται στην αξιοποίηση και έκδοση αποτελεσμάτων για συγκεκριμένες επαληθεύσεις και είναι δυνατόν ο έλεγχος ανά πάσα στιγμή για λοιπά φορολογικά αντικείμενα τέλη και εισφορές που δεν αντιμετωπίστηκαν με την αρχική εντολή του μερικού ελέγχου. Πριν την εφαρμογή του Κ.Φ.Δ. ως μερικοί έλεγχοι χαρακτηρίζονταν οι προσωρινοί έλεγχοι που αποσκοπούσαν στη διαπίστωση αν αποδόθηκαν ορθά οι αναλογούντες και παρακρατούμενοι από τους ελεγχόμενους φόροι και διασταυρωτικοί έλεγχοι που επιβεβαίωναν συγκεκριμένες συναλλαγές και οι προληπτικοί που είχαν ως σκοπό τον έλεγχο των επιχειρήσεων για την εφαρμογή της φορολογικής νομοθεσίας ως προς την έκδοση στοιχείων και διακίνηση αγαθών, την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και την εκπλήρωση των φορολογικών τους υποχρεώσεων.

Ως προς τη διάκριση των επιτόπιων και των ελέγχων γραφείου έγκειται στο γεγονός της παρουσίας των ελεγκτικών οργάνων στον επαγγελματικό χώρο των ελεγχόμενων προκειμένου να διενεργηθούν οι απαραίτητες ελεγκτικές επαληθεύσεις (επιτόπιοι έλεγχοι) ή στην διενέργεια των ελεγκτικών επαληθεύσεων με όσα διαθέσιμα στοιχεία υπάρχουν στην υπηρεσία χωρίς την επίσκεψη στην έδρα της επιχείρησης (έλεγχος γραφείου). Τόσο οι πλήρης όσο και οι μερικού έλεγχοι μπορεί να είναι είτε επιτόπιοι είτε έλεγχοι γραφείου.

Η διάρκεια του επιτόπιου ελέγχου είναι συγκεκριμένη, προσδιορίζεται στο έντυπο της εντολής ελέγχου, μπορεί να παραταθεί αρχικά για έξι μήνες και επιπλέον δεύτερη παράταση εκ νέου έξι μηνών με αιτιολογημένη απόφαση. Η διάρκεια του επιτόπιου ελέγχου αφορά το χρόνο κατά τον οποίο έχει τη δυνατότητα ο ελεγκτής να παραβρίσκεται στις εγκαταστάσεις της ελεγχόμενης επιχείρησης και όχι στο χρόνο ολοκλήρωσης του ελέγχου. Για τους ελέγχους που διενεργούνται από το γραφείο δεν υπάρχει κανένας χρονικός περιορισμός για την ολοκλήρωση των ελεγκτικών επαληθεύσεων.

Ολοκληρώνοντας για το είδος των φορολογικών ελέγχων πρέπει να αναφερθεί ο έλεγχος που διενεργείται από ορκωτούς ελεγκτές λογιστές και ελεγκτικές εταιρείες για την έκδοση φορολογικού πιστοποιητικού. Οι διατάξεις απορρέουν από το άρθρο 65^α του Κ.Φ.Δ. και αφορούν τις Ανώνυμες Εταιρείες και τις Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης που οι ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά από νόμιμους ορκωτούς ελεγκτές ή ελεγκτικά γραφεία. Σύμφωνα με την υποπαρ. Α1 του άρθρο 2 ν. 4336/2015 σε υποχρεωτικό έλεγχο από ορκωτούς ελεγκτές υπάγονται οι οντότητες που χαρακτηρίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 1 & 2 του ν. 4308/2014 ως μεσαίες ή μεγάλες και είναι αυτές που για δύο συνεχόμενες χρήσεις υπερβαίνουν τα εξής κριτήρια:

- Σύνολο ενεργητικού: 4.000.000,00 €
- Καθαρό ύψος κύκλου εργασιών: 8.000.000,00
- Μέσος όρος απασχολούμενων κατά τη διάρκεια της περιόδου: 50 άτομα

Οι ελεγκτές που εκδίδουν το φορολογικό πιστοποιητικό διενεργούν έλεγχο των φορολογικών διατάξεων, εφαρμόζουν τις επαληθεύσεις που προβλέπονται από το πρόγραμμα ελέγχου του παραρτήματος ΙΙΙ της ΠΟΛ. 1124/20015 και τις διαπιστώσεις τις αποτυπώνουν στην Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης και στο Προσάρτημα αναλυτικών πληροφοριακών στοιχείων που συντάσσουν.

Στην Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης γίνεται εκτενής αναφορά για την εφαρμογή των διατάξεων που διέπουν τις φορολογίες:

- Φορολογία Εισοδήματος
- Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.)
- Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ε.Λ.Π.)
- Φορολογία Ακινήτων
- Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων (Ε.Ν.Φ.Ι.Α.)
- Ειδικός Φόρος επί των Ακινήτων (Ε.Φ.Α.)
- Δήλωση Στοιχείων Ακινήτων (Ε9)
- Παρακρατούμενοι Φόροι
- Τέλος Χαρτοσήμου και εισφορά υπέρ Ο.Γ.Α.
- Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου
- Ενδοομιλικές συναλλαγές
- Μετασχηματισμοί επιχειρήσεων
- Ηλεκτρονικό εμπόριο.

Η έκθεση που συντάσσεται μπορεί να είναι χωρίς επιφύλαξη όταν δεν διαπιστώνονται παραβάσεις στις φορολογικές διατάξεις, με επιφύλαξη όταν προκύπτουν διαφορές με επιφύλαξη, με θέματα έμφασης όταν υπάρχουν ζητήματα που αμφισβητείται η φορολογική τους αντιμετώπιση και τέλος με αρνητικό συμπέρασμα ή αδυναμία έκφρασης συμπεράσματος όταν δεν παρασχέθηκαν οι αναγκαίες πληροφορίες για τον έλεγχο της εφαρμογής των φορολογικών διατάξεων.

Το προσάρτημα στο φορολογικό πιστοποιητικό περιλαμβάνει τα γενικά στοιχεία της εταιρείας που αφορά, τεκμηριώνει και αξιολογεί όσα διαπιστώθηκαν και καταγράφηκαν στην έκθεση φορολογικής συμμόρφωσης και αναφέρει την ελεγκτική διαδικασία που χρησιμοποιήθηκε.

Το φορολογικό πιστοποιητικό γνωστοποιείται εγγράφως στην ελεγχόμενη επιχείρηση προκειμένου να συμμορφωθεί στις τυχόν διαπιστώσεις με αρνητικό συμπέρασμα ή αδυναμία έκφρασης συμπεράσματος και στη συνέχεια οριστικοποιείται με την ηλεκτρονική υποβολή στη βάση δεδομένων μέσω της οικείας εφαρμογής της Α.Α.Δ.Ε.

Αν από μεταγενέστερο δειγματοληπτικό έλεγχο της φορολογικής διοίκησης προκύψουν σημαντικές πρόσθετες επιβαρύνσεις, οι οποίες υπερβαίνουν το ουσιώδες μέγεθος, όπως αυτό προσδιορίζεται κατά το Διεθνές Πρότυπο Εργασιών Διασφάλισης 3000 «Έργα Διασφάλισης πέραν ελέγχου ή Επισκόπησης Ιστορικής Οικονομικής Πληροφόρησης» και τις οποίες όφειλε να διαπιστώσει ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής ή η ελεγκτική εταιρεία, επιβάλλεται στους ανωτέρω με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων διοικητικό πρόστιμο ύψους από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης και την ενδεχόμενη υποτροπή, το οποίο εκδίδεται ύστερα από δεσμευτική πρόταση της Ε.Λ.Τ.Ε., με την οποία προσδιορίζεται και το ύψος του επιβλητέου προστίμου.

1.3 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ

Η διενέργεια των φορολογικών ελέγχων διενεργείται από υπαλλήλους οι οποίοι έχουν ιδιαίτερα προσόντα για την διεκπεραίωση των καθηκόντων τους. Η διαδικασία διαφοροποιείται ανά ελεγκτή λαμβάνοντας υπόψη και τις ιδιαιτερότητες κάθε ελεγχόμενης υπόθεσης. Βασική προϋπόθεση για την επίτευξη του έργου κάθε ελεγκτή παίζει η εμπειρία που έχει αποκομίσει με τη πάροδο των χρόνων και ως βασικά προσόντα του θα μπορούσαμε να αναφέρουμε τα ακόλουθα:

- Όσα ανάγονται στη προσωπικότητα του ελεγκτή ήτοι το ήθος του, η ακεραιότητα του, η έκφραση και διατύπωση άποψης, αντικειμενική κρίση, αντίληψη, παρατηρητικότητα και οξυδέρκεια.
- Όσα ανάγονται σε γνωστικά αντικείμενα που σχετίζονται με το αντικείμενο της εργασίας του ήτοι γνώσης της φορολογικής νομοθεσίας, της ασφαλιστικής νομοθεσίας, γνώση τήρησης λογιστικών αρχείων και βασικές γνώσεις που συνάδουν με το αντικείμενο τους και σχετίζονται με το αστικό και εμπορικό δίκαιο.
- Τέλος αυτό που πρέπει να χαρακτηρίζει έναν ελεγκτή είναι η εχεμύθεια, η διακριτικότητα, η αντικειμενικότητα και η ορθή διαχείριση των πληροφοριών που συγκεντρώνει κατά τη διεξαγωγή ενός ελέγχου πολλών εκ των οποίων είναι εμπιστευτικού χαρακτήρα.

Στην Ελλάδα η διενέργεια των φορολογικών ελέγχων μπορεί να γίνει από προσωπικό που απασχολούνται στις ακόλουθες υπηρεσίες και ελεγκτικές εταιρείες:

- Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) και τα ελεγκτικά κέντρα Κέντρο Ελέγχου Φορολογουμένων Μεγάλου Πλούτου (Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π) και Κέντρο Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων (Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ.) που είναι επιφορτισμένες με τον έλεγχο μερικών και πλήρων ελέγχων ανάλογα με μια σειρά προϋποθέσεων που βασίζονται στο αν είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα, στα ακαθάριστα έσοδα τους, στην επαγγελματική ή τη διεύθυνση κατοικίας τους και

μία άλλη σειρά πιο εξειδικευμένων προϋποθέσεων που σχετίζονται με τις αποκτήσεις περιουσιακών στοιχείων, τις δαπάνες διαβίωσής που πραγματοποιούν, αν διενεργούν ενδοομιλικές συναλλαγές, αν οι έλεγχοι αφορούν προληπτικούς, διασταυρωτικούς ή ελέγχους κεφαλαίου κλπ.

- Υπηρεσία Ερευνών και Διασφάλισης Δημοσίων Εσόδων (Υ.Ε.Δ.Δ.Ε) με τους υπαλλήλους της να ασχολούνται κυρίως με προληπτικούς ελέγχους ως προς την ορθή εφαρμογή των διατάξεων της φορολογικής και τελωνειακής νομοθεσίας και επικουρικά με πιο στοχευμένους ελέγχους προσαύξησης περιουσίας.

- Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.) με αντικείμενο την αποκάλυψη, διερεύνηση και καταστολή οικονομικών εγκλημάτων.

- Ελεγκτική Υπηρεσία Τελωνείων (ΕΛ.Υ.Τ.) που ασχολείται με ελέγχους ως προς την εφαρμογή των διατάξεων που απορρέουν από την τελωνειακή νομοθεσία.

- Οικονομική Αστυνομία και Υπηρεσία Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος που απασχολούνται με τη διερεύνηση οικονομικών εγκλημάτων, την επεξεργασία καταγγελιών και εγκλημάτων που γίνονται μέσω του διαδικτύου και των ηλεκτρονικών συναλλαγών.

- Ειδικά συνεργεία ελέγχων που συγκροτούνται κατά καιρούς με ιδιαίτερη απόφαση των διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. και αποσκοπούν στην διερεύνηση συγκεκριμένων μεγάλων υποθέσεων που εμπλέκεται μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων και απαρτίζονται από υπαλλήλους που υπηρετούν σε διάφορες υπηρεσίες της Α.Α.Δ.Ε.

- Σώμα Οικονομικών Επιθεωρητών και Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων με το Σώμα Οικονομικών επιθεωρητών να ασχολείται με τη διενέργεια χρηματοοικονομικού ελέγχου επί των πάσης φύσεως οικονομικών υπηρεσιών, δημοσίων υπόλογων και Διαχειρίσεων των Ενόπλων Δυνάμεων και την υποβολή προτάσεων για τη λήψη μέτρων αποκατάστασης δυσλειτουργιών και για την τροποποίηση και συμπλήρωση - βελτίωση μεθόδων, διαδικασιών και συστημάτων λογιστικού που διέπουν τις δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς που εποπτεύονται από το κράτος ενώ οι επιθεωρητές που υπηρετούν στην Υπηρεσία εσωτερικών Υποθέσεων ασχολούνται με τη πρόληψη και διερεύνηση οικονομικών εγκλημάτων και εγκλημάτων διαφθοράς των επίορκων δημόσιων υπαλλήλων.

- Ορκωτοί ελεγκτές οι οποίοι δεν είναι δημόσιοι υπάλληλοι αλλά ασκούν ελεύθεριο επάγγελμα ή απασχολούνται σε μεγάλες ελεγκτικές εταιρείες, είναι καταχωρημένοι σε ειδικό βιβλίο – μητρώο και έχουν ως αντικείμενο τον έλεγχο επιχειρήσεων για τη παροχή φορολογικού πιστοποιητικού και την εκτίμηση της καθαρής θέσης επιχειρήσεων που πρόκειται να συγχωνευθούν, να απορροφηθούν ή να διασπαστούν.

1.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

1.4.1 ΕΠΙΛΟΓΗ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΡΟΣ ΕΛΕΓΧΟ

Οι διατάξεις του άρθρου 26 παρ. 1 ν. 4174/13 προβλέπουν ότι οι υποθέσεις που ελέγχονται κατά προτεραιότητα, επιλέγονται με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων με βάση κριτήρια ανάλυσης κινδύνου, στοιχεία από εσωτερικές και εξωτερικές πηγές πληροφόρησης ή, εξαιρετικά, με βάση άλλα κριτήρια, τα οποία καθορίζονται από τον Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και δεν δημοσιοποιούνται.

Τα κριτήρια ανάλυσης κινδύνου τα οποία μοριοδοτούν μία υποψήφια για έλεγχο υπόθεση ελέγχου αφορούν την υποβολή ή μη των φορολογικών δηλώσεων, τα δεδομένα αυτών σε σχέση με το αντικείμενο και τη φορολογική επιβάρυνση που προκύπτει (ζημιογόνα αποτελέσματα, πιστωτικά υπόλοιπα κλπ.), την ύπαρξη φορολογικών παραβάσεων οι οποίες με τη σειρά τους αναλόγως με τη σοβαρότητα τους έχουν διαφορετικό συντελεστή βαρύτητας, η απώλεια ή η μη διαφύλαξη των φορολογικών βιβλίων και στοιχείων, οι επιχορηγήσεις που πιθανόν να έχουν ληφθεί, η δημιουργία αφορολογητών αποθεματικών, η ένταξη σε πτωχευτική διαδικασία και κάθε πληροφορία που είναι γνωστή στη διοίκηση τόσο από το εσωτερικό της χώρας όσο και από την ανταλλαγή πληροφοριών με φορολογικές υπηρεσίες άλλων χωρών.

Περαιτέρω οι προϊστάμενοι των υπηρεσιών έχουν τη δυνατότητα να προτείνουν στη διοίκηση προς έλεγχο υποθέσεις βασιζόμενοι σε στοιχεία που έχουν στη διάθεση τους και χρήζουν έγκριση από τον Γενικό Διευθυντή Φορολογικής Συμμόρφωσης.

1.4.2 ΕΝΤΟΛΗ ΕΛΕΓΧΟΥ

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη διενέργεια οποιασδήποτε μορφής φορολογικού ελέγχου είναι η έκδοση σχετικής εντολής. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 1 η εντολή ελέγχου πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- α) τον αριθμό και την ημερομηνία της εντολής,
- β) το ονοματεπώνυμο του υπαλλήλου ή των υπαλλήλων στους οποίους έχει ανατεθεί ο φορολογικός έλεγχος,
- γ) το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία, τη διεύθυνση και τον αριθμό φορολογικού μητρώου του φορολογούμενου, αν αυτός έχει αποδοθεί στον φορολογούμενο,
- δ) τη φορολογική περίοδο ή υπόθεση και το είδος φορολογίας που αφορά ο φορολογικός έλεγχος,
- ε) τη διάρκεια του φορολογικού ελέγχου, και
- στ) το χαρακτηρισμό «πλήρης» ή «μερικός» έλεγχος, κατά περίπτωση.

Κάθε εντολή καταχωρείται σε ειδικό βιβλίο και παίρνει έναν μοναδικό αύξων αριθμό.

1.4.3 ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ

Μετά την έκδοση της εντολής και την υπογραφή από τον αρμόδιο προϊστάμενο η εντολή επιδίδεται ενυπόγραφα στον υπάλληλο που ορίζεται να διενεργήσει τον έλεγχο.

Πρώτο μέλημα του ελεγκτή είναι να κοινοποιήσει την εντολή ελέγχου στον ελεγχόμενο. Συγχρόνως του επιδίδεται και ιδιαίτερη πρόσκληση προκειμένου να υποβάλλει οικειοθελώς πριν την ολοκλήρωση του ελέγχου, δηλώσεις που πιθανόν αμέλησε να υποβάλλει ή να τροποποιήσει υποβληθείσες δηλώσεις και να συμπεριλάβει τυχόν αδήλωτη φορολογητέα ύλη ώστε να τύχει ευεργετικών διατάξεων ως προς την επιβολή προστίμων και πρόσθετων φόρων καθώς και ως προς τη καταβολή των διαφορών σε σχέση με τα αποτελέσματα που θα προσδιορίσει ο έλεγχος. Επίσης του κοινοποιείται εκτύπωση των χρεών που τον βαρύνουν κατά την έναρξη του ελέγχου προς ενημέρωση και διευθέτηση εφόσον υπάρχουν ληξιπρόθεσμα μεταξύ αυτών.

Η επόμενη κίνηση που πρέπει να γίνει και ίσως η πιο σημαντική είναι συγκροτήσουν τον φάκελο της ελεγχόμενης υπόθεσης. Προς τούτο:

- Συγκεντρώνουν όλες τις υποβληθείσες δηλώσεις των φορολογικών αντικειμένων που έχουν να επεξεργαστούν για τις ελεγχόμενες χρήσεις που αναφέρονται στην εντολή ελέγχου.

- Εφόσον έχει διενεργηθεί προγενέστερα άλλος έλεγχος διαβάζουν τις συνταχθείσες εκθέσεις για τυχόν ευρήματα που πρέπει να λάβουν γνώση.

- Επεξεργάζονται το προφίλ του ελεγχόμενου για να αντλήσουν πληροφορίες από το μητρώο (έναρξη – διακοπή εργασιών, αν συμμετέχει σε άλλες επιχειρήσεις και με τι ποσοστό και ποια ιδιότητα, αν έχει υποκαταστήματα κλπ.), από το τμήμα των Ε.Λ.Π. για τυχόν διαπιστωμένες παραβάσεις που πρέπει να αξιολογηθούν, για να διαπιστώσει τι βιβλία τηρεί και ποια στοιχεία εκδίδει, τις συγκεντρωτικές καταστάσεις πελατών – προμηθευτών που έχουν υποβληθεί από τον ίδιο και από τους αντισυμβαλλόμενους, από το τμήμα εισοδήματος αν έχουν υποβληθεί συμφωνητικά, συμβάσεις και λοιπά πληροφοριακά στοιχεία, από το τμήμα του Φ.Π.Α. για υποβληθέντες ανακεφαλαιωτικούς πίνακες ενδοκοινοτικών συναλλαγών και τυχόν διαφορές από τις διασταυρώσεις που γίνονται, listing, και γνωστοποιήσεις που υποβάλλονται, από το τμήμα των εσόδων για τυχόν χρέη και τέλος από το τμήμα της ακίνητης περιουσίας μία εικόνα των ακινήτων που κατέχει.

- Διαβιβάζουν έγγραφα προς άλλες ελεγκτικές υπηρεσίες (Σ.Δ.Ο.Ε., Υ.Ε.Δ.Δ.Ε.) προκειμένου να τους ενημερώσουν ότι επίκειται έλεγχος και να πληροφορηθούν αν έχουν από μέρους τους διενεργήσει ή εκκρεμεί έλεγχος για τον ίδιο ελεγχόμενο και να τους αποστείλουν όσα τυχόν ευρήματα έχουν στη διάθεση τους.

- Ανάλογα με το προφίλ της ελεγχόμενης υπόθεσης αναζητούν πληροφορίες από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, από την Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΔΗΛΕΔ) και από άλλους φορείς και οργανισμούς (Υπ. Ανάπτυξης για τυχόν επιχορηγήσεις, Περιφέρειες για επενδυτικά προγράμματα κλπ.).

Αφού συγκεντρωθούν όλα τα στοιχεία που είναι διαθέσιμα καταρτίζεται ένα πρόγραμμα ελέγχου ανάλογα με το είδος του ελέγχου που έχει προσδιορισθεί στην εντολή και ο ελεγκτής φτιάχνει ένα χρονοδιάγραμμα για τη διαδικασία ελέγχου που θα ακολουθήσει.

1.4.4 ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ

Η έναρξη των ελεγκτικών επαληθεύσεων διαφοροποιείται ανάλογα με τον στην εντολή ελέγχου αν ο ελεγκτής έχει εξουσιοδοτηθεί να διενεργήσει έλεγχο γραφείου ή επιτόπιο έλεγχο.

Εφόσον ο έλεγχος είναι γραφείου, με ιδιαίτερες προσκλήσεις καλεί τον ελεγχόμενο να του προσκομίσει τα δεδομένα που κρίνει ότι χρήζουν επεξεργασίας εντός εύλογου χρονικού διαστήματος συνήθως πέντε ημερών.

Στη περίπτωση που η εντολή ελέγχου ορίζει τη διενέργεια επιτόπιου ελέγχου τότε ο φέρων την εντολή ελεγκτής πρέπει να μεταβεί στην έδρα της επιχείρησης και να αναζητήσει επιτόπου τα στοιχεία που χρειάζεται για τη διενέργεια του ελέγχου. Έχει δικαίωμα να λάβει γνώση σε όλα τα έγγραφα που υπάρχουν στην εγκατάσταση και να αποκτήσουν πρόσβαση στα δεδομένα που φυλάσσονται σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Περαιτέρω όταν χρειάζεται μεγάλος όγκος δικαιολογητικών καταγράφονται σε ιδιαίτερη πρόσκληση και παρέχεται ένα σύντομο χρονικό διάστημα προκειμένου να αντληθούν. Αν διαπιστωθεί ότι υπάρχουν ανεπίσημα έγγραφα ή καταστάσεις που χρήζουν άμεσης αξιολόγησης ο ελεγκτής συντάσσει ιδιαίτερο πρωτόκολλο κατάσχεσης στοιχείων και βιβλίων και αφού καταγράψει όλα τα δεδομένα τα παραλαμβάνει προς επεξεργασία στην υπηρεσία και ενημερώνει προς τούτο την επιχείρηση. Συνήθως τη πρώτη ημέρα που ο ελεγκτής επισκέπτεται την επιχείρηση κάνει έλεγχο αν έχουν εκπληρωθεί όλες οι τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις, αν είναι εφικτό διενεργεί έλεγχο στο ταμείο για να διαπιστώσει πιθανές ατασθαλίες που σχετίζονται με πλεονάσματα που οφείλονται στη μη έκδοση φορολογικών στοιχείων ή ελλειμμάτων που συνήθως απαιτούνται όταν αγοράζονται Α' ύλες και λοιπά υλικά ή πραγματοποιούνται δαπάνες χωρίς παραστατικά κτήσης. Καταγράφονται τυχόν αξιόγραφα που υπάρχουν και αν πρόκειται για εμπορική επιχείρηση εμπορίας ή μεταποίησης διενεργείται αν είναι εφικτό έλεγχος κλειστής αποθήκης για να διαπιστωθεί αν τα καταμετρημένα είδη συμφωνούν με το λογιστικό απόθεμα όπως αυτό εμφανίζεται στα τηρούμενα βιβλία. Αφού ολοκληρωθούν όλες οι διαδικασίες συντάσσονται ιδιαίτερα πρωτόκολλα ΠΡΩΤΟΚΟΛΟ ΤΑΜΕΙΟΥ, ΠΡΩΤΟΚΟΛΟ ΑΞΙΟΓΡΑΦΩΝ και ΠΡΩΤΟΚΟΛΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ τα οποία συνυπογράφονται από τον εκπρόσωπο της

επιχείρησης που παρίσταται στη καταμέτρηση και τον ελεγκτή. Ένα αντίγραφο επιδίδεται στην επιχείρηση και τα υπόλοιπα τα παραλαμβάνει ο ελεγκτής που θα τα επεξεργαστεί και τα πορίσματα θα καταγραφούν στις εκθέσεις που θα συνταχθούν. Σε περίπτωση που η ελεγχόμενη υπόθεση αφορά φυσικό πρόσωπο που χρησιμοποιεί ως επαγγελματική έδρα, τη κατοικία του τότε η είσοδος για τη διενέργεια επιτόπιου ελέγχου μπορεί να γίνει μόνο κατόπιν εντολής του αρμόδιου εισαγγελέα.

Αφού ολοκληρωθεί η συγκέντρωση από τον ελεγχόμενο των δικαιολογητικών που έχει αιτηθεί ο ελεγκτής ξεκινάει η επεξεργασία τους.

Η διαδικασία που ακολουθεί ο ελεγκτής σχετίζεται με το είδος του ελέγχου που έχει οριστεί να διενεργήσει. Όταν ο έλεγχος προκαλείται εξαιτίας ενός συγκεκριμένου πληροφοριακού δελτίου ή έκθεσης που συντάσσεται από άλλη υπηρεσία τότε είθισται να αξιοποιείται μόνο η συγκεκριμένη πληροφορία ως προς την έκδοση πράξεων προσδιορισμού φόρου για τις διαφορές που έχουν ήδη διαπιστωθεί. Στις υπόλοιπες περιπτώσεις διακρίνουμε δύο βασικές κατηγορίες ελέγχων. Η μία αφορά τη διενέργεια ελέγχων για την επιστροφή πιστωτικών υπολοίπων Φ.Π.Α. φόρου εισοδήματος ή λοιπών παρακρατουμένων φόρων, οπότε ο έλεγχος διενεργεί συγκεκριμένες ελεγκτικές επαληθεύσεις που προβλέπονται από τις αποφάσεις ΔΕΛ Β 1133271 ΕΞ 2017/12-09-2017 & ΔΕΛ Β 1182782 ΕΞ 2017 /06-12-2017 του διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. και αφορούν επιστροφές εισοδήματος καθώς και την ΔΕΛ Α 1197280 εξ 2013/24-12-2013 απόφαση που ορίζει τις επαληθεύσεις για την επιστροφή Φ.Π.Α. Η δεύτερη κατηγορία αφορά τους ελέγχους επιχειρήσεων ή φυσικών προσώπων που έχουν επιλεγεί κατόπιν όπως αναφέρθηκε παραπάνω κατόπιν μοριοδότησης ανάλυσης κινδύνου. Σ' αυτήν την περίπτωση οι επαληθεύσεις που καλείται να κάνει ο ελεγκτής είναι σαφώς περισσότερες και ορίζονται από την ΠΟΛ. 1037/2005 για τους ελέγχους που αφορούν σε επιχειρήσεις που τηρούν απλογραφικά βιβλία (Β' κατηγορίας) και αφορούν διαχειριστικές περιόδους έως 31/12/2013 και σε διπλογραφικά βιβλία (Γ' κατηγορίας) που αφορούν διαχειριστικές περιόδους έως 31/12/2010. Για διαχειριστικές περιόδους από 01/01/2014 και μετά όταν πρόκειται να γίνει έλεγχος σε επιχειρήσεις που τηρούν απλογραφικά βιβλία διενεργούνται οι επαληθεύσεις που προβλέπονται από την ΠΟΛ. 1293/2019 ενώ για τις επιχειρήσεις που τηρούν απλογραφικά βιβλία για τις διαχειριστικές περιόδους 01/01/2011 έως 31/12/2013 διενεργούνται οι επαληθεύσεις της ΠΟΛ. 1159/2011 και για τις περιόδους από 01/01/2014 και μετέπειτα οι επαληθεύσεις της ΠΟΛ. 1124/2015. Τέλος στα φυσικά πρόσωπα διενεργούνται επαληθεύσεις με την χρήση έμμεσων τεχνικών ελέγχου που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 27 παρ. 1 ν. 4174/2013.

Πέραν των ανωτέρω επαληθεύσεων διενεργούνται παράλληλα επαληθεύσεις για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις υπόλοιπες φορολογίες ήτοι

παρακρατούμενων φόρων, τελών και εισφορών, ακίνητης περιουσίας και διαφόρων άλλων φορολογιών που διαφοροποιούνται ανά επιχείρηση βάσει του αντικειμένου εργασιών τους.

1.4.5 ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ

Με την ολοκλήρωση των ελεγκτικών επαληθεύσεων ο ελεγκτής συγκεντρώνει τις διαπιστωθείσες διαφορές και προσδιορίζει τις διαφορές φόρου που αναλογούν τις οποίες επιβαρύνει με πρόσθετους φόρους – πρόστιμα λόγω της ανακρίβειας των υποβληθεισών δηλώσεων ή της μη δήλωσης τους στη περίπτωση της μη υποβολής. Τις διαπιστώσεις τις καταγράφει στο σημείωμα που προβλέπεται από το άρθρο 28 παρ. 1 ν. 4174/2013 όπου αναλύονται οι λόγοι που διαφοροποιείται η φορολογική υποχρέωση του ελεγχόμενου, συντάσσονται προσωρινές πράξεις προσδιορισμού του φόρου και κοινοποιούνται μαζί με το σημείωμα προς ενημέρωση του ελεγχόμενου.

Η ελεγχόμενη επιχείρηση δικαιούται να λάβει γνώση των εγγράφων που συνέβαλαν στην διαφοροποίηση του φόρου και μπορεί να αντικρούσει τις διαπιστώσεις του ελέγχου εντός 20 ημερών από τη παραλαβή των προσωρινών πράξεων, καταθέτοντας υπόμνημα και ότι άλλο συμπληρωματικό στοιχείο μπορεί να προσκομίσει προς τεκμηρίωση των απόψεων του. Η ημερομηνία των 20 ημερών είναι δεσμευτική τόσο για τη διοίκηση όσο και για τον ελεγχόμενο και δε δύναται να παραταθεί.

Με τη παρέλευση του 20 ημέρου η ελεγκτική υπηρεσία υποχρεούται εντός μηνός να αποφανθεί περί των αντικρούσεων του φορολογουμένου. Προς τούτο συντάσσει ιδιαίτερη έκθεση για κάθε φορολογικό αντικείμενο, καταγράφει το σύνολο των ελεγκτικών διαδικασιών που ακολουθήθηκαν, των εγγράφων που χρησιμοποιήθηκαν, των διαπιστώσεων που προέκυψαν από τον έλεγχο, των αντικρούσεων των ελεγχόμενων, των κρίσεων επί των αντικρούσεων και καταλήγει στη σύνταξη του πορίσματος τα αποτελέσματα του οποίου αποτυπώνονται στις οριστικές πράξεις διορθωτικού προσδιορισμού που εκδίδονται. Οι εκθέσεις ελέγχου δεν αποτελούν εκτελεστό τίτλο ωστόσο επιδίδονται υποχρεωτικά ως συνημμένες στις πράξεις προσδιορισμού του φόρου.

Η δομή κάθε έκθεσης περιλαμβάνει τα γενικά στοιχεία όπου γίνεται αναφορά για την επωνυμία και τυχόν τροποποιήσεις, τις επαγγελματικές εγκαταστάσεις, το αντικείμενο εργασιών, τη διάρκεια εφόσον πρόκειται για νομικό πρόσωπο καθώς και τα μέλη που συμμετέχουν στο κεφάλαιο τους. Επίσης καταγράφονται οι δαπάνες μισθοδοσίας της επιχείρησης, τα τηρηθέντα βιβλία και στοιχεία, τα στοιχεία του λογιστή που έχει την ευθύνη παρακολούθησης και των μεταφορικών μέσων που χρησιμοποιεί. Τέλος γίνεται αναφορά στα δεδομένα των υποβληθεισών δηλώσεων. Ακολουθεί η καταγραφή των ελεγκτικών επαληθεύσεων που διενεργήθηκαν και όλων των εγγράφων που αξιοποιήθηκαν. Γίνεται

αναφορά των διαφορών που εντοπίστηκαν, του σημειώματος των διαφορών του αρ. 28 που συντάχθηκε και των απόψεων της επιχείρησης. Καταλήγει με τη σύνταξη του πορίσματος και των τελικών διαφορών που προσδιορίστηκαν.

Στη περίπτωση που δεν είναι εφικτή η έκδοση οριστικών πράξεων προσδιορισμού φόρου επειδή εκκρεμούν έγγραφα που χρήζουν ελέγχου από άλλες υπηρεσίες τότε προβλέπεται η έκδοση μερικών πράξεων που αποτυπώνουν τις μέχρι εκείνη τη στιγμή διαπιστώσεις με ρητή επιφύλαξη ότι η διοίκηση έχει τη δυνατότητα να επαναπροσδιορίσει το φόρο με την έκδοση συμπληρωματικής πράξης προσδιορισμού φόρου εφόσον από τις εκκρεμείς απαντήσεις προκύψουν ευρήματα που διαφοροποιούν εκ νέου τη φορολογική οφειλή. Σ' αυτή τη περίπτωση μπορεί να αξιοποιηθεί μόνο το νέο στοιχείο που μνημονεύεται στη συνταχθείσα έκθεση.

Οι πράξεις προσδιορισμού του φόρου που εκδίδονται διακρίνονται σε:

- Άμεσο που εκδίδεται βάσει των δεδομένων που έχει υποβάλλει κάθε φορολογούμενος
- Διοικητικός που στηρίζεται σε όσα έχουν παρασχεθεί στην υπηρεσία και δε μπορεί να εκδοθεί άμεσος προσδιορισμός φόρου
 - Εκτιμώμενος όταν ο φορολογούμενος δεν έχει υποβάλλει δηλώσεις και η υπηρεσία εκδίδει πράξεις βάσει όσων στοιχείων έχει στη διάθεση της
 - Προληπτικός στις περιπτώσεις που υπάρχει κίνδυνος φοροδιαφυγής από πρόσωπα που εγκυμονεί κινδύνους να εξαφανισθούν οπότε γίνεται άμεσα ο προσδιορισμός των οφειλών τους και
 - Διορθωτικός που εκδίδεται κατόπιν ελέγχου και στις περιπτώσεις που δεν έχει εκδοθεί για την ίδια αιτία άμεσος, διοικητικός, εκτιμώμενος ή προληπτικός προσδιορισμός φόρου.

Οι εκθέσεις και οι πράξεις που εκδίδονται υπογράφονται από τον ελεγκτή και τον επόπτη ελέγχου που φέρουν την εντολή, ελέγχεται από τον υποδιευθυντή της υπηρεσίας και θεωρούνται από τον προϊστάμενο της. Ακολουθεί η καταχώρηση τους σε ιδιαίτερα βιβλία ανά φορολογία και ανά χρήση και λαμβάνουν ένα μοναδικό αριθμό καταχώρησης ανά πράξη. Στη συνέχεια οι οριστικές πράξεις διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου με συνημμένες τις οικείες εκθέσεις ελέγχου κοινοποιούνται στον ελεγχόμενο. Η κοινοποίηση μπορεί να γίνει είτε με επίδοση στον ελεγχόμενο ή στο νόμιμο εκπρόσωπο του, είτε με θυροκόλληση, είτε με συστημένη επιστολή οπότε θεωρείτε ως επιδοθεί σα η 15η ημέρα μετά την επίδοση στο ταχυδρομείο, είτε με επίδοση στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο που έχει δηλώσει κάθε φορολογούμενος στη μερίδα του στο TAXISNET οπότε η επίδοση θεωρείται ότι συντελέστηκε μετά τη πάροδο 10 ημερών από την αποστολή της. Εξαιρετικά αν οι διαφορές φόρου υπερβαίνουν σε μία τουλάχιστον πράξη το ποσό του 1.000.000,00 € τότε η επίδοση γίνεται υποχρεωτικά για το σύνολο των οριστικών πράξεων με δικαστικό επιμελητή.

1.5 ΜΕΤ' ΕΛΕΓΧΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Μετά την κοινοποίηση των πράξεων και των εκθέσεων ο ελεγχόμενος εφόσον αμφισβητεί το περιεχόμενο των πράξεων και των εκθέσεων έχει δικαίωμα εντός μηνός από την ημερομηνία επίδοσης τους όπως ασκήσει ενδικοφανή προσφυγή ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών (Δ.Ε.Δ.) της Α.Α.Δ.Ε. με αίτημα επανεξέτασης στα πλαίσια διοικητικής διαδικασίας. Απ' ευθείας προσφυγή στα πολιτικά δικαστήρια δε νοείται. Σκοπός της Δ.Ε.Δ. είναι η επίλυση των διαφορών σε σύντομο χρονικό διάστημα ώστε και να γίνει συντομότερα η είσπραξη των δημοσίων εσόδων αλλά και να αποσυμφορηθούν τα διοικητικά δικαστήρια. Για το λόγο αυτό η προθεσμία στην οποία πρέπει να εκδώσει απόφαση η Δ.Ε.Δ. είναι τέσσερις μήνες από την ημερομηνία κατάθεσης της προσφυγής.

Η διαδικασία προβλέπει ότι η άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής ενεργείται στην υπηρεσία που εξέδωσε τη πράξη, η οποία υποχρεούται να τη διαβιβάσει προς επεξεργασία στη Δ.Ε.Δ. εντός επτά ημερών από τη κατάθεση της. Συγχρόνως διαβιβάζει και απόψεις – αντίκρουση όσων επικαλείται στην ασκηθείσα προσφυγή.

Ο προσφεύγων έχει δικαίωμα να επικαλεστεί δεδομένα που πιθανόν δεν είχε θέση στη διάθεση των εκλεκτικών οργάνων και να αξιολογηθούν από την επιτροπή. Η επιτροπή μπορεί να αναπέμψει την υπόθεση στη φορολογική αρχή προκειμένου να επεξεργαστεί και να αποφανθεί επί των όσων έχουν κατατεθεί ακόμη δύναται να καλέσει σε ακρόαση και τον ίδιο τον ελεγχόμενο κατά τη συζήτηση της.

Η απόφαση μπορεί να είναι απορριπτική σιωπηρή ή επί της ουσίας ή να δικαιώνει το φορολογούμενο και να τροποποιεί τις φορολογικές διαφορές. Πρέπει στο σκεπτικό της να υπάρχει αναφορά σε νομολογία και στην απόφαση που θα εκδώσει να περιλαμβάνει στην οριστική φορολογική υποχρέωση, το τελικό ποσό φόρου μετά των προσαυξήσεων και την ημερομηνία που καθίσταται απαιτητή η φορολογική διαφορά.

Αν αποφανθεί εις βάρος του προσφεύγοντος τότε του κοινοποιείται η απόφαση της και έχει δικαίωμα πλέον να προσφύγει στα διοικητικά δικαστήρια σύμφωνα με όσα ορίζουν οι διατάξεις του κώδικα Διοικητικής Δικονομίας ενώ αν κριθεί υπέρ του με μερική ή ολική διαγραφή των φόρων που προέκυψαν από τον έλεγχο, η απόφαση διαβιβάζεται προς εκτέλεση στην αρμόδια υπηρεσία που εξέδωσε τη πράξη.

1.6 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΚΥΡΩΣΕΩΝ

Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου και την έκδοση των τελικών οριστικών διαφορών οι οποίες αποτυπώνονται στις εκδοθείσες οριστικές πράξεις διορθωτικού προσδιορισμού υφίστανται περαιτέρω διατάξεις που επιβάλλουν ποινικές κυρώσεις και ιδιαίτερα μέτρα

διασφάλισης συμφερόντων του δημοσίου, ανάλογα με την έκταση και τη προέλευση των φορολογικών διαφορών.

Συγκεκριμένα οι διατάξεις του άρθρου 66 ν. 4174/2013 προβλέπονται ποινικές κυρώσεις όταν διαπράττονται παραβάσεις φοροδιαφυγής και συγκεκριμένα όποιος με πρόθεση:

α) προκειμένου να αποφύγει την πληρωμή φόρου εισοδήματος, ενιαίου φόρου ιδιοκτησίας ακινήτων (ΕΝΦΙΑ) ή ειδικού φόρου ακινήτων (ΕΦΑ), αποκρύπτει από τα όργανα της Φορολογικής Διοίκησης φορολογητέα εισοδήματα από οποιαδήποτε πηγή ή περιουσιακά στοιχεία, ιδίως παραλείποντας να υποβάλει δήλωση ή υποβάλλοντας ανακριβή δήλωση ή καταχωρίζοντας στα λογιστικά αρχεία εικονικές (ολικά ή μερικά) δαπάνες ή επικαλούμενος στη φορολογική δήλωση τέτοιες δαπάνες, ώστε να μην εμφανίζεται φορολογητέα ύλη ή να εμφανίζεται αυτή μειωμένη,

β) προκειμένου να αποφύγει την πληρωμή του φόρου προστιθέμενης αξίας, του φόρου κύκλου εργασιών, του φόρου ασφαλιστρών και των παρακρατούμενων και επιρριπτόμενων φόρων, τελών ή εισφορών, δεν αποδίδει ή αποδίδει ανακριβώς ή συμψηφίζει ή εκπίπτει ανακριβώς αυτούς, καθώς και όποιος παραπλανά τη Φορολογική Διοίκηση με την παράσταση ψευδών γεγονότων ως αληθινών ή με την αθέμιτη παρασιώπηση ή απόκρυψη αληθινών γεγονότων και δεν αποδίδει ή αποδίδει ανακριβώς ή συμψηφίζει ή εκπίπτει ανακριβώς αυτούς ή λαμβάνει επιστροφή, καθώς και όποιος δια-κρατεί τέτοιους φόρους, τέλη ή εισφορές,

γ) προκειμένου να αποφύγει την πληρωμή φόρου πλοίων δεν αποδίδει ή αποδίδει ανακριβώς στο Δημόσιο το φόρο αυτόν.

Περαιτέρω σύμφωνα με το άρθρο 46 παρ. 5 ν. 4174/2013 προβλέπεται ότι Εφόσον η Φορολογική Διοίκηση διαπιστώνει μη απόδοση, ανακριβή απόδοση, συμψηφισμό, έκπτωση ή διακράτηση Φ.Π.Α., Φ.Κ.Ε., φόρου ασφαλιστρών, παρακρατούμενων, επιρριπτόμενων φόρων, τελών και εισφορών με σκοπό τη μη πληρωμή συνολικά στο Δημόσιο ποσού πάνω από εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ, καθώς και είσπραξη επιστροφής των παραπάνω φόρων κατόπιν παραπλάνησης της Φορολογικής Διοίκησης με την παράσταση ψευδών γεγονότων ως αληθινών ή με την αθέμιτη παρασιώπηση ή απόκρυψη αληθινών γεγονότων, μπορεί, βάσει ειδικής έκθεσης ελέγχου, να επιβάλλει σε βάρος του υπόχρεου παραβάτη προληπτικά ή διασφαλιστικά του δημοσίου συμφέροντος μέτρα άμεσου και επείγοντος χαρακτήρα. Ειδικότερα η Φορολογική Διοίκηση μπορεί να μην παραλαμβάνει και να μην χορηγεί έγγραφα που απαιτούνται για τη μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων. Στην περίπτωση αυτή δεσμεύεται το πενήντα τοις εκατό (50%) των καταθέσεων, των πάσης φύσεως λογαριασμών και παρακαταθηκών και του περιεχομένου των θυρίδων του υπόχρεου παραβάτη και κατ'.....' ανώτατο μέχρι του διπλάσιου του ποσού για το οποίο διαπιστώνεται ο σκοπός μη πληρωμής ή η είσπραξη επιστροφής, κατά τα ανωτέρω.

Το μη χρηματικό περιεχόμενο θυρίδων και οι μη χρηματικές παρακαταθήκες, δεσμεύονται στο σύνολό τους.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις που υπάρχουν ενδείξεις ή υπόνοιες ότι ο φορολογούμενος επίκειται να μεταβιβάσει περιουσιακά του στοιχεία ενόψει των αποτελεσμάτων του ελέγχου τότε προβλέπεται δέσμευση περί μη εκποίησης μετά από εντολή που εκδίδεται από τον Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος. Το συγκεκριμένο μέτρο είναι δυνατόν να εκτελεστεί και με την έναρξη της διαδικασίας ελέγχου εφόσον υπάρχουν πληροφορίες ότι ο ελεγχόμενος ενεργεί ώστε να εγκαταλείψει τη χώρα μεταβιβάζοντας το σύνολο των περιουσιακών του στοιχείων.

Τέλος όταν από τον επιτόπιο έλεγχο διαπιστώνεται ότι ο ελεγχόμενος δεν υφίσταται στην επαγγελματική του εγκατάσταση (εξαφανισμένος), μεταφέρθηκε σε άλλη εγκατάσταση την οποία δεν έχει γνωστοποιήσει στη διοίκηση ή δεν υποβάλλει συστηματικά φορολογικές δηλώσεις τότε προβλέπεται με ειδική έκθεση ελέγχου που συντάσσεται η αναστολή του Α.Φ.Μ. ενέργεια που τον αποκλείει στην διενέργεια εμπορικών συναλλαγών (ΠΟΛ. 1200/2015)

1.7 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΕΤΡΩΝ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ

Μετά τη κοινοποίηση των καταλογιστικών πράξεων η διοίκηση βεβαιώνει τις διαφορές που προσδιορίστηκαν και γίνονται άμεσα απαιτητές προς καταβολή. Σε περίπτωση άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής ο ελεγχόμενος δύναται με ιδιαίτερη προσφυγή του να αιτηθεί την αναστολή της καταβολής των χρεών. Ειδικά σ' αυτή τη περίπτωση η Δ.Ε.Δ. υποχρεούται να εκδώσει απόφαση επί του συγκεκριμένου αιτήματος εντός μηνός από την κατάθεση της.

Για την είσπραξη των βεβαιωμένων φόρων έχουν εφαρμογή οι διατάξεις που απορρέουν από τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.) Ν.Δ. 356/1974 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το Ν. 4607/2019.

Η πρώτη ενέργεια είναι η αποστολή ταχυδρομικώς ατομικής ειδοποίησης χρεών όπου αναφέρονται τα στοιχεία και ο αριθμός φορολογικού μητρώου, εφόσον υπάρχει, του οφειλέτη, το είδος και το ποσό του χρέους, συμπεριλαμβανομένων των τόκων που έχουν ήδη υπολογισθεί κατά την κείμενη νομοθεσία, ο αριθμός και η χρονολογία καταχώρισης του χρέους ως δημοσίου εσόδου ή ο τίτλο στον οποίο βασίζεται το χρέος, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής αυτού, η μνεία ότι από την επομένη ημέρα της λήξης της νόμιμης προθεσμίας καταβολής του χρέους και μέχρι την τελική εξόφληση αυτού υπολογίζονται οι τόκοι και τα πρόστιμα.

Στη περίπτωση που οι οφειλές καταστούν ληξιπρόθεσμες είναι εφικτή η καταβολή τους με την ένταξη του οφειλέτη σε πρόγραμμα τμηματικής καταβολής των χρεών.

Εφόσον ο οφειλέτης αμελήσει να καταβάλλει τους φόρους ή να εντάξει τις υποχρεώσεις τους σε τμηματική καταβολή στην οποία θα είναι ενήμερος τότε η φορολογική διοίκηση δύναται να

προβεί σε αναγκαστικά μέτρα που εφαρμόζονται για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων και είναι τα εξής:

- 1) Κατάσχεση κινητών, είτε στα χέρια του οφειλέτη είτε κινητών και απαιτήσεών του, εν γένει στα χέρια τρίτου.
- 2) Κατάσχεση ακινήτων.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Οι εφαρμογή έμμεσων τεχνικών ελέγχου για τον προσδιορισμό της φορολογητέας ύλης στην Ελλάδα αποτελεί μία νέα πρακτική η οποία άρχισε να ενεργοποιείται τα τελευταία χρόνια. Ωστόσο ως μεθοδολογία ελέγχου απαντάται εδώ και πολλές δεκαετίες στις αναπτυγμένες οικονομίες των δυτικών χωρών γεγονός που καταδεικνύει τη σπουδαιότητα τους στην ασφαλή όσο και δίκαιη εξαγωγή συμπερασμάτων από τους φορολογικούς ελέγχους.

Στο πέρασμα των χρόνων έχουν γίνει διεθνές μελέτες και έχουν συνταχθεί σχετικά άρθρα για τη δυνατότητα χρήσης έμμεσων τεχνικών ελέγχου για τον εντοπισμό αδήλωτων εισοδημάτων και κατ' επέκταση στον ορθό προσδιορισμό των αναλογούντων φόρων.

Πρώτος ο Steven B. Duke (1966)¹ κάνει αναφορά στη διαδικασία προσδιορισμού αδήλωτων εισοδημάτων με τρεις μεθόδους προσδιορισμού τους της καθαρής θέσης, των δαπανών και των τραπεζικών καταθέσεων. Κάθε μία από τις τρεις μεθόδους αποσκοπεί στη διαπίστωση της πραγματικής οικονομικής θέσης των φορολογουμένων με αποτέλεσμα να αναδεικνύει τις διαφορές με τα δηλωθέντα εισοδήματα. Σε κάθε ελεγχόμενη υπόθεση μπορεί να χρησιμοποιείται οποιαδήποτε από τις τρεις μεθόδους ή ακόμη και να γίνει συνδυασμός δύο εκ των τριών ή ακόμα και των τριών μεθοδολογιών.

Οι Ray A. Knight & Lee G. Knight (1992)² για τον προσδιορισμό της φοροδιαφυγής οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται μπορεί να αφορούν μία απλή διαπίστωση ως προς τη παράλειψη δήλωσης ενός στοιχείου εσόδου ως πιο σύνθετες μεθόδους των τραπεζικών καταθέσεων και της καθαρής θέσης που φανερώνουν ότι τα κτηθέντα περιουσιακά στοιχεία προήλθαν από αδήλωτα εισοδήματα.

¹ Steven B. Duke "Prosecutions For Attempts To Evade Income Tax: A Discordant View of a Procedural Hybrid", The Yale Law Journal Volume 76, No. 1, November 1966

² Ray A. Knight, Lee G. Knight, "Criminal Tax Fraud: An Analytical Review", Missouri Law Review Volume 57, Issue 1 Winter 1992

Όλες οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται έχουν δύο κοινές παραδοχές. Πρώτη ότι δεν χρήζει απόδειξης το ύψος του μη καταβληθέντος φόρου αλλά αρκεί η πολιτεία να αποδείξει ότι ένα ποσό εισοδήματος δεν δηλώθηκε από τον φορολογούμενο και δεύτερη παραδοχή ότι η φορολογική αρχή έχει όλες τις νομοθετημένες δυνατότητες να διαχειριστεί όλα τα αποδεικτικά στοιχεία που έχει στη διάθεση της για να καταλήξει αν τα δεδομένα των τηρούμενων βιβλίων αντικατοπτρίζουν τα αληθινά εισοδήματα του φορολογούμενου και να προσδιορίσει τις τελικές φορολογικές υποχρεώσεις του.

Σε άρθρο τους οι John F. Taylor & Kent N. Schneider (1993)³ ανέλυσαν τις τεχνικές ελέγχου που χρησιμοποιούσαν οι αρμόδιες φορολογικές υπηρεσίες για τον εντοπισμό περιπτώσεων φορολογικής απάτης. Στο άρθρο καταγράφονται διάφορες τεχνικές καθώς και τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα κάθε μεθόδου. Ποια μέθοδος θα χρησιμοποιηθεί εξαρτάται από τα πραγματικά δεδομένα κάθε υπόθεσης. Οι φορολογικές υπηρεσίες με τις έμμεσες μεθόδους μπορούν να προσδιορίσουν το πραγματικό εισόδημα όσων από πρόθεση αποφεύγουν να δηλώσουν το σύνολο των εισοδημάτων τους.

Μελέτη του Richard M. Wise (2000)⁴ διαπραγματεύεται με τις έμμεσες τεχνικές μεθόδους προσδιορισμού αδήλωτων εισοδημάτων στις Η.Π.Α. και στον Καναδά. Καταλήγει ότι οι φορολογικές υπηρεσίες χρησιμοποιούν στην πράξη πέντε έμμεσες τεχνικές ελέγχου (η αρχή των αναλογιών, η καθαρή θέση του φορολογούμενου, οι δαπάνες του, το ύψος των τραπεζικών καταθέσεων και η σχέση τιμής πώλησης προς το συνολικό όγκο του κύκλου των εργασιών). Οι αρχές χρησιμοποιούν ανάλογα με τη περίπτωση και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της, τη κατάλληλη τεχνική ώστε να αποδείξουν ότι ένα σοβαρό ποσό φόρων απέφυγε ο φορολογούμενος να το καταβάλλει.

Σε άλλη αναφορά του ο S.N. Makedonskiy (2005)⁵ υποστηρίζει ότι πολλές χώρες μεταξύ αυτών και η Ρωσία χρησιμοποιούν έμμεσες τεχνικές μεθόδους για τον προσδιορισμό της φορολογικής υποχρέωσης των φορολογουμένων. Η φορολογική επιβάρυνση πρέπει να κατανέμεται δίκαια αναλόγως με τη φοροδοτική ικανότητα τους, γεγονός ωστόσο που στη πράξη δεν διαπιστώνεται εξαιτίας της φοροδιαφυγής από ένα μέρος των φορολογουμένων λόγω της αδήλωτης οικονομικής τους δραστηριότητας.

Για το λόγο αυτό η εφαρμογή των έμμεσων τεχνικών και των τεκμαρτών δαπανών φορολόγησης αποτελούν τη δυνατότητα για την αποτύπωση των φορολογικών υποχρεώσεων

³ John F. Taylor, Kent N. Shneider, "Uncovering Hidden Assets", The National Public Accountant, 18 May 1993

⁴ Richard M. Wise, "TAX FRAUD AND MENS REAFORENSIC ACCOUNTING", SIXTH ANNUAL FRAUD CONFERENCE- MAY 12, 2000.

⁵ S.N. Makedonskiy, "Taxation Mechanisms based on Simplified and Indirect Evaluation of Tax Liabilities", Russian – European Centre for Economic Poicy, 2005

βάσει των οικονομικών δεδομένων κάθε φορολογούμενου και ιδιαίτερα όσων αποφεύγουν συστηματικά τη φορολόγηση. Κατά τη διαμόρφωση του κατάλληλου φορολογικού συστήματος πρέπει να συνυπολογιστούν διάφοροι οικονομικοί δείκτες όπως είναι το ύψος των εσόδων από την παραοικονομία, το μέγεθος της διαφθοράς στη φορολογική διοίκηση και η διαμόρφωση της φορολογικής συνείδησης μεταξύ των πολιτών, ενώ πρέπει να αναλογιστεί τη διαφορετικότητα μεταξύ των τεχνικών που χρησιμοποιούνται μπορούν να έχουν διαφορετικά αποτελέσματα ως προς την τελική φορολογική επιβάρυνση.

Ο Ο.Ε.Κ.Δ. το 2006⁶ δημοσίευσε μελέτη στην οποία γίνεται αναφορά για τις στρατηγικές που χρησιμοποιούνται από φορολογικές υπηρεσίες με σκοπό την βελτίωση της αποτελεσματικότητας των έμμεσων τεχνικών μεθόδων που χρησιμοποιούνται κατά τη διενέργεια φορολογικών ελέγχων ως εργαλείο για την ανάδειξη των αδήλωτων εισοδημάτων των φορολογουμένων και τον προσδιορισμό των φορολογικών υποχρεώσεων τους. Στη μελέτη καταγράφονται τα αποτελέσματα έρευνας που διεξήχθη σε επιλεγμένες χώρες που χρησιμοποιούνταν οι έμμεσες τεχνικές ελέγχου, με ιδιαίτερη έμφαση στις ενέργειες που έγιναν για να βελτιωθεί η αποδοτικότητα τους, περιγράφοντας καθεμία από τις μεθόδους που κυρίως είχαν αναπτυχθεί και ενταχθεί στην ελεγκτική διαδικασία, την ανάδειξη των προϋποθέσεων που χρήζουν την διαδικασία ελέγχου με έμμεσες τεχνικές και τέλος τη νομοθετική θωράκιση τους.

Το Ινστιτούτο ADB (2008)⁷ αναφέρεται στις έμμεσες τεχνικές ελέγχου ως ένα από τα εργαλεία που έχει στη διάθεση της η φορολογική διοίκηση ώστε να προσδιορίσει σίγουρα, με ακρίβεια διαφάνεια και αντικειμενικά κριτήρια τα αδήλωτα εισοδήματα. Ειδικότερα κάνει αναφορά για πέντε μεθόδους που χρησιμοποιούνται σε Ασιατικές χώρες τις: Αρχής της αναλογίας, του ύψους των τραπεζικών καταθέσεων και των δαπανών, της σχέσης τιμής πώλησης προς το σύνολο του κύκλου εργασιών, της ανάλυσης ρευστότητας και της καθαρής θέσης του φορολογούμενου.

Η Αμερικανίδα οικονομολόγος Tracy L. Coenen (2010)⁸ θεωρεί ότι η ανάλυση του τρόπου ζωής ενός προσώπου είναι η πιο ενδεδειγμένη μέθοδος προσδιορισμού τους εισοδήματος του. Υποστηρίζει ότι αυτή η μεθοδολογία χρησιμοποιείται τόσο από τις φορολογικές υπηρεσίες όσο και από νομικούς κατά τη συζήτηση αστικών διαφορών προκειμένου να αποδείξουν τα αδήλωτα εισοδήματα. Οι δαπάνες που γίνονται στη καθημερινότητα των ατόμων συγκρίνονται με τα

⁶ ORGANISATION FOR ECONOMIC CO-OPERATION AND DEVELOPMENT (OECD), ‘‘ Strengthening Tax Audit Capabilities: Innovative Approaches to Improve the Efficiency and Effectiveness of Indirect Income Measurement Methods’’, 16 October 2006

⁷ ADB Institute, ‘‘ Tax Audit/Examinations for Enhancing Fairness in Taxation’’, Tax Administration Seminar V, Malaysia, June 2008

⁸ Tracy L. Coenen, ‘‘ Lifestyle Analysis in Criminal Cases: Proving Income Without Full Documentation’’ February 2010

εισοδήματα που έχουν δηλωθεί και τυχόν διαφορές αποδίδονται σε κρυφά εισοδήματα. Επίσης αναφέρει ότι υπάρχουν αρκετές μέθοδοι οι οποίες έχουν κριθεί ως προς την ορθότητα τους στα δικαστήρια και μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον προσδιορισμό των αδήλωτων εισοδημάτων και ολοκληρώνει ότι στη καθημερινή πρακτική οι φορολογικές υπηρεσίες χρησιμοποιούν τη μέθοδο των τραπεζικών καταθέσεων και της μεθόδου της καθαρής θέσης ως μεθόδους υπολογισμού του φορολογητέου εισοδήματος.

Στο εγχειρίδιο που συνέταξε ο Edmund Biber (2020)⁹ αναφέρει ότι οι έμμεσες τεχνικές αποτελούν πολύτιμο εργαλείο στα χέρια των φορολογικών ελεγκτών για την επαλήθευση των υποβληθεισών δηλώσεων των φορολογουμένων, τη φορολογική τους συμμόρφωση, και τον εντοπισμό των αληθινών εισοδημάτων τους όταν τα δεδομένα τους δεν ταυτίζονται με την φορολογική τους εικόνα. Πάντως αναδεικνύει τα προβλήματα που παρουσιάζονται κατά την εφαρμογή τους λόγω της αδυναμίας τους να εξάγουν ακριβή αποτελέσματα, στην ανεπάρκεια συγκέντρωσης όλων των πληροφοριών και στην έλλειψη νομοθετημάτων που να μπορούν να στηρίξουν τις υποθέσεις ενώπιον των δικαστηρίων. Καταλήγει ότι για την αποτελεσματικότητα των ελέγχων θα πρέπει πρώτον η ίδια η διοίκηση θα θωρακίσει με διατάγματα τις μεθόδους και τις διαδικασίες που από αυτές απορρέουν. Να καταρτισθούν κατάλληλα οι υπάλληλοι που ασκούν τα ελεγκτικά καθήκοντα και να είναι ευχερής και γρήγορη η συγκέντρωση όλων των πληροφοριών και στοιχείων που αφορούν τον φορολογούμενο.

Ο Arturo Jacobs (2013)¹⁰ κάνει αναφορά για τις αποτελεσματικές μεθόδους που χρησιμοποιούν οι φορολογικές υπηρεσίες χωρών της Λατινικής Αμερικής και Καραϊβικής. Θεωρεί ότι για τον επαναπροσδιορισμό του φορολογητέου εισοδήματος πρέπει να γίνει ένας συνδυασμός μεταξύ μεθόδων και εργαλείων όπως της ανάλυσης ρευστότητας του, το ύψος των τραπεζικών καταθέσεων, της καθαρής του θέσης, της σχέσης τιμής πώλησης προς το συνολικό όγκο του κύκλου εργασιών, της αρχής της αναλογίας και των συναλλαγών που γίνονται με χρήση μετρητών. Για όλες τις τεχνικές που καταγράφει αναφέρει ότι έχουν αναγνωριστεί από τα δικαστήρια σε όλες τις αναπτυγμένες οικονομίες άλλων χωρών και ειδικά στις περιπτώσεις που ο φορολογούμενος αρνείται να παράσχει στοιχεία ή αυτά που θέτει στη διάθεση των φορολογικών ελεγκτών δεν ανταποκρίνονται στο σύνολο τους. Με όλες αυτές τις μεθοδολογίες η φορολογική διοίκηση μπορεί να εξάγει ακριβή αποτελέσματα για τον εντοπισμό της φοροδιαφυγής και τον καταλογισμό μεγάλων χρηματικών ποσών.

⁹ Edmund Biber, “Revenue Administration: Taxpayer Audit—Use of Indirect Methods”, Technical Notes and Manuals, INTERNATIONAL MONETARY FUND, April 2010

¹⁰ Arturo Jacobs, “Detailed Guidelines for Effective Tax Administration in Latin America and the Caribbean: Chapter 9, Fraud Investigations”, United States Agency for International Development, August 2013

Ο Έλληνας οικονομολόγος Γιώργος Δαλιάνης το (2013)¹¹ σε άρθρο του στην ιστοσελίδα capital.gr αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των ελέγχων που διενεργούνται από υπαλλήλους του Υπουργείου Οικονομικών με τις νέες τεχνικές ελέγχου. Κάνει αναφορά στο γεγονός ότι οι φορολογικές υπηρεσίες χρησιμοποιούν στους τακτικούς ελέγχους που διενεργούν για το προσδιορισμό των πραγματικών φορολογητέων εισοδημάτων των φορολογουμένων τρεις έμμεσες τεχνικές ελέγχου (της καθαρής θέσης, των τραπεζικών καταθέσεων και δαπανών με μετρητά και της ανάλυσης ρευστότητας). Οι συγκεκριμένοι έλεγχοι λαμβάνουν γνώση όλων διαθέσιμων στοιχείων και πληροφοριών, των αυξομειώσεων στα περιουσιακά στοιχεία των ελεγχόμενων και προσδιορίζει με τη μεγαλύτερη κατά το δυνατόν ακρίβεια τα πραγματικά εισοδήματα του φορολογούμενου. Εντοπίζει ως καίριο πρόβλημα τον μικρό αριθμό των υπάλληλων που διενεργούν τους ελέγχους συγκρίνοντας με το μεγάλο πλήθος των ανέλεγκτων υποθέσεων και θεωρεί ως ποιο αποτελεσματική μέθοδο για τη περαίωση όλων των εκκρεμών υποθέσεων την αυτοτελή φορολογία τους.

Ο Charles R. Rettib (2014)¹² υποστήριξε ότι όταν υπάρχουν υπόνοιες και ενδείξεις για αδήλωτα εισοδήματα τότε επιβάλλεται η χρήση έμμεσων τεχνικών ελέγχου. Με αυτές καθορίζεται με ακρίβεια αν ο φορολογούμενος έχει δηλώσει ειλικρινώς τα αποκτηθέντα εισοδήματα του. Η ακρίβεια μίας μεθόδου δεν είναι το ζητούμενο αρκεί να στηρίζεται σε λογικά συμπεράσματα αναλόγως και των ιδιαιτεροτήτων κάθε υπόθεσης. Ως κυριότερες έμμεσες τεχνικές ελέγχου αναφέρει αυτές που περιλαμβάνουν τον έλεγχο δαπανών με μετρητά, της καθαρής θέσης του φορολογούμενου, της ανάλυσης ρευστότητας του, των τραπεζικών καταθέσεων και της αρχής των αναλογιών. Το πρώτο βήμα προκειμένου να γίνει εφαρμογή μίας έμμεσης τεχνικής ελέγχου είναι ο φορολογικός ελεγκτής να καταλήξει ότι από τα δεδομένα που έχει στη διάθεση του υποκρύπτεται αδήλωτο εισόδημα και στη συνέχεια να αναζητήσει από τον ελεγχόμενο σχετικές εξηγήσεις.

Η σχέση της παραοικονομίας με τη τεκμαρτή φορολόγηση απασχόλησε τους Kasipillai & Chen (2014)¹³. Συμπέραναν ότι υπάρχουν κάποιες κατηγορίες φορολογουμένων που μπορούν σε σχέση με άλλες να μην εκπληρώσουν τις φορολογικές τους υποχρεώσεις. Ο τεκμαρτός προσδιορισμός των εισοδημάτων τους είναι μία έμμεση μέθοδος για να προσδιορισθεί το φορολογητέο εισόδημα τους. Ως αποτέλεσμα καταλήγουν είναι για το προσδιορισμό του πραγματικού εισοδήματος η χρήση μεθοδολογίας είναι απαραίτητη ιδιαίτερα στις περιπτώσεις

¹¹ Γιώργος Δαλιάνης, “Έλεγχοι για αδικαιολόγητο πλουτισμό”. www.capital.gr, Νοέμβριος 2013

¹² Charles P. Rettig, “Overview: Indirect Method of Determining Taxable Income”, Journal of Tax Practice & Procedure, February-March 2014

¹³ Jeyapalan Kasipillai, Loo Ern Chen, “Relevant Areas for Research to Gain Insight into Taxation Issues” MTRF Report, March 2014

που οι περισσότερες των συναλλαγών γίνονται με μετρητά με επακόλουθο την απόκρυψη εσόδων.

Τέλος σύμφωνα με την Nicole Hodsdon (2014)¹⁴ οι έμμεσες τεχνικές ελέγχου είναι εργαλεία για τον προσδιορισμό του φορολογητέου εισοδήματος όταν δεν έχουν υποβληθεί ακριβείς δηλώσεις και όταν οι ελεγχόμενοι δε συνεργάζονται με τους φορολογικούς ελεγκτές κατά τη διενέργεια του ελέγχου. Θεωρεί ότι με τις τεχνικές είναι εύκολο να προσδιορισθεί το ακριβές εισόδημα ιδιαίτερα σε όσους αμείβονται με μισθό. Αλλά σίγουρα υπάρχουν και εισοδήματα από πιο αφανείς πηγές προέλευσης. Ο εντοπισμός των δαπανών είναι μία διαδικασία σχετικά εύκολα και ακριβής αλλά για τον προσδιορισμό του πραγματικού εισοδήματος χρειάζεται μία κατάλληλη μεθοδολογία.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΡΙΤΗ

3 ΟΙ ΕΜΜΕΣΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΩΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

3.1 Άμεσες και έμμεσες τεχνικές ελέγχου

Ο φορολογικός έλεγχος των επιχειρήσεων και των φυσικών προσώπων χαρακτηρίζεται από την εφαρμογή μίας μεγάλης γκάμας μεθόδων και τεχνικών για τον προσδιορισμό του πραγματικού εισοδήματος των φορολογουμένων. Ο ενδελεχής έλεγχος των βιβλίων και στοιχείων δεν αρκεί στον αποτελεσματικό όσο και ακριβή προσδιορισμό των αληθινών εισοδημάτων. Πρέπει να γίνεται περαιτέρω διερεύνηση όλων των υπολοίπων οικονομικών πεπραγμένων για να διαμορφωθούν απόλυτα ορθά οι φορολογικές υποχρεώσεις.

Κατά τη διαδικασία ενός φορολογικού ελέγχου χρησιμοποιούνται άμεσες και έμμεσες τεχνικές.

Ως άμεσες τεχνικές είναι όσες αποσκοπούν στην άμεση επαλήθευση των δεδομένων των βιβλίων και στοιχείων και την ορθή μεταφορά τους στις υποβληθείσες δηλώσεις. Στη περίπτωση αυτή η φορολογική διοίκηση δεν μπορεί να βγάλει αξιόπιστα συμπεράσματα στη περίπτωση των φορολογούμενων που διαμορφώνουν κατά το δοκούν τις υποβληθείσες δηλώσεις και τα δεδομένα των βιβλίων ώστε να εμφανίζουν μειωμένα αποτελέσματα. Ωστόσο στη περίπτωση που τα στατιστικά δεδομένα και όλα όσα έχει αντλήσει ο ελεγκτής από τη περιέουσα κοινωνία του δίνουν το αίσθημα ότι τα αρχεία που έχουν υποβληθεί αποτυπώνουν

¹⁴ Nicole Hodsdon, "Hidden Reserves: How Much is Your Debtor drawing from the Underground Economy" MCAA Child Support Conference, May 2014

την οικονομική κατάσταση του ελεγχόμενου τότε μπορεί να αρκестεί στα αποτελέσματα ενός άμεσου ελέγχου. Ειδάλλως πρέπει να προστρέξει στη χρήση μίας έμμεσης τεχνικής.

Οι έμμεσες τεχνικές αποσκοπούν στον προσδιορισμό αποτελεσμάτων μέσω μιας εκτενέστερης ανάλυσης των δεδομένων που αφορούν τον ελεγχόμενο αξιοποιώντας ένα μεγάλο μέρος πληροφοριών και στοιχείων που βρίσκονται σε διάφορες πηγές, πέραν όσων προκύπτουν από τα τηρούμενα βιβλία και στοιχεία και όσων έχουν συμπεριληφθεί στις υποβληθείσες δηλώσεις. Οι τεχνικές αυτές μπορούν επίσης να συμβάλλουν σημαντικά στην αξιολόγηση των κινδύνων και τον έλεγχο της ακρίβειας των απόψεων των φορολογουμένων¹⁵.

3.2 Φορολογικός έλεγχος με έμμεσες τεχνικές ελέγχου

Η διενέργεια φορολογικών ελέγχων στις επιχειρήσεις και στα φυσικά πρόσωπα αποσκοπούν αφενός στον προσδιορισμό των πραγματικών εισοδημάτων τους και την βάση της νομοθεσίας ορθή απόδοση των αναλογούντων φόρων τελών και εισφορών, αφετέρου στην συμμόρφωση τους με τη φορολογική νομοθεσία και την αποτροπή τους από τη φοροδιαφυγή και τη. Γι αυτό η ακρίβεια και η αποτελεσματικότητα των ελέγχων πρέπει να είναι απόλυτα σωστή. φοροαποφυγή

Ιδιαίτερα ορισμένες κατηγορίες επιτηδευματιών κυρίως όσων δραστηριοποιούνται ως εμπορικές επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών και επαγγέλματα εστίασης έχουν τη τάση να αποκρύπτουν έσοδα και να περιορίζουν το φορολογητέο τους εισόδημα. Σ' αυτές τις περιπτώσεις οι ίδιοι οι ελεγκτές αντιμετωπίζουν μεγάλες δυσκολίες ώστε να προσδιορίσουν το πραγματικό εισόδημα τους. Ιδιαίτερα δε στις περιπτώσεις που οι επαγγελματίες δε συνεργάζονται ως προς τη προσκόμιση των τηρουμένων βιβλίων και στοιχείων ή όσα τίθενται στη διάθεση του ελέγχου δεν είναι επαρκή για την σύνταξη ασφαλών πορισμάτων. Για τις ελεγχόμενες περιόδους μέχρι και 31/12/2013 υπήρχε νομοθετική διάταξη¹⁶ η οποία προέβλεπε ότι το ακαθάριστο εισόδημα προσδιορίζεται με βάση τα στοιχεία και τις πληροφορίες που διαθέτει η ελεγκτική αρχή για την έκταση της συναλλακτικής δράσης και τις συνθήκες λειτουργίας της επιχείρησης. Στην περίπτωση αυτή λαμβάνονται υπόψη οι αγορές, οι πωλήσεις και το μικτό κέρδος που εμφανίζει η επιχείρηση, το μικτό κέρδος που πραγματοποιείται από ομοειδείς επιχειρήσεις που λειτουργούν με παρόμοιες συνθήκες, το απασχολούμενο προσωπικό, το ύψος των κεφαλαίων που έχουν επενδυθεί, καθώς και των ίδιων κεφαλαίων κίνησης, το ποσό των δανείων και των πιστώσεων, το ποσό των εξόδων παραγωγής και διάθεσης των

¹⁵ Edmund Biber, "Revenue Administration: Taxpayer Audit – Use of Indirect Methods", International Monetary Fund, Fiscal Affairs Department, April 2010

¹⁶ Νόμος 2238/94 (ΦΕΚ 13Β' 1994) άρθρο 32 Προσδιορισμός ακαθάριστου και καθαρού εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα με αντικειμενικό τρόπο.

εμπορευμάτων, των εξόδων διαχείρισης και γενικά κάθε επαγγελματική δαπάνη. Ειδικά για τους ελεύθερους επαγγελματίες για τον προσδιορισμό του ακαθαρίστου εισοδήματος λαμβάνονται υπόψη ο χρόνος και ο τρόπος άσκησης του επαγγέλματος, ο τόπος που ασκείται αυτό, η ειδικότητα, ο επιστημονικός τίτλος, ο κύκλος των εργασιών, το ύψος της αμοιβής που εισπράττεται κατά περίπτωση, το προσωπικό το οποίο απασχολείται, τα μέσα που διαθέτονται, η πελατεία, το ύψος των επαγγελματικών δαπανών και γενικά κάθε άλλο στοιχείο που προσδιορίζει την επαγγελματική δραστηριότητα και απόδοση αυτών. Η κρίση της ελεγκτικής αρχής για τον προσδιορισμό του ακαθαρίστου εισοδήματος πρέπει να βασίζεται στα δεδομένα της κοινής πείρας. Το καθαρό εισόδημα προσδιορίζεται με πολλαπλασιασμό του ακαθαρίστου εισοδήματος, όπως αυτό προσδιορίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση α' με το μοναδικό συντελεστή καθαρού κέρδους που περιλαμβάνεται σε ειδικό πίνακα ο οποίος καταρτίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, προσαυξημένο κατά πενήντα τοις εκατό (50%). Στην περίπτωση που για κάποια δραστηριότητα δεν έχει προβλεφθεί μοναδικός συντελεστής καθαρού κέρδους στον ανωτέρω πίνακα, θα έχει εφαρμογή ο μέσος όρος των συντελεστών της κατηγορίας του πίνακα στην οποία θα εντασσόταν η δραστηριότητα αυτή προσαυξημένος κατά πενήντα τοις εκατό (50%).

Ωστόσο από 01/01/2014 και μετέπειτα ο προσδιορισμός των πραγματικών εισοδημάτων πρέπει να προκύπτει κατόπιν ελεγκτικών επαληθεύσεων που στηρίζονται σε κάθε πρόσφορο μέσο, βιβλία, στοιχεία, πληροφορίες και οποιαδήποτε άλλο δεδομένο που αφορά τον ελεγχόμενο. Ως εκ τούτου οι ελεγκτές προκειμένου να αποδείξουν ότι ο φορολογούμενος είχε πρόθεση να καταβάλλει μικρότερους φόρους από όσους αναλογούσαν στο πραγματικό του εισόδημα πρέπει να χρησιμοποιήσουν διάφορα εργαλεία – έμμεσες μεθόδους για την επίτευξη του σκοπού τους.

Οι έμμεσες μέθοδοι προσδιορισμού του εισοδήματος όπως αναφέρθηκε και παραπάνω αποτελούν διεθνώς αναγνωρισμένες πρακτικές που αποσκοπούν με τη επεξεργασία όλων των πληροφοριών που συγκεντρώνονται από διάφορες πηγές και σε συνδυασμό με τον έλεγχο των βιβλίων και των λοιπών δικαιολογητικών να προσδιορίσουν με ακρίβεια τη φορολογητέα ύλη του φορολογούμενου.

Στόχος των έμμεσων τεχνικών αποτελεί:¹⁷

- Η φορολόγηση φυσικών προσώπων μεγάλου πλούτου που διαφεύγουν της φορολογίας με τους υπάρχοντες τρόπους φορολόγησης.

¹⁷ Σοφία Ντάσιου, Έφη Ζοργιαννού, "Τεχνικές Ελέγχου με τη χρήση Μεθόδων Έμμεσου Προσδιορισμού Φορολογητέας Ύλης", Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων, Διεύθυνση Φορολογικών Ελέγχων, 2014

- Ο εκσυγχρονισμός των φορολογικών υπηρεσιών μέσω της εφαρμογής σύγχρονων τεχνικών ελέγχου
- Η ανάδειξη της διαχρονικά αποκρυβείσας φορολογητέας ύλης ακολουθώντας τη διαδρομή του χρήματος
- Η δημιουργία αισθήματος κοινωνικής δικαιοσύνης και χρηστής διοίκησης.

3.3 Μέθοδοι Έμμεσων Τεχνικών Ελέγχου

Διεθνώς έχουν αναπτυχθεί και εφαρμόζονται από τις φορολογικές υπηρεσίες πέντε έμμεσες μέθοδοι τεχνικών ελέγχου ως ακολούθως:

I Τεχνική Ανάλυσης Ρευστότητας του φορολογούμενου (source and application of funds method)

Η τεχνική της ανάλυσης της ρευστότητας του φορολογούμενου συγκρίνει το σύνολο των ταμειακών ροών του φορολογούμενου λαμβάνοντας υπόψη τις εισπράξεις και τις δαπάνες & αγορές που πραγματοποιήσε κατά τη διάρκεια της ελεγχόμενης περιόδου. Επίσης λαμβάνει υπόψη τις αυξομειώσεις στα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις του καθώς και τυχόν απαλλασσόμενα της φορολογίας έσοδα και μη εκπιπόμενες δαπάνες. Η διαφορά μεταξύ των δαπανών και των δηλωμένων πλέον των απαλλασσόμενων από τη φορολογία εσόδων θεωρείται μη δηλωθείσα φορολογητέα ύλη και εφόσον δεν δικαιολογείται υπόκειται σε φορολόγηση. Η μέθοδος αυτή προκύπτει από τη θεωρία ότι κάθε υπέρβαση εξόδων σε σχέση με τα έσοδα αφορούν μια διαφοροποίηση του φορολογητέου εισοδήματος.

II Τεχνική του Ύψους των Τραπεζικών καταθέσεων και των δαπανών σε μετρητά (bank deposits and cash expenditure method)

Σύμφωνα μ' αυτή τη τεχνική οι πηγές κεφαλαίων είναι οι διάφοροι τρόποι με τους οποίους ο φορολογούμενος αποκτά χρήματα κατά τη διάρκεια του έτους. Οι μειώσεις των στοιχείων του ενεργητικού και οι αυξήσεις των υποχρεώσεων δημιουργούν κεφάλαια. Τα κεφάλαια προέρχονται επίσης από φορολογητέες και απαλλασσόμενες της φορολογίας πηγές εισοδήματος. Οι αδήλωτες πηγές εισοδήματος, έστω και αν είναι γνωστές, δεν περιλαμβάνονται στον υπολογισμό αυτό, δεδομένου ότι ο σκοπός είναι να προσδιοριστεί το ποσό κάθε αδήλωτου εισοδήματος. Η συγκεκριμένη μέθοδος προσδιορίζει το εισόδημα των φορολογουμένων λαμβάνοντας υπόψη τα διαθέσιμα τους. Απορρέει από την άποψη ότι ένα ένας φορολογούμενος έχει χρήματα μόνο δύο πράγματα μπορούν να συμβούν: είτε να τα καταθέσει είτε να τα δαπανήσει. Η τεχνική αυτή μπορεί να βρει εφαρμογή τόσο σε φυσικά πρόσωπα όσο και σε νομικές οντότητες και μπορεί να αποκαλύψει μη δηλούμενα εισοδήματα αξιοποιώντας τα ποσά των καταθέσεων, τη συχνότητα που γίνονται αυτές και τη προέλευση των ποσών που κατατίθενται.

III Τεχνική της Αρχής των Αναλογιών (mark – up method)

Με τη μέθοδο αυτή υπολογίζεται το πραγματικό φορολογητέο εισόδημα μετά τον επαναπροσδιορισμό του δηλούμενου με τη χρήση ιδιαίτερων ποσοστών και αριθμοδεικτών. Επί τους ουσίας επαναπροσδιορίζει τα ακαθάριστα έσοδα του φορολογούμενου με την εφαρμογή ποσοστών επί των πωλήσεων ή του κόστους πωληθέντων ανά περίπτωση. Με τη μέθοδο αυτή μπορεί να επαναπροσδιορισθεί τόσο το κόστος πωληθέντων όσο και ο τζίρος των επιχειρήσεων και κατ' επέκταση το μικτό κέρδος και τα καθαρά τους κέρδη. Για να μπορέσει να εφαρμοσθεί στη πράξη πρέπει να έχουν προσδιορισθεί προηγουμένως μία βάση δεδομένων ώστε να εκτιμηθούν ορθά τα νέα δεδομένα. Αυτά τα δεδομένα μπορούν να ληφθούν από την ανάλυση των στοιχείων από την Ελληνική Στατιστική Αρχή ή των δημοσιεύσεων από κλαδικά επιμελητήρια. Είναι μία κρίσιμη μέθοδος ιδιαίτερα στις υποθέσεις στις οποίες δεν υπάρχει διακίνηση μετρητών ή οι δαπάνες με μετρητά δε μπορούν να προσδιορισθούν.

IV Η τεχνική της Σχέσης της Τιμής Πώλησης προς το Συνολικό Όγκο του Κύκλου Εργασιών (unit and volume method)

Σε πολλές περιπτώσεις, οι ακαθάριστες εισπράξεις μπορούν να προσδιοριστούν ή να ελεγχθούν εφαρμόζοντας την τιμή πώλησης στον όγκο των εργασιών που πραγματοποιεί ο φορολογούμενος. Ο αριθμός των μονάδων ή ο όγκος των εργασιών που πραγματοποιούνται από τον φορολογούμενο μπορεί να προσδιορίζεται από τα βιβλία του φορολογούμενου καθώς τα υπό εξέταση αρχεία μπορεί να είναι επαρκή ως προς το κόστος των πωληθέντων αγαθών ή των εξόδων. Σε άλλες περιπτώσεις, ο προσδιορισμός των μονάδων ή του χειρισμού όγκου μπορεί να προέρχεται από πηγές τρίτων.

V Η Τεχνική της Καθαρής Θέσης του φορολογούμενου (net worth method)

Η μέθοδος της καθαρής φορολογίας για τον προσδιορισμό της πραγματικής φορολογικής υποχρέωσης βασίζεται στη θεωρία ότι η αύξηση της καθαρής θέσης του φορολογούμενου κατά τη διάρκεια ενός φορολογητέου έτους, πρέπει να προκύπτει από το φορολογητέο εισόδημα. Η μέθοδος αυτή απαιτεί πλήρη ανασυγκρότηση του οικονομικού ιστορικού του φορολογούμενου, δεδομένου ότι πρέπει να δικαιολογεί την απόκτηση για όλα τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις, τις μη εκπιπτόμενες δαπάνες και τις απαλλασσόμενες πηγές κεφαλαίων κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου.

Στην Ελλάδα έχει νομοθετηθεί η εφαρμογή και των πέντε ανωτέρω μεθόδων προσδιορισμού της φορολογητέας ύλης¹⁸

¹⁸ Ν. 4174/2013 (Φ.Ε.Κ. Α' 170/26-07-2013) Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας άρθρο 27 παρ. 1.

3.4 Επιλογή έμμεσης τεχνικής ελέγχου

Σ' όλα τα σύγχρονα κράτη τη διενέργεια φορολογικών ελέγχων με τη χρήση έμμεσων τεχνικών μεθόδων την ασκούν είτε κρατικές υπηρεσίες είτε ανεξάρτητοι οργανισμοί που εποπτεύονται από το κράτος και οι οποίοι είναι επιφορτισμένοι με την εφαρμογή της φορολογικής νομοθεσίας και την είσπραξη των δημοσίων εσόδων. Με τη κατάλληλη νομοθετική ρύθμιση καθορίζονται οι διαδικασίες μέσω των οποίων οι φορολογικές υπηρεσίες μπορούν να χρησιμοποιήσουν μία έμμεση τεχνική προκειμένου να προσδιορίσει με ακρίβεια το φορολογητέο εισόδημα. Συνήθως οι διατάξεις προβλέπουν τον προσδιορισμό της φορολογικής υποχρέωσης με τη χρήσης μίας έμμεσης τεχνικής μεθόδου όταν ο υπάλληλος που διενεργεί τον έλεγχο κρίνει ότι τα βιβλία και τα λοιπά δικαιολογητικά εγγραφών δεν επαληθεύουν τα δεδομένα των υποβληθεισών δηλώσεων και υποκρύπτονται αδήλωτα εισοδήματα. Τέτοια στοιχεία που δημιουργούν αμφιβολίες στον ελεγκτή είναι η διαπίστωση συχνών καταθέσεων όταν δεν υφίστανται προηγουμένως αναλήψεις και τα έσοδα υποχρεωτικά κατατίθενται μέσω του τραπεζικού συστήματος, η αύξηση της καθαρής θέσης με την προσθήκη περιουσιακών στοιχείων η αξία των οποίων δεν ανταποκρίνεται στα δηλωθέντα εισοδήματα, η μη ορθή σύνταξη οικονομικών καταστάσεων, η μη προσκομίσει των δικαιολογητικών εγγραφών, η διαπίστωση συχνών παραβάσεων μη έκδοσης φορολογικών στοιχείων και ο τρόπος διαβίωσης με ελάχιστα εισοδήματα.

Αναλόγως με τη περίπτωση είναι και η απόφαση από τον υπάλληλο ποια τεχνική θα χρησιμοποιήσει. Η ορθή επιλογή είναι ίσως η πιο κρίσιμη στιγμή της ελεγκτικής διαδικασίας δεδομένου ότι κάθε υπόθεση έχει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και γι' αυτό πρέπει η τεχνική που θα επιλεγεί να είναι συνυφασμένη με αυτά τα χαρακτηριστικά.

Τα διαθέσιμα στοιχεία κατά τη κατάρτιση του φακέλου είναι αυτά που θα οδηγήσουν στην σωστή επιλογή. Οι έμμεσες τεχνικές που πραγματεύονται τις δαπάνες και την αυξομείωση του πλούτου είναι πιο ενδεδειγμένες στις περιπτώσεις των φυσικών προσώπων και ιδιαιτέρως όταν δεν αναφερόμαστε σε επαγγελματίες. Αντίθετα οι άλλες μέθοδοι χρησιμεύουν στον έλεγχο επιχειρήσεων αφού πέραν των δαπανών επεξεργάζονται και στοιχεία που αφορούν τις πωλήσεις, το κόστος πωληθέντων και το μικτό κέρδος.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

4 ΟΙ ΕΜΜΕΣΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

4.1 ΙΣΧΥΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Στην Ελλάδα η εφαρμογή των έμμεσων τεχνικών ελέγχου στηρίζεται στη μεθοδολογία που χρησιμοποιείται από την Αμερικανική Φορολογική Υπηρεσία (I.R.S.). Προκειμένου να βρει εφαρμογή στη χώρα μας έγιναν οι κατάλληλες νομοπαρασκευαστικές εργασίες για να συνάδει με τις διατάξεις που διέπουν τις φορολογίες εισοδήματος, Φ.Π.Α. και λοιπών φόρων και εισφορών. Επί της ουσίας πρόκειται για ένα διευρυμένο έλεγχο της περιουσιακής κατάστασης του φορολογούμενου (πόθεν έσχες) και τη διαπίστωση της αυξομείωσης αυτών με αδήλωτα εισοδήματα.

Πρώτη φορά στην φορολογική νομοθεσία γίνεται αναφορά στο άρθρο 81 παρ. 3 ν. 3842/2010 στην οποία αναφέρεται ότι “ Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να καταρτίζονται κλαδικά εγχειρίδια ελέγχου, με τα οποία καθορίζονται οι ελεγκτικές διαδικασίες και επαληθεύσεις, καθώς και οι τεχνικές και μέθοδοι ελέγχου που πρέπει να διενεργούνται κατά τον έλεγχο των δηλώσεων των υπόχρεων, αναλόγως του κλάδου ή τομέα της οικονομίας στον οποίο αυτοί δραστηριοποιούνται”.

Με το άρθρο 67B του ν.2238/1994 (Έμμεσες τεχνικές ελέγχου) όπως προστέθηκε με την παρ. 14 άρθρου 4 του ν.4038/2012 (ΦΕΚ 14Α'/02-02-2012)] γίνεται πρώτη αναφορά στις έμμεσες τεχνικές ελέγχου.

Η χρήση των έμμεσων τεχνικών ελέγχου όπως ισχύει σήμερα νομοθετήθηκε με το άρθρο 27 ν.4174/2013 (ΦΕΚ Α'170/26-07-2013) “Μέθοδοι έμμεσου προσδιορισμού της φορολογητέας ύλης”,

Με το άρθρο 28 ν.4172/2013 (ΦΕΚ Α'167/23-07-2013) “Μέθοδος προσδιορισμού εσόδων” του Κ.Φ.Ε. αναφέρονται οι προϋποθέσεις σύμφωνα με τις οποίες το εισόδημα των φυσικών και νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων που ασκούν ή προκύπτει ότι ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα μπορεί να προσδιορίζεται με βάση κάθε διαθέσιμο στοιχείο ή με έμμεσες μεθόδους ελέγχου κατά τις ειδικότερες προβλέψεις του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν τα λογιστικά αρχεία δεν τηρούνται ή οι οικονομικές καταστάσεις δεν συντάσσονται σύμφωνα με τον νόμο για τα λογιστικά πρότυπα, ή

β) όταν τα φορολογικά στοιχεία ή τα λοιπά προβλεπόμενα σχετικά δικαιολογητικά δεν συντάσσονται σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, ή

γ) όταν τα λογιστικά αρχεία ή φορολογικά στοιχεία δεν προσκομίζονται στη Φορολογική Διοίκηση μετά από σχετική πρόσκληση.

Με την Α.Υ.Ο. ΔΕΣ Α 1077357 ΕΞ 2013/10-5-2013 ορίστηκε το περιεχόμενο και ο τρόπος εφαρμογής των διεθνώς αναγνωρισμένων έμμεσων τεχνικών ελέγχου και συγκεκριμένα:

- της ανάλυσης ρευστότητας (source and application of funds method),
- της καθαρής θέσης (net worth method) και

- των τραπεζικών καταθέσεων και δαπανών σε μετρητά (bank deposits and cash expenditure method)

Οι ανωτέρω τεχνικές εφαρμόζονται στη διαδικασία του τακτικού ελέγχου για τον προσδιορισμό του πραγματικού φορολογητέου εισοδήματος στις περιπτώσεις που α) υφίσταται αδικαιολόγητος πλουτισμός (περιουσιακά στοιχεία), β) πραγματοποιούνται δαπάνες οι οποίες δεν δικαιολογούνται από τα δηλωθέντα εισοδήματα του φορολογούμενου φυσικού προσώπου (ατομικά ή και οικογενειακά), γ) υπάρχουν βάσιμες υποψίες ή πληροφορίες ότι το πραγματικό εισόδημα είναι μεγαλύτερο από το δηλωθέν.

Με την ΠΟΛ. 1171/4-7-2013 δόθηκαν οδηγίες για τη παροχή στοιχείων από τους ελεγχόμενους κατά τη διενέργεια ελέγχων σε φυσικά πρόσωπα και καθορίστηκε ο τύπος της υποβολής των εντύπων :«Διαθέσιμα Περιουσιακά Στοιχεία» & «Ερωτηματολόγιο τρόπου διαβίωσης-μεταβολών-υποχρεώσεων».

Με την ΠΟΛ. 1270/24-12-2013 δόθηκαν οδηγίες για την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή των τριών τεχνικών ελέγχου (της ανάλυσης ρευστότητας- της Καθαρής Θέσης - Μέθοδος του ύψους των τραπεζικών καταθέσεων και των δαπανών σε μετρητά), καθορίζοντας και την μεθοδολογία που θα ακολουθείται.

Με την ΠΟΛ.1050/17.2.2014 καθορίστηκαν οι λεπτομέρειες για:

- Το αντικείμενο των τεχνικών ελέγχου με την χρήση μεθόδων εμμέσου προσδιορισμού φορολογητέας ύλης

- Το περιεχόμενο των τεχνικών ελέγχου
- Ποιοι είναι υπαγόμενοι – Πεδίο εφαρμογής
- Πως γίνεται η επιλογή υποθέσεων
- Πως γίνεται η επιλογή τεχνικής ελέγχου
- Ποιες οι ενέργειες της Φορολογικής Διοίκησης
- Σχετικά με τη παροχή στοιχείων
- Για την κατανομή μη δηλωθείσας φορολογητέας ύλης

- Για τον προσδιορισμό του καθαρού φορολογητέου εισοδήματος, τον προσδιορισμό του ακαθαρίστου εισοδήματος/ συνολικών εσόδων στην περίπτωση εφαρμογής τεχνικών ελέγχου

- Το δικαίωμα ανταπόδειξης φορολογούμενου

- Για τον έλεγχο των λοιπών φορολογικών αντικειμένων στην περίπτωση εφαρμογής τεχνικών ελέγχου.

Η ΠΟΛ. 1094/7-4-2014 τροποποιεί ορισμένες διατάξεις της ΠΟΛ. 1050/2014 και καθόρισε η επιλογή της τεχνικής να γίνεται μετά από εισήγηση του υπαλλήλου που φέρει την εντολή ελέγχου και την αιτιολογημένη απόφαση του Προϊσταμένου.

Η ΠΟΛ. 1259/22-12-2014 «Παροχή οδηγιών για τον τρόπο εφαρμογής της ΠΟΛ 1050/17.02.2014 Απόφασης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων» αναφέρεται στον υπολογισμό του πραγματικού διαθέσιμου κεφαλαίου που προκύπτει από τις υποβληθείσες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος παρελθόντων ετών.

4.2 ΕΜΜΕΣΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω στην Ελλάδα από το 2010 προβλέπεται ο προσδιορισμός της φορολογητέας ύλης με τη χρήση έμμεσων τεχνικών ελέγχου λαμβάνοντας υπόψη κάθε πληροφορία – στοιχείο που είναι πρόσφορο για τον ελεγχόμενο τη σύζυγο του και τα προστατευόμενα τέκνα και σχετίζονται με τα έσοδα και πάσης φύσης έξοδα που πραγματοποιεί.

Με το αρ. 27 ν. 4174/2013 ορίστηκε ότι η Φορολογική Διοίκηση δύναται να προβαίνει σε εκτιμώμενο, διορθωτικό ή προληπτικό προσδιορισμό της φορολογητέας ύλης και με την εφαρμογή μιας ή περισσοτέρων από τις κατωτέρω τεχνικές ελέγχου: α) της αρχής των αναλογιών, β) της ανάλυσης ρευστότητας του φορολογούμενου, γ) της καθαρής θέσης του φορολογούμενου, δ) της σχέσης της τιμής πώλησης προς το συνολικό όγκο κύκλου εργασιών και ε) του ύψους των τραπεζικών καταθέσεων και των δαπανών σε μετρητά.

Ωστόσο μέχρι και σήμερα έχουν εκδοθεί ερμηνευτικές εγκύκλιοι και οδηγίες για την εφαρμογή τριών εκ των έμμεσων τεχνικών ήτοι των: α) της ανάλυσης ρευστότητας του φορολογούμενου, β) της καθαρής θέσης του φορολογούμενου και γ) του ύψους των τραπεζικών καταθέσεων και των δαπανών σε μετρητά.

Στην ανάπτυξη των ανωτέρω τεχνικών κρίσιμος παράγοντας για να υπάρχουν αξιόλογα αποτελέσματα είναι ο φορολογούμενος να διενεργεί τραπεζικές συναλλαγές.

Στη διαδικασία ελέγχου με τις ανωτέρω έμμεσες τεχνικές εμπίπτουν¹⁹:

1) οι ανέλεγκτες υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος φορολογουμένων φυσικών προσώπων, που αναφέρονται στο άρθρο 28 του ν.4172/2013, για τα φορολογικά έτη που αρχίζουν από 1/1/2014 και μετά,

2) οι ανέλεγκτες υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος φορολογουμένων φυσικών προσώπων για διαχειριστικές περιόδους που έληξαν πριν την έναρξη εφαρμογής των διατάξεων του ν. 4172/2013 για τις οποίες δεν είχε γίνει έναρξη ελέγχου μέχρι 31/12/2013 και συντρέχει μία ή περισσότερες από τις πιο κάτω περιπτώσεις:

α) υφίσταται αδικαιολόγητος πλουτισμός (περιουσιακά στοιχεία και καταθέσεις),

β) παρουσιάζονται μεγάλες δαπάνες που δεν δικαιολογούνται από τα δηλωθέντα εισοδήματα του φορολογούμενου φυσικού προσώπου(ατομικά και οικογενειακά),

¹⁹ ΠΟΛ. 1050/2014 άρθρο 3

- γ) Είναι μέλη εταιρειών (οποιασδήποτε μορφής) με ζημιογόνα αποτελέσματα,
- δ) δεν τηρούνται ή δεν επιδεικνύονται τα βιβλία και τα στοιχεία ΚΒΣ/Κ.Φ.Α.Σ.,
- ε) υφίστανται πληροφορίες για παράνομα ή/και αδήλωτα εισοδήματα/αγορές/ δαπάνες (επαγγελματικές, ατομικές, οικογενειακές).

Εφόσον η ελεγχόμενη υπόθεση εμπίπτει σε κάποια από τη παραπάνω προϋπόθεση τότε ο ελεγκτής που έχει επιφορτιστεί τον έλεγχο υποβάλλει εισήγηση για την διενέργεια ελέγχου με την εφαρμογή συγκεκριμένης έμμεσης τεχνικής ελέγχου. Στη περίπτωση που έχει επιλεγεί για έλεγχο τόσο ο υπόχρεος όσο και η σύζυγος του τότε μπορεί αν κριθεί ενδεδειγμένο να γίνει εφαρμογή διαφορετικής τεχνικής στους δύο ελεγχόμενους.

4.3 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΜΕ ΕΜΜΕΣΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ

Η διενέργεια ενός φορολογικού ελέγχου και δη με τη χρήση έμμεσων τεχνικών ελέγχου αφορά μία τυποποιημένη λεπτομερή διαδικασία που περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια²⁰:

1) Έκδοση και κοινοποίηση εντολής ελέγχου (ν.4174/2013 §5 & (ΠΟΛ 1073/2018)

Η εντολή ελέγχου εκδίδεται από τον Προϊστάμενο της αρμόδιας Ελεγκτικής Αρχής & αποτελεί ουσιώδες στάδιο της ελεγκτικής διαδικασίας. Αποτελεί την αρχή του ελέγχου & τυχόν ελαττώματα της εντολής μπορούν να προκαλέσουν ακυρότητες της σχετικής καταλογιστικής φορολογικής πράξης. Η εντολή ελέγχου κοινοποιείται στον ελεγχόμενο. Επίσης του επιδίδεται πρόσκληση όπως υποβάλλει συμπληρωματικές δηλώσεις προκειμένου να δηλώσει τυχόν αδήλωτα εισοδήματα.

2) Συγκρότηση και μελέτη του φακέλου της υπόθεσης.

Ο ελεγκτής, στο όνομα του οποίου έχει εκδοθεί η εντολή ελέγχου, διενεργεί έρευνα, με χρήση της βάσης δεδομένων TAXIS & ELENXIS & οποιαδήποτε άλλη εσωτερική ή εξωτερική πηγή πληροφόρησης προκειμένου να συλλέξει τις πρώτες πληροφορίες για τον φορολογούμενο. Καταstrώνει τα αποτελέσματα βάσει δηλώσεων εφόσον υφίσταται εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα.

3) Έναρξη ελεγκτικών επαληθεύσεων

Ο ελεγκτής αποκτά πρόσβαση στα βιβλία και στοιχεία του ελεγχόμενου με εφαρμογή των άρθρων 24 & 25 του ν.4174/2013. Κοινοποιεί Αίτημα Παροχής Πληροφοριών του άρθρου 14 του ν. 4174/2013 (Α'170), με το οποίο τον καλεί, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την επομένη της λήψης του αιτήματος αυτού, να θέσει στην διάθεση του ελέγχου οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά στον έλεγχο. Αποστέλλει δελτία σε άλλες υπηρεσίες και τρίτους (άρθρο 15 ν. 4174/13) προκειμένου να συγκεντρώσει κάθε διαθέσιμη πληροφορία.

²⁰ ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, Εγχειρίδιο Επιλεγμένων Λειτουργικών Διαδικασιών Υπηρεσιών (Αθήνα, 28 Δεκεμβρίου 2018)

4) Επεξεργασία πληροφοριών/ Επεξεργασία στοιχείων

Επεξεργασία στοιχείων από βάσεις δεδομένων που διαθέτει ή έχει πρόσβαση η Υπηρεσία (π.χ. ELENXIS, TAXIS, V.I.E.S., Ειδικό Λογισμικό Προσαύξησης Περιουσίας, Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών (Σ.Μ.Τ.Λ. & Λ.Π.), κ.λπ.) Μέσω του Ειδικού Λογισμικού αντλούνται από τους ελεγκτές τα πρωτογενή δεδομένα που απεστάλησαν από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, τα δηλωθέντα εισοδήματα του εκάστοτε ελεγχόμενου προσώπου, καθώς και αυτοματοποιημένη επεξεργασία των δεδομένων (τραπεζικών και φορολογικών), με τον προσδιορισμό «πρωτογενών» καταθέσεων και δηλωθέντων εισοδημάτων/εσόδων για κάθε ελεγχόμενη χρήση.

5) Αίτημα παροχής πληροφοριών άρθρο 14 ν. 4174/13 (ΕΝΤΥΠΑ ΠΟΛ. 1171/2013)

για την άντληση στοιχείων από τους φορολογούμενους (φυσικά πρόσωπα) ορίζονται τα ακόλουθα έντυπα: α) Διαθέσιμα Περιουσιακά στοιχεία με το οποίο καλείτε ο ελεγχόμενος να καταγράψει τα περιουσιακά στοιχεία που διέθετε κατά την έναρξη και κατά τη λήξη της ελεγχόμενης περιόδου, β) Ερωτηματολόγιο τρόπου διαβίωσης-μεταβολών-υποχρεώσεων με το οποίο παρέχονται πληροφορίες για τον τρόπο διαβίωσης του φορολογούμενου, του/της συζύγου και των προστατευόμενων μελών αυτών, για τις μεταβολές των περιουσιακών τους στοιχείων και για τις υφιστάμενες υποχρεώσεις τους για όλα τα ελεγχόμενα έτη & γ) Επιστολή προς τον φορολογούμενο η οποία συνοδεύει υποχρεωτικά τα δύο προηγούμενα έντυπα και περιέχει την προθεσμία που δίδεται στο φορολογούμενο για συμπλήρωση αυτών και την πράξη κοινοποίησης τους.

6) Επεξεργασία υπομνημάτων – Έλεγχος εισοδημάτων με γενικές διατάξεις Έλεγχος τεκμηρίων απόκτησης και διαβίωσης.

Διενέργεια ελεγκτικών επαληθεύσεων, σύμφωνα με το πρόγραμμα ελέγχου, όπως αυτό ορίζεται από το περιεχόμενο των οικείων διαταγών διενέργειας ελέγχου ΠΟΛ 1124/2015 Πρόγραμμα ελέγχου προσώπων που τηρούν διπλογραφικά βιβλία, για φορολογικά έτη που αρχίζουν από 1η Ιανουαρίου 2014 και μετά και Α.1293/2019 πρόγραμμα ελέγχου προσώπων που τηρούν απλογραφικά βιβλία, για φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2014 και μετά και εν γένει των οικείων φορολογικών διατάξεων. Έλεγχος εναλλακτικού τρόπου υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας (Άρθρα 30 έως 34 ν. 4172/13 Έλεγχος τεκμηρίων απόκτησης και διαβίωσης). Και επεξεργασία των υπομνημάτων.

7) Έλεγχος με έμμεσες μεθόδους προσδιορισμού φορολογητέας ύλης

Ο ελεγκτής εφόσον κρίνει ότι πρέπει να χρησιμοποιήσει έμμεση τεχνική ελέγχου εισηγείται προς τον προϊστάμενο της υπηρεσίας ποια μεθοδολογία προτείνει. Μετά από αιτιολογημένη απόφαση ο προϊστάμενος της ελεγκτικής υπηρεσίας τροποποιεί την εντολή ελέγχου στην οποία πλέον αποτυπώνονται οι διατάξεις που αφορούν τη διαδικασία ελέγχου και η οποία

κοινοποιείται στον ελεγχόμενο. Κρίσιμοι παράγοντες για την επιλογή της μεθόδου ελέγχου είναι : η διαθεσιμότητα των σχετικών στοιχείων, το οικονομικό ιστορικό του φορολογούμενου, η σταθερότητα των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού, η σταθερότητα της καθαρής θέσης, η υπέρβαση των δαπανών σε σύγκριση με τα έσοδα, η χρήση μετρητών για τη πληρωμή δαπανών, οι τραπεζικές πρακτικές του φορολογούμενου & η διαθεσιμότητα και η πληρότητα των βιβλίων και στοιχείων του.

8) Σύνταξη Ειδικής έκθεσης ελέγχου της παρ. 5 του άρθρου 46 του ν. 4174/ 2013 (Α'170), για την επιβολή προληπτικών ή διασφαλιστικών του δημοσίου συμφέροντος μέτρων άμεσου και επείγοντος χαρακτήρα. Σύνταξη πράξης-κοινοποίηση- κλήση σε ακρόαση (ΠΟΛ 1282/13-1038/15-1255/15)

Αν από τις διαπιστώσεις του ελέγχου προκύπτει υποχρέωση καταβολής παρακρατουμένων φόρων ποσού άνω των 150.000,00 € μπορεί βάσει ειδικής έκθεσης ελέγχου, να επιβάλλει σε βάρος του υπόχρεου παραβάτη προληπτικά ή διασφαλιστικά του δημοσίου συμφέροντος μέτρα άμεσου και επείγοντος χαρακτήρα. Ειδικότερα η Φορολογική Διοίκηση μπορεί να μην παραλαμβάνει και να μην χορηγεί έγγραφα που απαιτούνται για τη μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων. Στην περίπτωση αυτή δεσμεύεται το πενήντα τοις εκατό (50%) των καταθέσεων, των πάσης φύσεως λογαριασμών και παρακαταθηκών και του περιεχομένου των θυρίδων του υπόχρεου παραβάτη.

9)Σύνταξη του Σημειώματος Διαπιστώσεων Ελέγχου και των προσωρινών διορθωτικών προσδιορισμών φόρου και προσωρινών προσδιορισμών προστίμου.

Με την ολοκλήρωση των ελεγκτικών επαληθεύσεων ο ελεγκτής συντάσσει σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ. 28 ν. 4174/2013 σημείωμα διαπιστώσεων ελέγχου και εκδίδονται προσωρινές πράξεις προσδιορισμού του φόρου, τα οποία κοινοποιούνται στον φορολογούμενο.

10) Ο ελεγχόμενος δύναται εντός είκοσι (20) ημερών να διατυπώσει εγγράφως τις απόψεις του σχετικά με τα αποτελέσματα του ελέγχου.

Οι διαφορές μεταξύ προσδιορισθείσας βάσει τεχνικών ελέγχου και δηλωθείσας φορολογητέας ύλης αιτιολογούνται με τεκμηριωμένα στοιχεία που προσκομίζονται από τον φορολογούμενο και δικαιολογούν έσοδα αποκτηθέντα και μη δηλωθέντα σε κάθε ελεγχόμενη/νο φορολογική περίοδο/διαχειριστικό έτος, όπως πωλητήρια συμβόλαια, δηλώσεις φόρου δωρεάς- κληρονομιάς χρημάτων, κέρδη από τυχερά παίγνια γενικά, συμβάσεις δανείων και κάθε σχετικό έγγραφο το οποίο θα φέρει βεβαία ημερομηνία και στοιχεία νομιμότητας.

Για όλες τις πιο πάνω περιπτώσεις θα πρέπει να αποδεικνύεται το πραγματικό στοιχείο της συναλλαγής, όπως η πίστωση των ποσών σε λογαριασμό/ούς του ελεγχόμενου, του/της συζύγου ή των προστατευόμενων μελών αυτών. Σε κάθε περίπτωση το βάρος της απόδειξης φέρει ο φορολογούμενος

11) Επεξεργασία των απόψεων του ελεγχόμενου

12) Σύνταξη Εκθέσεων Ελέγχου όλων των φορολογικών αντικειμένων και των οριστικών πράξεων διορθωτικού προσδιορισμού φόρου και πράξεων επιβολής προστίμου.

Τα ακαθάριστα εισοδήματα ή συνολικά έσοδα όπως προσδιορίζονται με τις τεχνικές ελέγχου των έμμεσων μεθόδων λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό των φόρων, τελών και εισφορών στις λοιπές φορολογίες. Ο προσδιορισμός πραγματοποιείται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για κάθε φορολογία.

Η έκδοση των οριστικών πράξεων διορθωτικού προσδιορισμού πρέπει να γίνει εντός μηνός από την ημερομηνία παραλαβής των απόψεων του φορολογούμενου επί του σημειώματος διαπιστώσεων ή σε περίπτωση μη υποβολής απόψεων εντός μηνός από την εκπνοή των είκοσι ημερών που είχε δικαίωμα ο ελεγχόμενος να υποβάλλει (άρθρο 28§ 2 ν. 4174/2013)

13) Σύνταξη μηνυτήριας αναφοράς σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 55Α και 68 του ν. 4174/2013 (Α'170) στη περίπτωση που υπάρχουν παρατυπίες που προβλέπεται επιβολή ποινικών κυρώσεων.

14) Κοινοποίηση των εκθέσεων ελέγχου και των οριστικών πράξεων διορθωτικού προσδιορισμού φόρου και πράξεων επιβολής προστίμων.

Η έκθεση ελέγχου κοινοποιείται στον φορολογούμενο μαζί με την οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου. Σε περίπτωση μη διαπίστωσης διαφορών δεν ακολουθείται η ως άνω διαδικασία, συντάσσεται μόνο η έκθεση ελέγχου και τίθεται στο αρχείο.

15) Σύνταξη και αποστολή αναφοράς του ν.4557/2018 (Α'139) όπως ισχύει, προς την Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες του άρθρου 47, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 αυτού. (ΠΟΛ.1180/2014)

4.4 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Κατά την διενέργεια του ελέγχου διενεργούνται στην πράξη ταυτόχρονα δύο είδη ελέγχου ένας βάσει των γενικών διατάξεων και ένας με την εφαρμογή των έμμεσων τεχνικών. Κατ' αρχάς, προσδιορίζεται το συνολικό καθαρό φορολογητέο εισόδημα του φορολογούμενου από όλες τις πηγές/κατηγορίες εισοδήματος με τις γενικές φορολογικές διατάξεις, όπως αυτές ίσχυαν σε κάθε ελεγχόμενη/νο διαχειριστική περίοδο/φορολογικό έτος. Στη συνέχεια προσδιορίζεται το συνολικό καθαρό φορολογητέο εισόδημα του φορολογούμενου από όλες τις πηγές/κατηγορίες εισοδήματος με εφαρμογή των έμμεσων τεχνικών ελέγχου. Ως τελικό φορολογητέο εισόδημα του φορολογούμενου λαμβάνεται το μεγαλύτερο.

Το καθαρό φορολογητέο εισόδημα με την εφαρμογή μεθόδων έμμεσου προσδιορισμού προκύπτει από την άθροιση της αποκρυσταλλωμένης φορολογητέας ύλης, όπως αυτή προσδιορίζεται

με τις τεχνικές ελέγχου πλέον του δηλωθέντος φορολογητέου εισοδήματος του φορολογουμένου ανά φορολογική περίοδο και πηγή/κατηγορία εισοδήματος.

Για κάθε ελεγχόμενη περίοδο γίνεται διάκριση με τα αποτελέσματα του ελέγχου και είναι πιθανό σε μία χρήση τα αποτελέσματα που προκύπτουν από τον έλεγχο με τις γενικές διατάξεις να είναι το μεγαλύτερο άρα και αυτό που θα φορολογηθεί και σε μία άλλη χρήση το αποτέλεσμα που προκύπτει με τις έμμεσες τεχνικές ελέγχου να είναι το μεγαλύτερο και αυτό που τελικά θα φορολογηθεί.

Στην περίπτωση που επιλεγεί ο προσδιορισμός της φορολογητέας ύλης, με μεθόδους εμμέσου προσδιορισμού η μη δηλωθείσα φορολογητέα ύλη, κατανέμεται στην φορολογική περίοδο που αφορά και στις πηγές/κατηγορίες εισοδήματος που ανάγεται εφόσον αυτό τεκμηριώνεται. Αν δεν μπορεί να προσδιοριστεί σαφώς η πηγή/κατηγορία προέλευσης του εισοδήματος αυτού, η διαφορά καταλογίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 48 § 3 του ν.2238/1994 όπως ίσχυαν μέχρι 31/12/2013 ή του άρθρου 21 § 4 του Ν. 4172/2013 για φορολογικά έτη που αρχίζουν από 1/1/2014 και μετά. Σ' αυτή τη περίπτωση το εισόδημα από προσαύξηση περιουσίας του άρθρου 21 §4 του ν. 4172/2013 φορολογείται με συντελεστή (33%).

Όταν γίνεται έλεγχος σε συζύγους που υποβάλουν κοινή δήλωση η μη δηλωθείσα φορολογητέα ύλη κατανέμεται μεταξύ των συζύγων κατά το ποσό που αφορά έκαστον, εφόσον αυτό μπορεί να προσδιοριστεί από τον έλεγχο (ΠΟΛ.1050/17.2.2014) και μερίζεται κατ' αναλογία των δηλωθέντων εισοδημάτων όταν τα εισοδήματα και των δυο συζύγων προέρχονται από επιχειρηματικές δραστηριότητες ενώ όταν ο ένας σύζυγος έχει εισόδημα μόνο από μισθωτή εργασία / συντάξεις, ο δε άλλος και από επιχειρηματική δραστηριότητα τότε η μη δηλωθείσα φορολογητέα ύλη βαρύνει τον/την σύζυγο που έχει και επιχειρηματική δραστηριότητα, εκτός και αν προσδιοριστεί διαφορετικά από τον έλεγχο.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΜΠΤΗ

5 ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΜΜΕΣΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

5.1 ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ (source and application of funds method)

Η φιλοσοφία της τεχνικής της Ανάλυσης της Ρευστότητας του φορολογούμενου προσδιορίζει τη φορολογητέα ύλη αναλύοντας το σύνολο των εσόδων από οποιαδήποτε πηγή, φορολογητέα και μη, τις αγορές και τις δαπάνες στο σύνολο τους (επιχειρηματικές, προσωπικές και

οικογενειακές) καθώς και τις αυξομειώσεις των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων (επαγγελματικών, προσωπικών και οικογενειακών) του ελεγχόμενου φυσικού προσώπου.

Η συγκεκριμένη μεθοδολογία χρησιμοποιείται όταν είναι μεγάλος ο αριθμός των τραπεζικών κινήσεων που είναι ανέφικτη η ακριβής ανάλυση τους ή όταν η αύξηση των περιουσιακών στοιχείων καθώς και οι δαπάνες υπερβαίνουν κατά πολύ τα έσοδα του φορολογούμενου.

Κατά την τεχνική αυτή δημιουργείται ισοζύγιο με δύο βασικές στήλες, «Πηγές Κεφαλαίων/Εσόδων» και «Αναλώσεις Κεφαλαίων/Εσόδων» σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ					
I. ΠΗΓΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ/ΕΣΟΔΩΝ	ΧΡΗΣΗ	ΧΡΗΣΗ	II. ΑΝΑΛΩΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ/ΕΣΟΔΩΝ	ΧΡΗΣΗ	ΧΡΗΣΗ
1.Υπόλοιπα χρηματοπιστωτικών λογαριασμών στην έναρξη της ελεγχόμενης χρήσης (προσωπικοί, οικογενειακοί, επαγγελματικοί)			1.Υπόλοιπα χρηματοπιστωτικών λογαριασμών στη λήξη της ελεγχόμενης περιόδου (προσωπικοί, οικογενειακοί, επαγγελματικοί)		
2. Διαθέσιμα μετρητά ή και το Υπόλοιπο ταμείου στην έναρξη της ελεγχόμενης χρήσης (Ατομική επιχ/ση με βιβλία Γ κατηγορίας ΚΒΣ ή διπλογραφικά του ΚΦΑΣ).			2. Διαθέσιμα μετρητά ή και το Υπόλοιπο ταμείου στη λήξη της ελεγχόμενης χρήσης (Ατομική επιχ/ση με βιβλία Γ κατηγορίας ΚΒΣ ή διπλογραφικά του ΚΦΑΣ).		
3. Αναλήψεις από επιχείρηση/εις			3. Εισφορές σε Λογαριασμούς επιχείρησης/σεων		
4.Ακαθάριστα Έσοδα από επαγγελματική δραστηριότητα			4. Ποσά συμμετοχής στο κεφάλαιο κάθε μορφής επιχειρήσεων		
5. Έσοδα από λοιπές πηγές			5. Αγορές περιουσιακών στοιχείων (προσωπικών/επαγγελματικών)		
6. Εισπράξεις από λοιπά μη φορολογητέα έσοδα (αποζημιώσεις, επιδοτήσεις, δωρεές κ.λπ.)			6. Αγορές εμπορ/των, α΄,β΄υλών και λοιπών αγαθών αναγκαίων στην άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας		
7. Έσοδα από Πώληση περιουσιακών στοιχείων			7. Επαγγελματικές/επιχειρηματικές δαπάνες πάσης φύσεως		
8. Δάνεια από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα κλ.π			8. Ποσά αποπληρωμής προσωπικών ή επαγγελματικών δανείων		
9. Λοιπά έσοδα πάσης φύσεως φορολογητέα ή μη			9. Ποσά για ασφαλιστρα, αποζημιώσεις, δωρεές και λοιπές δαπάνες		
10. Αυξήσεις πληρωτέων λογαριασμών			10. Ποσά φόρων, τελών, εισφορών και προστίμων κάθε μορφής		
11. Μειώσεις λογαριασμών Εισπρακτών			11. Ποσά για κάθε είδους Δαπάνες διαβίωσης (προσωπικές/οικογενειακές)		
12. Αύξηση των προκαταβολών που εισπράχθηκαν έναντι εσόδων επομένου/ων έτους/ων			12. Μειώσεις πληρωτέων λογαριασμών		
13. Λοιπές περιπτώσεις εσόδων			13. Αυξήσεις λογαριασμών Εισπρακτών		
			14. Χορηγήσεις δανείων σε τρίτους.		
			15. Μείωση προκαταβολών που εισπράχθηκαν έναντι εσόδων επομένου/ων έτους /ων		
			16. Λοιπές περιπτώσεις αναλώσεων		
ΣΥΝΟΛΟ			ΣΥΝΟΛΟ		
III. ΥΠΟΛΟΙΠΟ	ΧΡΗΣΗ	ΧΡΗΣΗ			
Σύνολο διαθέσιμων εσόδων/κεφαλαίων					
Διαθέσιμα έσοδα/κεφάλαια που χρησιμοποιήθηκαν					
Υπόλοιπο					

Αναλυτικότερα στο σκέλος των πηγών κεφαλαίων/Εσόδων περιλαμβάνετε κάθε μορφής έσοδα που αποδεδειγμένα έχουν εισπραχθεί στην διάρκεια της ελεγχόμενης φορολογικής περιόδου ως ακολούθως:

1. Ως υπόλοιπα χρηματοπιστωτικών λογαριασμών στην έναρξη της ελεγχόμενης χρήσης, λαμβάνονται τα υπόλοιπα των λογαριασμών που τηρούνταν στο όνομα του ελεγχόμενου, ή της συζύγου ή των προστατευόμενων μελών, όπως εστάλησαν από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της χώρας, και όπως αυτά προέκυψαν από τα δεδομένα του ηλεκτρονικού αρχείου πρωτογενών συναλλαγών των πιστωτικών ιδρυμάτων ημεδαπής που είχε στην διάθεση του ο έλεγχος.

2. Τα διαθέσιμα μετρητά είναι το ποσό που έχει δηλώσει ο ίδιος ο ελεγχόμενος στο έντυπο Διαθεσίμων Περιουσιακών Στοιχείων που υποχρεούται να συμπληρώσει και να θέσει στη διάθεση του ελέγχου ο φορολογούμενος. Το βάρος της απόδειξης για τα διαθέσιμα περιουσιακά στοιχεία φέρει ο φορολογούμενος. Το ύψος των δηλούμενων καταθέσεων και μετρητών κατά την έναρξη της πρώτης ελεγχόμενης χρήσης προκειμένου να γίνει δεκτό σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το πραγματικό διαθέσιμο κεφάλαιο προηγούμενων ετών όπως αυτό προσδιορίζεται με τις υποβληθείσες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος χωρίς να υπάρχει περιορισμός όσον αφορά τα παρελθόντα έτη που εξετάζονται ενώ οι υποβληθείσες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος (προκειμένου να ληφθούν υπόψη στον προσδιορισμό του πραγματικού διαθέσιμου) θα πρέπει να είναι συνεχόμενες και να φθάνουν μέχρι και την προηγούμενη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του πρώτου ελεγχόμενου έτους.

Για τον υπολογισμό του πραγματικού διαθέσιμου κεφαλαίου των προηγούμενων ετών από τα πραγματικά εισοδήματα (που έχουν φορολογηθεί ή νόμιμα απαλλαγεί από τον φόρο), αφαιρούνται τα πραγματικά αναλωθέντα ποσά για αγορές και λοιπές δαπάνες (όχι τεκμαρτές) όπως αυτές προκύπτουν από τις υποβληθείσες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος ή από στοιχεία που έχει στην διάθεση της η ελεγκτική υπηρεσία όπως αυτά αναγράφονται στις υποβληθείσες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος,

Στην περίπτωση που δεν δηλωθούν διαθέσιμα μετρητά στην έναρξη ή στην λήξη κάθε αντίστοιχης ελεγχόμενης χρήσης τότε ο έλεγχος θα θεωρήσει ότι δεν υπήρχαν.

3. Οι αναλήψεις από επιχειρήσεις όπου συμμετέχει ο φορολογούμενος, ο/η σύζυγός του ή και τα προστατευόμενα μέλη αυτών.

4. Τα ακαθάριστα έσοδα από την ατομική άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας του φορολογούμενου ή του/της συζύγου.

5. Τα έσοδα από λοιπές πηγές εισοδήματος όπως μισθώματα από εκμίσθωση ακινήτων (εκτός τεκμαρτών), εισόδημα από κινητές αξίες, εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις, δηλωθέν εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, εισόδημα από λοιπές πηγές π.χ. εισόδημα αλλοδαπής προέλευσης κλπ.

6. Οι εισπράξεις από λοιπά μη φορολογητέα έσοδα όπως αποζημιώσεις, επιδοτήσεις, δωρεές, τόκοι, μερίσματα κ.λπ.

7. Τα έσοδα από πώληση περιουσιακών στοιχείων προσωπικών/οικογενειακών ή και επαγγελματικών σε περίπτωση ατομικής επιχείρησης.

8. Τα ποσά δανείων από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα κάθε μορφής, ιδιώτες, κ.λπ. (προσωπικά / οικογενειακά ή επαγγελματικά σε περίπτωση ατομικής επιχείρησης)

9. Τα λοιπά έσοδα πάσης φύσεως φορολογητέα ή μη.

10. Οι αυξήσεις πληρωτέων λογαριασμών όπου περιλαμβάνονται οι υποχρεώσεις από αγορές, δαπάνες γενικά καθώς και φορολογικές υποχρεώσεις του φορολογουμένου, οι οποίες οφείλονται στο τέλος κάθε ελεγχόμενου έτους. Συγκρίνοντας το υπόλοιπο προηγούμενου με το υπόλοιπο του τρέχοντος έτους διαπιστώνεται η τυχούσα αύξηση των πληρωτέων λογαριασμών στο τέλος του ελεγχόμενου έτους.

11. Στους εισπρακτέους λογαριασμούς περιλαμβάνονται οι απαιτήσεις από πωλήσεις επαγγελματικές, προσωπικές κ.λπ. καθώς και απαιτήσεις φορολογικές (επιστροφές φόρων κ.λπ.) οι οποίες είναι απαιτητές στο τέλος κάθε ελεγχόμενου έτους. Οι μειώσεις λογαριασμών εισπρακτέων περιλαμβάνονται οι απαιτήσεις από πωλήσεις επαγγελματικές, προσωπικές κ.λπ. καθώς και απαιτήσεις φορολογικές (επιστροφές φόρων κ.λπ.) του φορολογουμένου, οι οποίες είναι απαιτητές στο τέλος κάθε ελεγχόμενου έτους. Συγκρίνοντας το υπόλοιπο προηγούμενου με το υπόλοιπο του τρέχοντος έτους διαπιστώνεται η τυχούσα μείωση των εισπρακτέων λογαριασμών στο τέλος του ελεγχόμενου έτους.

12. Η αύξηση των προκαταβολών που εισπράχθηκαν έναντι εσόδων επομένου/ων έτους/ών. Το αν υπάρχει αύξηση των προκαταβολών που εισπράχθηκαν έναντι εσόδων επομένου/ων έτους/ών καθορίζεται από την σύγκριση του υπόλοιπου στο τέλος του προηγούμενου έτους με το υπόλοιπο στο τέλος του ελεγχόμενου έτους.

13. Οι λοιπές περιπτώσεις εσόδων. Αναγράφεται οποιαδήποτε άλλη περίπτωση εσόδου που δεν αναφέρεται παραπάνω.

Στο σκέλος των Αναλώσεων Κεφαλαίων/Εσόδων καταγράφονται όλες οι πραγματοποιηθείσες - Αγορές , Δαπάνες , Αυξήσεις και μειώσεις των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων. Αναλυτικότερα αποτυπώνονται τα ακόλουθα:

1. Τα υπόλοιπα των χρηματοπιστωτικών λογαριασμών (στην Ελλάδα ή και στο Εξωτερικό) προσωπικών/οικογενειακών και επαγγελματικών όπως αποτυπώνονται κατά την λήξη της ελεγχόμενης χρήσης.

2. Τα διαθέσιμα μετρητά ή και το υπόλοιπο του ταμείου στο τέλος της ελεγχόμενης χρήσης (σε περίπτωση ατομικής επιχείρησης με βιβλία Γ' κατηγορίας ΚΒΣ ή διπλογραφικά του ΚΦΑΣ).

3. Οι εισφορές σε λογαριασμούς επιχειρήσεων όπου συμμετέχει ο ίδιος ο φορολογούμενος, ο/η σύζυγος ή και τα προστατευόμενα μέλη αυτών (πλην ατομικών επιχειρήσεων).

4. Η συνεισφορά ποσών για συμμετοχή στο κεφάλαιο κάθε μορφής οντότητας.

5. Οι αγορές περιουσιακών στοιχείων (προσωπικών /οικογενειακών και επαγγελματικών) περιλαμβάνουν: ανεγέρσεις οικοδομών καθώς και οι δαπάνες που αφορούν βελτιώσεις αυτών, αγορές ΕΙΧ, δίτροχων κ.λπ. οχημάτων, πλοίων -σκαφών αναψυχής, αεροσκαφών, επενδυτικών αγαθών, βελτιωτικές δαπάνες για τα ανωτέρω.

6. Οι αγορές εμπορευμάτων, πρώτων και βοηθητικών υλών και λοιπών αγαθών αναγκαίων στην άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας.

7. Οι επαγγελματικές/επιχειρηματικές δαπάνες πάσης φύσεως (εκπιπτόμενες ή μη από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης). Περιλαμβάνονται και οι δαπάνες που αφορούν επισκευές και συντηρήσεις των επαγγελματικών περιουσιακών στοιχείων.

8. Τα ποσά αποπληρωμής προσωπικών ή επαγγελματικών δανείων.

9. Τα ποσά για ασφάλιστρα, αποζημιώσεις, δωρεές (όπως γονικές παροχές ή χορηγίες χρηματικών ποσών κ.λπ.), και λοιπές δαπάνες.

10. Τα ποσά για φόρους, τέλη εισφορές και πρόστιμα κάθε μορφής.

11. Τα ποσά για κάθε είδους δαπάνες διαβίωσης (προσωπικές, οικογενειακές) καθώς και οι δαπάνες που αφορούν επισκευές και συντηρήσεις των προσωπικών/οικογενειακών περιουσιακών στοιχείων ποσά για φόρους, τέλη εισφορές και πρόστιμα κάθε μορφής.

12. Οι μειώσεις των Πληρωτέων λογαριασμών όπου περιλαμβάνονται οι υποχρεώσεις από αγορές, δαπάνες γενικά καθώς και φορολογικές υποχρεώσεις οι οποίες οφείλονται στο τέλος κάθε ελεγχόμενου έτους. Συγκρίνοντας το υπόλοιπο πληρωτέων λογαριασμών στο τέλος του προηγούμενου έτους με το υπόλοιπο στο τέλος του ελεγχόμενου έτους προκύπτει η τυχούσα μείωση αυτών.

13. Οι αυξήσεις Εισπρακτέων λογαριασμών όπου περιλαμβάνονται οι απαιτήσεις από πωλήσεις επαγγελματικές, προσωπικές και φορολογικές κ.λπ. του φορολογούμενου οι οποίες είναι απαιτητές στο τέλος κάθε ελεγχόμενου έτους. Συγκρίνοντας το υπόλοιπο των εισπρακτέων λογαριασμών στο τέλος του προηγούμενου έτους με το υπόλοιπο στο τέλος του ελεγχόμενου έτους προκύπτει η τυχούσα αύξηση αυτών.

14. Οι χορηγήσεις δανείων σε τρίτους.

15. Η μείωση προκαταβολών που εισπράχθηκαν έναντι εσόδων επομένου έτους/επομένων ετών. Το αν υπάρχει μείωση των προκαταβολών που εισπράχθηκαν έναντι εσόδων επομένου/νων έτους/ών καθορίζεται από την σύγκριση του υπόλοιπου στο τέλος του προηγούμενου έτους με το υπόλοιπο στο τέλος του ελεγχόμενου έτους.

16. Οι λοιπές περιπτώσεις αναλώσεων. Αναγράφεται οποιαδήποτε άλλη περίπτωση δαπάνης/αγοράς που δεν αναφέρεται παραπάνω.

Η αρνητική διαφορά μεταξύ στήλης «Πηγές Κεφαλαίων/ Εσόδων» και στήλης «Αναλώσεις Κεφαλαίων/Εσόδων», αντιμετωπίζεται ως μη δηλωθείσα φορολογητέα ύλη και εφόσον δεν αιτιολογείται υπόκειται σε φορολόγηση. Ωστόσο για να έχουμε αξιόπιστα αποτελέσματα απαραίτητη προϋπόθεση είναι η τήρηση της ακεραιότητας των πεδίων αυτών κατά τον έλεγχο καθώς όλες αυτές οι κατηγορίες έχουν προβλεφθεί και θεσμοθετηθεί από σχετικές

πολυγραφημένες αποφάσεις²¹. Επίσης τα έσοδα, οι αγορές και οι δαπάνες πρέπει να αναγράφονται σε πραγματικές αξίες και όχι σε τυχόν τεκμαρτές, ενώ τα σχετικά ποσά ανάγονται σε κάθε ελεγχόμενο έτος και τέλος απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή ώστε τα ποσά εσόδων ή δαπανών να εντοπίζονται με σαφήνεια και να αποφεύγεται ο κίνδυνος υπολογισμού τους δύο φορές.

5.2 ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ (net worth method)

Η τεχνική της Καθαρής Θέσης χρησιμοποιείται συνηθέστερα σε περιπτώσεις όπου υπάρχει υποψία ότι ο φορολογούμενος έχει αποφύγει φόρο και έχει συσσωρεύσει σημαντικά περιουσιακά στοιχεία ή είχε σημαντικές αλλαγές στην καθαρή του θέση για κάποιο χρονικό διάστημα.

Σκοπός της μεθόδου είναι να προσδιορίσει, εάν ο φορολογούμενος αγοράζει περιουσιακά στοιχεία, μειώνει υποχρεώσεις ή κάνει δαπάνες με κεφάλαια που δεν αναφέρονται ως φορολογητέο εισόδημα.

Η τεχνική αυτή αναδημιουργεί το οικονομικό ιστορικό του φορολογούμενου φυσικού προσώπου λαμβάνοντας υπόψη ως ενεργητικό όλα τα περιουσιακά στοιχεία και διαθέσιμα κεφάλαια και διάφορες απαιτήσεις προσωπικά, οικογενειακά, επαγγελματικά ενώ στο παθητικό περιλαμβάνονται οι υποχρεώσεις προσωπικές, οικογενειακές ή επαγγελματικές. Επειδή και αυτή η τεχνική βασίζεται στο γεγονός ότι οι αναλώσεις κεφαλαίων δεν μπορούν να υπερβαίνουν το σύνολο των εισοδημάτων, στοιχείο που αποτελεί γνώρισμα και στη προαναφερθείσα τεχνική της Ανάλυσης της Ρευστότητας, ωστόσο πρέπει να επεκταθεί σε μεγάλο ελεγχόμενο χρονικό διάστημα πέραν της μίας διαχειριστικής περιόδου ώστε να διαπιστωθεί αν υπάρχει διαφοροποίηση της καθαρής θέσης από χρήση σε χρήση.

Η μέθοδος της Καθαρής Θέσης ενδείκνυται να χρησιμοποιείται στις περιπτώσεις που η ελεγχόμενη υπόθεση παρουσιάζει όταν εμφανίζει αλλαγές του ενεργητικού και του παθητικού, ενίσχυση της περιουσιακής κατάστασης, ή όταν πρόκειται για ελεγχόμενο που ασκεί δραστηριότητα και αλλά παρουσιάζει ατασθαλίες στα τηρούμενα βιβλία και στοιχεία.

Κατά την μέθοδο αυτή δημιουργείται ένας Πίνακας Ενεργητικού και Παθητικού για όλες τις ελεγχόμενες φορολογικές περιόδους με φορολογική περίοδο βάσης την αμέσως προηγούμενη από την πρώτη ελεγχόμενη φορολογική περίοδο. Στο ενεργητικό καταχωρούνται τα περιουσιακά στοιχεία, και οι καταθέσεις σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα κατά τη λήξη κάθε φορολογικής περιόδου ενώ στο παθητικό περιλαμβάνονται το σύνολο των υποχρεώσεων. Η

²¹ ΠΟΛ. 1270/24-12-2013 ‘‘Μεθοδολογία Έμμεσων Τεχνικών Ελέγχου’’

διαφορά Ενεργητικού-Παθητικού αποτελεί την Καθαρή Θέση κάθε φορολογικής περιόδου. Από τη καθαρή θέση κάθε περιόδου αφαιρείται η καθαρή θέση έναρξης.

Για την εφαρμογή της τεχνικής της Καθαρής Θέσης συντάσσεται ο παρακάτω πίνακας Ενεργητικού Παθητικού:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ			
Ελεγχόμενες χρήσεις	ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ: ΧΡΗΣΗ	ΧΡΗΣΗ	ΧΡΗΣΗ
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ (Περιουσιακά Στοιχεία προσωπικά/ οικογενειακά/Επαγγελματικά)			
Ακίνητη περιουσία (κόστος)			
Έπιπλα, Συσκευές, Λοιπός εξοπλισμός			
Προσωπικά αντικείμενα μεγάλης αξίας >5000 €			
Κοσμήματα κ.λπ. Τιμαλή >5000 €			
Απαιτήσεις διάφορες			
Μηχανοκίνητα Οχήματα- Σκάφη-Αεροσκάφη κ.λπ.			
Μετρητά διαθέσιμα			
Καταθέσεις σε χρηματ/κά ιδρύματα			
Μετοχές, λοιποί τίτλοι			
Σύνολο Απογραφής τέλους χρήσης			
Διάφοροι λογ/σμοί-λοιπά περιουσιακά στοιχεία			
Σύνολο Ενεργητικού			
ΠΑΘΗΤΙΚΟ (Υποχρεώσεις προσωπικές / οικογενειακές / επαγγελματικές)			
Δάνεια προσωπικά/οικογενειακά			
Δάνεια επαγγελματικά (ατομική επιχ/ση)			
Γραμμάτια			
Πιστωτές διάφοροι			
Διάφορες υποχρεώσεις(αποσβεσεις κ.λπ)			
Σύνολο Υποχρεώσεων			
Καθαρή Θέση			

Όπως προκύπτει παραπάνω στο ενεργητικό περιλαμβάνονται όλη η κινητή και ακίνητη περιουσία του ελεγχόμενου, του/της συζύγου και των προστατευόμενων μελών αυτών, (προσωπική / οικογενειακή /επαγγελματική), τα πάσης φύσεως κεφάλαια σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα κατά τη λήξη εκάστου έτους και διάφορες απαιτήσεις (εισπρακτέοι λογαριασμοί πωλήσεις επί πιστώσει, επιστροφές φόρων κ.λπ.) όταν πρόκειται για φορολογούμενο που εμφανίζει εισοδήματα από επιχειρηματική δραστηριότητα.

Στο παθητικό περιλαμβάνονται όλες οι υποχρεώσεις του ελεγχόμενου, του/της συζύγου και των προστατευόμενων μελών αυτών, ως και οι επαγγελματικές υποχρεώσεις (που αφορούν σε περίπτωση ατομικής επιχείρησης). Αναλυτικά περιλαμβάνονται τα δάνεια από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, τα γραμμάτια και οι επιταγές πληρωτές και οποιαδήποτε άλλη αποδεικνυόμενη οφειλή ή υποχρέωση σε τρίτους (πληρωτέοι λογαριασμοί γενικά (π.χ. αγορές/δαπάνες επί πιστώσει) φορολογικές υποχρεώσεις οι οποίες οφείλονται στο τέλος κάθε

ελεγχόμενου έτους. Στην ένδειξη “Πιστωτές διάφοροι” καταχωρούνται οι πληρωτέοι λογαριασμοί που αφορούν υποχρεώσεις από αγορές, δαπάνες γενικά (π.χ. αγορές/δαπάνες επί πιστώσει) καθώς και φορολογικές υποχρεώσεις επαγγελματικές, προσωπικές/οικογενειακές οι οποίες οφείλονται στο τέλος κάθε ελεγχόμενου έτους. Ως προς τις διάφορες υποχρεώσεις και τον λογαριασμό των αποσβέσεων, εάν στον πίνακα του ενεργητικού περιλαμβάνονται και πάγια επαγγελματικά περιουσιακά στοιχεία για τα οποία είχαν διενεργηθεί αποσβέσεις κατά τον υπολογισμό του φορολογητέου εισοδήματός τότε, το σωρευτικό ποσόν αποσβέσεων για αυτά τα περιουσιακά στοιχεία αναγράφεται ως υποχρέωση στον πίνακα παθητικού. Εάν έχουν αποσβεσθεί πλήρως, στον πίνακα παθητικού αναγράφεται το σύνολο των αποσβέσεων που έχει διενεργηθεί για αυτά και έχει εκπεσθεί από τα ακαθάριστα έσοδα. Όταν ένα από τα περιουσιακά στοιχεία στη λήξη της ελεγχόμενης περιόδου δεν περιλαμβάνεται πλέον στον κατάλογο ενεργητικού λόγω πώλησης ή άλλου τρόπου διάθεσης, η απόσβεση σχετικά με αυτό το περιουσιακό στοιχείο ΔΕΝ περιλαμβάνεται πλέον στο σωρευτικό ποσόν αποσβέσεων που αναγράφεται ως υποχρέωση στον πίνακα παθητικού. Τέλος εάν ο φορολογούμενος κατέχει επαγγελματικά περιουσιακά στοιχεία για τα οποία δεν έχει διενεργήσει αποσβέσεις, αυτές δεν περιλαμβάνονται στον πίνακα παθητικού.

Αφού ολοκληρωθεί η καταγραφή των δεδομένων και προσδιοριστεί το σύνολο του Ενεργητικού και του Παθητικού διαμορφώνεται ο “ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ” σύμφωνα με το ακόλουθο υπόδειγμα:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ			
	ΜΕΘΟΔΟΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ	ΧΡΗΣΗ	ΧΡΗΣΗ
	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ ΛΗΞΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ		
μείον	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ ΕΝΑΡΞΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ		
	ΑΥΞΗΣΗ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ ΕΤΟΥΣ		
μείον	ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ ΜΕ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΕΥ ΑΝΤΑΛΛ/ΤΟΣ		
	ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ		
συν	ΜΗ ΕΚΠΙΠΤΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (επιταγές και μετρητά)		
	ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ		
	ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ/ΑΓΟΡΕΣ		
	ΖΗΜΙΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ		
	ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		
μείον	ΛΟΙΠΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ		
	ΕΣΟΔΑ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΑ ΑΠΟ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΗΓΕΣ		
	ΜΗ ΦΟΡΟΛΟΓ/ΝΕΣ ή ΦΟΡ/ΝΕΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΟ ΤΡΟΠΟ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΣΟΔΩΝ(ΔΩΡΕΕΣ, ΚΕΡΔΗ ΑΠΟ ΠΩΛΗΣΗ ΠΑΓΙΩΝ, ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ Κ.ΛΠ.)		
	ΣΥΝΟΛΟ ΛΟΙΠΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ		
	ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΟΜΕΝΟ ΒΑΣΗ ΜΕΘΟΔΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (Α)		
μείον	ΔΗΛΩΘΕΝΤΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ (Β)		
	ΔΙΑΦΟΡΑ (Α) - (Β)		

Ως μη εκπιπτόμενες δαπάνες ενδεικτικά αναφέρονται: Προσωπικές και οικογενειακές δαπάνες διαβίωσης, ζημίες από εκποίηση περιουσιακού στοιχείου, μη αναγνωριζόμενες φορολογικά. Δεν περιλαμβάνονται οι επαγγελματικές δαπάνες και αγορές, με εξαίρεση τις δαπάνες που είναι μη παραγωγικές ή δεν εκπίπτουν βάσει διατάξεων νόμου από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης, οι οποίες και αναγράφονται.

Τα μη φορολογούμενα εισοδήματα είναι τα αφορολόγητα έσοδα από διάφορες πηγές, οι μη φορολογητέες περιπτώσεις εσόδων ή φορολογητέες κατ' ειδικό τρόπο (έσοδα από δωρεές, κέρδη από πώληση περιουσιακού στοιχείου, επιχορηγήσεις).

Στις περιπτώσεις πώλησης περιουσιακού στοιχείου που αποκτήθηκε με αντάλλαγμα ή άνευ ανταλλάγματος λαμβάνεται για τη συγκεκριμένη τεχνική μόνο το προκύπτον κέρδος ή ζημία, εφόσον δεν φορολογήθηκε ή δεν εκτέσθηκε σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και αναγράφεται αντίστοιχα στις ενδείξεις «μη φορολογούμενες περιπτώσεις εσόδων» ή «ζημίες από εκποίηση περιουσιακών στοιχείων». Ειδικά στις περιπτώσεις πώλησης περιουσιακού στοιχείου που είχε αποκτηθεί χωρίς αντάλλαγμα, ως κέρδος ή ζημία λαμβάνεται το σύνολο του

ποσού πώλησης μείον το κόστος όπως προσδιορίστηκε στον πίνακα ενεργητικού. Πρέπει να επισημανθεί ότι όταν υπάρχουν πωλήσεις παγίων άνευ ανταλλάγματος μπορεί να προκύψουν τρία ενδεχόμενα:

1. Κτήση παγίου σε περαιωμένη χρήση:

α. συμπεριλαμβάνεται στην αξία του ενεργητικού στο έτος βάσης καθώς και στις ελεγχόμενες χρήσεις

β. δεν αναγράφεται στην ένδειξη της καθαρής θέσης «Αναπροσαρμογή καθαρής θέσης με περιουσιακά στοιχεία άνευ ανταλλάγματος» γιατί το συγκεκριμένο πάγιο δεν επιβάρυνε την καθαρή θέση του φορολογουμένου σε κανένα ελεγχόμενο έτος.

Σε περίπτωση πώλησής του σε κάποια από τις ελεγχόμενες χρήσεις:

γ. αφαιρείται από την προσδιοριζόμενη αξία του ενεργητικού στην συγκεκριμένη χρήση και
δ. το κέρδος/ζημία που προκύπτει από την πώληση του καταχωρείται στην ένδειξη «Μη φορολογούμενες ή φορολογούμενες με ειδικό τρόπο περιπτώσεις εσόδων» ή στην ένδειξη «Ζημία από εκποίηση Περιουσιακών στοιχείων».

2. Κτήση παγίου σε ελεγχόμενη χρήση:

α. προστίθεται στην αξία του ενεργητικού στο ελεγχόμενο έτος που αποκτήθηκε

β. αναγράφεται στην ένδειξη της καθαρής θέσης «Αναπροσαρμογή καθαρής θέσης με περιουσιακά στοιχεία άνευ ανταλλάγματος» γιατί το συγκεκριμένο πάγιο επιβάρυνε την καθαρή θέση του φορολογουμένου στο ελεγχόμενο έτος που αποκτήθηκε.

Σε περίπτωση πώλησής του σε κάποια από τις ελεγχόμενες χρήσεις:

γ. αφαιρείται από την προσδιοριζόμενη αξία του ενεργητικού στην συγκεκριμένη χρήση και
δ. το κέρδος/ζημία που προκύπτει από την πώληση του καταχωρείται σύμφωνα με την συγκεκριμένη μέθοδο αντίστοιχα στην ένδειξη «Μη φορολογούμενες ή φορολογούμενες με ειδικό τρόπο περιπτώσεις εσόδων» ή «Ζημία από εκποίηση περιουσιακών στοιχείων».

3. Κτήση παγίου άνευ ανταλλάγματος σε ελεγχόμενη χρήση και πώληση αυτού στην ίδια χρήση τότε:

α. η αξία του συγκεκριμένου παγίου δεν αναγράφεται στο ενεργητικό

β. η αξία του συγκεκριμένου παγίου δεν αναγράφεται στην ένδειξη της καθαρής θέσης «Αναπροσαρμογή καθαρής θέσης με περιουσιακά στοιχεία άνευ ανταλλάγματος»

γ. το κέρδος/ζημία που προκύπτει από την πώληση του καταχωρείται αντίστοιχα στην ένδειξη «Μη φορολογούμενες ή φορολογούμενες με ειδικό τρόπο περιπτώσεις εσόδων» ή «Ζημία από εκποίηση περιουσιακών στοιχείων».

Τελικά το υπόλοιπο που προκύπτει εφόσον δεν δικαιολογείται από τον φορολογούμενο τότε υπόκειται σε φορολογία ως μη δηλούμενο εισόδημα προερχόμενο από άγνωστη πηγή ως αδικαιολόγητη προσαύξηση περιουσίας και φορολογείται με τις γενικές διατάξεις εφόσον

αναφερόμαστε σε χρήσεις έως 31/12/2013 και με συντελεστή φορολογίας 33% για περιόδους από 01/01/2014 και μετέπειτα.

5.3 ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΟΥ ΥΨΟΥΣ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΜΕΤΡΗΤΑ (bank deposits and cash expenditure method)

Η τρίτη μεθοδολογία που χρησιμοποιείται στη χώρα μας είναι η έμμεση τεχνική του ύψους των τραπεζικών καταθέσεων και των δαπανών σε μετρητά, σύμφωνα με την οποία το φορολογητέο εισόδημα των φορολογουμένων προσδιορίζεται παρακολουθώντας την κίνηση των (διαθεσίμων) κεφαλαίων του φορολογούμενου, του/της συζύγου και των προστατευόμενων μελών αυτών. Η φιλοσοφία που διέπει τη συγκεκριμένη τεχνική είναι ότι όταν ένας φορολογούμενος διαθέτει ρευστότητα κεφαλαίων, είτε θα τα καταθέσει σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα είτε θα τα καταναλώσει με μετρητά σε αγορές και δαπάνες είτε σε επαγγελματικό είτε σε οικογενειακό επίπεδο.

Κατά την εφαρμογή της αναλύει τις συνολικές καταθέσεις και τα διαθέσιμα σε χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς και τις αγορές και δαπάνες σε μετρητά τόσο σε επαγγελματικό όσο και σε οικογενειακό επίπεδο κατά τη διάρκεια της ελεγχόμενης φορολογικής περιόδου και τα συγκρίνει με τα συνολικά δηλούμενα έσοδα. Εφόσον διαπιστώνεται διαφορά θεωρείται μη δηλωθείσα φορολογητέα ύλη και αν τυχόν δεν δικαιολογηθεί τότε υπόκειται σε φορολόγηση ως προσαύξηση περιουσίας.

Η επιλογή της τεχνικής κρίνεται σκόπιμη στη περίπτωση που διαπιστώνονται συναλλαγές που διέρχονται από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, οπότε μπορεί να αναζητηθεί η προέλευση και η διαδρομή των κεφαλαίων από την ανάλυση των κινήσεων, τις μεταφορές χρηματικών ποσών την εξόφληση επιταγών, των ηλεκτρονικών συναλλαγών και των επενδύσεων σε χρηματοοικονομικά προϊόντα,

Επίσης σημαντικά αποτελέσματα μπορεί να επιφέρει κατά τον έλεγχο φορολογουμένων που πραγματοποιούν μεγάλο μέρος των συναλλαγών τους με μετρητά. Στη περίπτωση αυτή για την επιτυχία της τεχνικής αποτελεί η συγκέντρωση των δεδομένων που διαβιβάζονται στις αρμόδιες υπηρεσίες (λογαριασμοί κοινής ωφελείας, χρήση πιστωτικών καρτών, δαπάνες σε φροντιστήρια κλπ.).

Απαραίτητα χαρακτηριστικά της μεθόδου αυτής είναι οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν με μετρητά και η ύπαρξη πρωτογενών καταθέσεων σε τραπεζικούς λογαριασμούς οι οποίοι αποτελούν αποδεικτικό στοιχείο φορολογητέων εσόδων. Ως πρωτογενείς καταθέσεων μπορούν να χαρακτηριστούν οι καταθέσεις με μετρητά (από τον ελεγχόμενο ή τρίτους με οποιονδήποτε

σκοπό π.χ. απλή κατάθεση, πληρωμή κάρτας, πληρωμή δόσης δανείου, πληρωμή τραπεζικών εξόδων κτλ.), οι κατατεθειμένες επιταγές (Ιδιωτικές ή Τραπεζικές), τα εισερχόμενα εμβάσματα (από τον ελεγχόμενο ή τρίτους), οι μεταφορές από λογαριασμούς τρίτων, η Μισθοδοσία, ενοίκια/μισθώματα, επαγγελματικές εισπράξεις, επιδοτήσεις, οι πιστωτικοί τόκοι και οι αποδόσεις επενδυτικών προϊόντων (μερίσματα, τοκομερίδια κτλ.), ενώ δεν θεωρούνται πρωτογενείς καταθέσεις οι ανανεώσεις τραπεζικών και χρηματοπιστηριακών προϊόντων (Repos, αμοιβαία κεφάλαια, προθεσμιακές καταθέσεις), διάφορες συμψηφιστικές κινήσεις, πιστώσεις που αφορούν αντιλογισμό προηγούμενης πίστωσης, οι μεταφορές χρημάτων μεταξύ των τραπεζικών λογαριασμών του ελεγχόμενου(με μεταφορά, έμβασμα ή επιταγή) κ.α. καθώς δεν συνιστούν νεοεισερχόμενο χρήμα στους λογαριασμούς.

Κατά την επεξεργασία των λογαριασμών απαραίτητη προϋπόθεση προκειμένου να προσδιοριστεί ο πραγματικός δικαιούχος των συναλλαγών είναι να καταγραφεί η σειρά των δικαιούχων του λογαριασμού, ποιος δηλώνει τους τόκους στις φορολογικές δηλώσεις, ο τόπος τήρησης («ανοίγματος») του τραπεζικού λογαριασμού (πλησίον της διεύθυνσης οικίας ή της επαγγελματικής διεύθυνσης του ελεγχόμενου), ποιοι είναι οι λοιποί συν δικαιούχοι και η σχέση τους με το ελεγχόμενο πρόσωπο, αν η φορολογική τους εικόνα δικαιολογεί τις πραγματοποιούμενες συναλλαγές στο λογαριασμό, ποια πρόσωπα πραγματοποιούν τις καταθέσεις και ποια η σχέση αυτών με το ελεγχόμενο πρόσωπο, σε ποιο κατάσταση διενεργούνται οι συναλλαγές (πλησίον της επαγγελματικής διεύθυνσης ή της οικίας του ελεγχόμενου προσώπου), περιοδικότητα/συχνότητα και το ύψος εκάστης κατάθεσης (είναι σε συνάρτηση με την συγκέντρωση επαγγελματικών εισπράξεων) & ποιος πραγματοποιεί τις αναλήψεις και πού χρησιμοποιούνται.

Για την εφαρμογή της τεχνικής των τραπεζικών καταθέσεων και των δαπανών σε μετρητά συντάσσεται ο παρακάτω πίνακας:

ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΜΕΤΡΗΤΑ		ΧΡΗΣΗ	ΧΡΗΣΗ
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΣΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΤΕΘΗΚΑΝ ΣΕ ΚΑΘΕ ΜΟΡΦΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ (ελεγχόμενης περιόδου)		
<i>μείον</i>	ΜΗ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ ΣΕ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΣΟΔΑ ΠΟΥ ΚΑΤΑΤΕΘΗΚΑΝ ΣΕ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ		
<i>μείον</i>	ΠΟΣΑ ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΗΣ ΔΑΝΕΙΩΝ		
<i>μείον</i>	ΣΥΜΨΗΦΙΣΤΙΚΕΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ		
<i>μείον</i>	ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ, ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΚΛΠ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΚΑΘΑΡΕΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ		
	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΚΑΘΑΡΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ		
<i>πλέον</i>	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ/ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (μετρητοίς)		
<i>πλέον</i>	ΑΓΟΡΕΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΡΩΤΩΝ Ή ΒΟΗΘ. ΥΛΩΝ Κ.ΛΠ. ΕΙΔΩΝ (μετρητοίς)		
<i>πλέον</i>	ΑΓΟΡΕΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ/ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ (μετρητοίς)		
<i>πλέον</i>	ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ/ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (μετρητοίς)		
<i>πλέον</i>	ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝΤΕΣ ΦΟΡΟΙ, ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΙΜΑ ΚΑΘΕ ΜΟΡΦΗΣ		
<i>πλέον</i>	ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗ/ΜΕΙΩΣΗ ΧΡΕΩΝ με μετρητά		
<i>πλέον</i>	ΑΥΞΗΣΗ/ΜΕΙΩΣΗ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ		
<i>πλέον</i>	ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΤΑΒΟΛΕΣ σε μετρητά		
<i>πλέον</i>			
	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΚΑΤΑΤΕΘΕΙΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΛΩΘΕΝΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ		
<i>μείον</i>	ΜΗ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ ΣΕ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΣΟΔΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΑΤΕΘΗΚΑΝ ΣΕ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ (π.χ. δάνεια, δωρεές επιστροφές φορων κ.λπ.)		
<i>μείον</i>	ΑΥΞΗΣΗ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΩΝ ΠΟΥ ΕΙΣΠΡΑΧΘΗΚΑΝ ΕΝΑΝΤΙ ΕΣΟΔΩΝ ΕΠΟΜΕΝΟΥ/ΝΩΝ ΕΤΟΥΣ/ΩΝ		
<i>πλέον</i>	ΜΕΙΩΣΗ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΩΝ ΠΟΥ ΕΙΣΠΡΑΧΘΗΚΑΝ ΕΝΑΝΤΙ ΕΣΟΔΩΝ ΕΠΟΜΕΝΟΥ/ΝΩΝ ΕΤΟΥΣ/ΩΝ		
<i>πλέον</i>	ΑΥΞΗΣΕΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΕΙΣΠΑΡΚΤΕΩΝ (π.χ πωλησεις με πιστωση)		
<i>μείον</i>	ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΩΝ (π.χ πωλησεις με πιστωση)		
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΗΣΙΩΝ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΕΧΝΙΚΗΣ (Α)		
	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΛΩΘΕΝΤΩΝ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ (Β1)		
	ΣΥΝΟΛΟ ΛΟΙΠΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ (Β2) πλην της ελεγχόμενης δραστηριότητας		
	ΔΙΑΦΟΡΑ (Α)-(Β1)-(Β2)		

Αναλύοντας τις ανωτέρω εγγραφές από το σύνολο των ποσών που κατατέθηκαν σε κάθε μορφής χρηματοπιστωτικούς λογαριασμούς της ελεγχόμενης φορολογικής περιόδου αφαιρούνται:

- (α) Μη υποκείμενα σε φορολογία έσοδα που κατατέθηκαν σε λογαριασμούς
- (β) Ποσά από εκταμίευση δανείων
- (γ) Συμψηφιστικές κινήσεις μεταξύ λογαριασμών του φορολογούμενου, της συζύγου και των προστατευόμενων μελών αυτών
- (δ) Συναλλαγές, μεταφορές και λοιπές πράξεις που δεν αποτελούν καθαρές καταθέσεις

Και προκύπτει το υπόλοιπο των τραπεζικών καταθέσεων που αναλογούν στον ελεγχόμενο, στο οποίο προστίθενται οι καταβολές μετρητών για αγορές, δαπάνες (προσωπικές/οικογενειακές ή επαγγελματικές) και λοιπές συναλλαγές, αφαιρούνται τα μη υποκείμενα σε φορολογία έσοδα που δεν κατατέθηκαν σε λογαριασμούς, τα ποσά που αφορούν την αύξηση των προκαταβολών

που εισπράχθηκαν έναντι εσόδων επομένου έτους και ποσά που προέρχονται από την μείωση των εισπρακτέων λογαριασμών (Πωλήσεις με Πίστωση). Στο νέο υπόλοιπο προστίθενται τα ποσά που προήλθαν από την μείωση των προκαταβολών που εισπράχθηκαν έναντι εσόδων επομένου έτους και από την αύξηση των εισπρακτέων λογαριασμών (Πωλήσεις με Πίστωση). Το τελικό σύνολο που προκύπτει αποτελεί το σύνολο των ακαθαρίστων εσόδων από την εφαρμογή της τεχνικής το οποίο συγκρίνεται με τα δηλωθέντα εισοδήματα και η προκύπτουσα διαφορά θεωρείται μη δηλωθείσα φορολογητέα ύλη και εφόσον δεν αιτιολογείται υπόκειται σε φορολόγηση προερχόμενο από άγνωστη πηγή ως αδικαιολόγητη προσαύξηση περιουσίας και φορολογείται με τις γενικές διατάξεις εφόσον αναφερόμαστε σε χρήσεις έως 31/12/2013 και με συντελεστή φορολογίας 33% για περιόδους από 01/01/2014 και μετέπειτα.

5.4 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΕΜΜΕΣΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

Για τη κατανόηση της μεθοδολογίας των έμμεσων τεχνικών θα καταγράψουμε τον προσδιορισμό των αποτελεσμάτων που προκύπτουν και με τις τρεις μεθόδους λαμβάνοντας υπόψη για χάρη του παραδείγματος ότι ο ελεγχόμενος είναι επαγγελματίας που τηρεί απλογραφικά βιβλία και εμφανίζει τα ακόλουθα οικονομικά στοιχεία:

ΧΡΗΣΕΙΣ		ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ ΧΡΗΣΗ 2014	ΧΡΗΣΗ 2015	ΧΡΗΣΗ 2016
Ο Ελεγχόμενος τη χρήση 2015 αγόρασε ακίνητο συνολικού κόστους 500.000€ , επίσης κληρονόμησε ακίνητο αξίας 250.000€ Τη χρήση 2016 πούλησε έναντι 200.000€ άλλο ακίνητο κόστους κτήσης 250.000 Η περιουσιακή του κατάσταση έχει ως εξής :				
ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ		900.000,00	1.400.000,00	1.150.000,00
ΚΛΗΡΟΝΙΑΙΟ ΑΚΙΝΗΤΟ (μη επαγγελματικό)			250.000,00	250.000,00
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΓΙΩΝ		900.000,00	1.650.000,00	1.400.000,00
ΠΩΛΗΣΗ ΑΚΙΝΗΤΟΥ				200.000,00
ΔΑΝΕΙΟ (κατατέθηκε στην τράπεζα)		210.000,00		
ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΟΚΩΝ (οι καταβολές έγιναν μέσω τραπεζής)			22.000,00	21.000,00
ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (οι καταβολές έγιναν μέσω τραπεζής)			53.000,00	145.000,00
ΠΟΙΝΗ ΛΟΓΩ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ				2.500,00
ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΑ ΕΞΟΔΑ αναλύονται σε:		69.000,00	65.000,00	72.000,00
<i>Με Μετρητά</i>		57.000,00	61.000,00	69.000,00
<i>με πίστωση</i>	ΥΠΟΛΟΙΠΟ εισπρακτέο στις 31/12/2014	14.000,00		
	Την χρήση 2015 δεν είχαμε καμιά εξόφληση αλλά νέες απαιτήσεις ποσού 8.000€ . Αρα στις 31/12/2015 το συνολικό ποσό των απαιτήσεων ανερχεται στο ποσό των 22.000€ Τη χρήση 2016 εξοφλήθηκαν από τις απαιτήσεις της χρήσης 2014 ποσό 7.000€ και από τις απαιτήσεις της χρήσης 2015 ποσό 2.000 €. Επίσης τη χρήση 2016 δημιουργήθηκαν νέες απαιτήσεις ποσού 6.000€ . Αρα στις 31/12/2016 οι συνολικές απαιτήσεις ανερχονται στο ποσό των 19.000€		νέες απαιτήσεις: 8.000,00	νέες απαιτήσεις: 6.000,00
Χρήση 2015 εισπράχθηκαν 16.000,00 € ως Προκαταβολές έναντι εσόδων χρήσης 2016		0	16.000,00	
Τη χρήση 2016 τιμολογήθηκε το ποσό των 16.000€				0
ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΕΝΑΡΞΗΣ		14.000,00	4.000,00	8.000,00
ΑΓΟΡΕΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ αναλύονται σε:		22.000,00	28.000,00	24.000,00
<i>Με Μετρητά:</i>		13.000,00	18.000,00	17.000,00
<i>Με πίστωση:</i>		Υπόλοιπο 31/12/2014 9.000,00	Νέες υποχρεώσεις 10.000,00	Νέες υποχρεώσεις 7.000,00
Οι αγορές με πίστωση έχουν ως εξής: Ο ελεγχόμενος τη χρήση 2015 κατέβαλε ποσό 2.000,00€ που αφορά τις αγορές με πίστωση της χρήσης 2014 και δημιούργησε νέες υποχρεώσεις ποσού 10.000€ Τη χρήση 2016 εξόφλησε όλες τις παλιές υποχρεώσεις από τις αγορές και δημιούργησε νέες υποχρεώσεις ποσού 7.000 €				
ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΛΗΞΗΣ		4.000,00	8.000,00	3.000,00
ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ		32.000,00	24.000,00	29.000,00
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔΟΣ		37.000,00	41.000,00	43.000,00
ΕΠΑΓ/ΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ εξοφληθείσες με μετρητά (παραγωγικές)			11.000,00	12.000,00
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ		37.000,00	30.000,00	31.000,00
ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ			29.000,00	36.000,00
Τη χρήση 2015 : Αναλήψεις από την επιχ/ση στην οποία συμ/χει (δεν κατατέθηκε σε λογ/σμο)			32.000,00	
Τη χρήση 2016: επέστρεψε το ποσό των 15.000,00 €				
Τη χρήση 2015 : Συμμέτοχη στο κεφάλαιο της επιχείρησης (με μετρητά)			10.000,00	
ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ 31/12 εκάστης χρήσης		52.000,00	230.000,00	360.000,00
ΕΜΒΑΣΜΑ (καταθεση σε ίδιο λογ/σμο στο εξωτερικό)			510.000,00	1.020.000,00
ΜΕΤΡΗΤΑ ΣΤΟ ΧΕΡΙ		3.500,00	2.500,00	3.000,00
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ			1.268.900,00	844.700,00
ΦΟΡΟΙ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝΤΕΣ ΜΕΣΩ ΤΡΑΠΕΖΗΣ			3.900,00	4.200,00
Μέσα στη χρήση 2016 ο ελεγχόμενος έλαβε επιστροφή φόρου που αφορούσε τη χρήση 2013 ΛΟΓΩ ΑΧΡΕΩΣ ΤΗΤΗΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ				600
ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (ΟΧΙ ΤΕΚΜΑΡΤΕΣ)			19.230,00	18.990,00
ΑΝΑΛΥΟΝΤΑΙ ΩΣ ΕΞΗΣ:				
Ασφάλεια ακίνητης περιουσίας				
Ασφάλεια αυτοκινήτου			400,00	400,00
Ασφάλεια ζωής			1.200,00	1.200,00
Ασφάλειες υγείας κ.λ.π.				
Διατροφή				
Διδάκτρα σχολείου, λοιπών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ,φροντιστηρίων			3.000,00	3.000,00
Δωρεές - Χορηγίες				
Επισκευές και συντήριση ιδιοκτησίας				
Ιατρικά , φαρμακευτικά προϊόντα , νοσοκομειακές δαπάνες			3.100,00	2.050,00
Καταβολές μισθωμάτων				
Λοπά έξοδα			500,00	800,00
Μισθοί οικιακού προσωπικού				
Πρόστιμα				
Συνδρομές σε λέσχες				
Συνταξιοδοτικές εισφορές, Εισφορές σε Ταμεία Ασφάλισης			2.500,00	2.800,00
Τηλέφωνα & ταχυδρομικά τέλη			800,00	750,00
Τραπεζικά Έξοδα -πιστωτικές κάρτες			6.750,00	7.220,00
Υπηρεσίες κοινής ωφελείας			980,00	770,00

ο ελεγχόμενος δεν παρέχει κανένα στοιχείο για την πορεία του εμβάσματος στο εξωτερικό

Α) Για την εφαρμογή της πρώτης τεχνικής της Ανάλυσης της Ρευστότητας του φορολογούμενου δημιουργείται ο πίνακας με τις πηγές κεφαλαίων/εσόδων και τις αναλώσεις κεφαλαίων/εσόδων ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ					
I. ΠΗΓΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ/ΕΣΟΔΩΝ	ΧΡΗΣΗ 1/1-31/12/2015	ΧΡΗΣΗ 1/1-31/12/2016	II. ΑΝΑΛΩΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ/ΕΣΟΔΩΝ	ΧΡΗΣΗ 1/1-31/12/2015	ΧΡΗΣΗ 1/1-31/12/2016
1.Υπόλοιπα χρηματοπιστωτικών λογαριασμών στην έναρξη της ελεγχόμενης χρήσης (προσωπικοί, οικογενειακοί, επαγγελματικοί)	52.000,00	740.000,00	1.Υπόλοιπα χρηματοπιστωτικών λογαριασμών στη λήξη της ελεγχόμενης χρήσης (προσωπικοί, οικογενειακοί, επαγγελματικοί)	740.000,00	1.380.000,00
2. Διαθέσιμα μετρητά ή και το Υπόλοιπο ταμείου στην έναρξη της ελεγχόμενης χρήσης (Ατομική επιχ/ση με βιβλία Γ' κατηγορίας ΚΒΣ ή διπλογραφικά του ΚΦΑΣ)	3.500,00	2.500,00	2. Διαθέσιμα μετρητά ή και το Υπόλοιπο ταμείου στην λήξη της ελεγχόμενης χρήσης (Ατομική επιχ/ση με βιβλία Γ' κατηγορίας ΚΒΣ ή διπλογραφικά του ΚΦΑΣ)	2.500,00	3.000,00
3. Αναλήψεις από επιχείρηση/εις	32.000,00		3. Εισφορές σε Λογαριασμούς επιχείρησης/σεων		
4.Ακαθάριστα Έσοδα από επαγγελματική δραστηριότητα	65.000,00	72.000,00	4. Ποσά συμμετοχής στο κεφάλαιο κάθε μορφής επιχειρήσεων	10.000,00	
5. Έσοδα από λοιπές πηγές	29.000,00	36.000,00	5. Αγορές περιουσιακών στοιχείων (προσωπικών/επαγγελματικών)	500.000,00	
6. Εισπράξεις από λοιπά μη φορολογητέα έσοδα (αποζημιώσεις, επιδοτήσεις, δωρεές κ.λπ.)			6. Αγορές εμπορ/των, α' β' υλών και λοιπών αγαθών αναγκαίων στην άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας	28.000,00	24.000,00
7. Έσοδα από Πώληση περιουσιακών στοιχείων		200.000,00	7. Επαγγελματικές/επιχειρηματικές δαπάνες πάσης φύσεως	11.000,00	12.000,00
8. Δάνεια από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα κ.λπ			8. Ποσά αποπληρωμής προσωπικών ή επαγγελματικών δανείων	53.000,00	145.000,00
9. Λοιπά έσοδα πάσης φύσεως φορολογητέα ή μη			9. Ποσά για ασφάλιστρα, αποζημιώσεις, δωρεές και λοιπές δαπάνες	1.600,00	1.600,00
10. Αυξήσεις πληρωτέων λογαριασμών	8.000,00		10. Ποσά φόρων, τελών, εισφορών και προστίμων κάθε μορφής	3.900,00	4.200,00
11. Μειώσεις λογαριασμών Εισπρακτέων		3.600,00	11. Ποσά για κάθε είδους Δαπάνες διαβίωσης (προσωπικές/οικογενειακές)	39.630,00	38.390,00
12.Αύξηση των προκαταβολών που εισπραχθηκαν έναντι εσόδων επομένου/ων έτους/ων	16.000,00		12. Μειώσεις πληρωτέων λογαριασμών		10.000,00
13. Λοιπές περιπτώσεις εσόδων			13. Αυξήσεις λογαριασμών Εισπρακτέων	8.000,00	
			14. Χορηγήσεις δανείων σε τρίτους.		
			15.Μείωση προκαταβολών που εισπράχθηκαν έναντι εσόδων επομένου/ων έτους /ων		16.000,00
			16. Λοιπές περιπτώσεις αναλώσεων		17.500,00
ΣΥΝΟΛΟ	205.500,00	1.054.100,00	ΣΥΝΟΛΟ	1.397.630,00	1.651.690,00

Σύμφωνα λοιπόν με τα ανωτέρω προκύπτουν τα ακόλουθα αποτελέσματα:

III. ΥΠΟΛΟΙΠΟ	ΧΡΗΣΗ 1/1-31/12/2015	ΧΡΗΣΗ 1/1-31/12/2016
Σύνολο διαθέσιμων εσόδων/κεφαλαίων	205.500,00	1.054.100,00
Διαθέσιμα έσοδα/κεφάλαια που χρησιμοποιήθηκαν	1.397.630,00	1.651.690,00
Υπόλοιπο	-1.192.130,00	-597.590,00

Η αρνητική διαφορά που προσδιορίστηκε θεωρείται ως μη δηλούμενο εισόδημα.

Β) Για τον προσδιορισμό του φορολογητέου εισοδήματος με τη δεύτερη τεχνική της Καθαρής Θέσης του φορολογούμενου αρχικά συντάσσουμε το πίνακα ενεργητικού παθητικού ως ακολούθως:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ			
Ελεγχόμενες χρήσεις	ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ:		
	ΧΡΗΣΗ 2014	ΧΡΗΣΗ 1/1-31/12/2015	ΧΡΗΣΗ 1/1-31/12/2016
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ (Περιουσιακά Στοιχεία προσωπικά/οικογενειακά/Επαγγελματικά)			
Ακίνητη περιουσία (κόστος)	900.000,00	1.650.000,00	1.400.000,00
Έπιπλα, Συσκευές, Λοιπός εξοπλισμός			
Προσωπικά αντικείμενα μεγάλης αξίας >5000 €			
Κοσμήματα κ.λπ. Τιμαλή >5000 €			
Απαιτήσεις διάφορες	14.600,00	22.600,00	19.000,00
Μηχανοκίνητα Οχήματα- Σκάφη-Αεροσκάφη κ.λπ.			
Μετρητά διαθέσιμα	3.500,00	2.500,00	3.000,00
Καταθέσεις σε χρηματικά ιδρύματα	52.000,00	740.000,00	1.380.000,00
Μετοχές, λοιποί τίτλοι			
Σύνολο Απογραφής τέλους χρήσης	4.000,00	8.000,00	3.000,00
Διάφοροι λογ/σμοί-λοιπά περιουσιακά στοιχεία		10.000,00	10.000,00
Σύνολο Ενεργητικού	974.100,00	2.433.100,00	2.815.000,00
ΠΑΘΗΤΙΚΟ (Υποχρεώσεις προσωπικές/οικογενειακές/επαγγελματικές)			
Δάνεια προσωπικά/οικογενειακά	210.000,00	157.000,00	12.000,00
Δάνεια επαγγελματικά (ατομική επιχ/ση)			
Γραμμάτια			
Πιστωτές διάφοροι	9.000,00	17.000,00	7.000,00
Διάφορες υποχρεώσεις(Αποσβεσεις κ.λπ)		48.000,00	17.000,00
Σύνολο Υποχρεώσεων	219.000,00	222.000,00	36.000,00
Καθαρή Θέση	755.100,00	2.211.100,00	2.779.000,00

Μετά τη καταγραφή των δεδομένων των ελεγχόμενων χρήσεων και του έτους βάσης διαπιστώνουμε μία αυξητική τάση από χρήση σε χρήση της καθαρής θέσης του ελεγχόμενου. Η καθαρή θέση όπως διαμορφώθηκε αναπροσαρμόζεται λαμβάνοντας υπόψη τις πάσης φύσης μη εκπιπόμενες ατομικές και οικογενειακές δαπάνες καθώς και των απαλλασσόμενων της φορολογίας εσόδων και συντάσσεται ο παρακάτω πίνακας καθαρής θέσης:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ			
ΜΕΘΟΔΟΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ		ΧΡΗΣΗ 1/1-31/12/2015	ΧΡΗΣΗ 1/1-31/12/2016
	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ ΛΗΞΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ	2.211.100,00	2.779.000,00
μείον	ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ ΕΝΑΡΞΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ	755.100,00	2.211.100,00
	ΑΥΞΗΣΗ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ ΕΤΟΥΣ	1.456.000,00	567.900,00
	ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ ΜΕ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΕΥ ΑΝΤΑΛΛ/ΤΟΣ	250.000,00	
μείον	ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ	1.206.000,00	567.900,00
	ΜΗ ΕΚΠΙΠΤΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (επιταγές και μετρητά)		
συν	ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ	45.130,00	46.690,00
	ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ/ΑΓΟΡΕΣ		
	ΖΗΜΙΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ		50.000,00
	ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	1.251.130,00	664.590,00
μείον	ΛΟΙΠΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ		
	ΕΣΟΔΑ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΑ ΑΠΟ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΗΓΕΣ		
	ΜΗ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΕΣ Ή ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΕΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΟ ΤΡΟΠΟ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΣΟΔΩΝ (ΔΩΡΕΕΣ, ΚΕΡΔΗ ΑΠΟ ΠΩΛΗΣΗ ΠΑΓΙΩΝ, ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ Κ.ΛΠ.)		
	ΣΥΝΟΛΟ ΛΟΙΠΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ	0,00	0,00
	ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΟΜΕΝΟ ΒΑΣΗ ΜΕΘΟΔΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (Α)	1.251.130,00	664.590,00
μείον	ΔΗΛΩΘΕΝΤΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ (Β)	59.000,00	67.000,00
	ΔΙΑΦΟΡΑ (Α) - (Β)	1.192.130,00	597.590,00

Καταλήγοντας προκύπτει μία αύξηση της καθαρής θέσης και στις δύο χρήσεις, η οποία δεν δικαιολογείται από τα δηλωθέντα εισοδήματα και ως εκ τούτου θεωρείται ως μη δηλωθείσα φορολογητέα ύλη και υπόκειται σε φορολόγηση. Επίσης διαπιστώνουμε ότι το τελικό αποτέλεσμα αυτής της τεχνικής ταυτίζεται με το αποτέλεσμα που προέκυψε κατά την εφαρμογή της τεχνικής της ανάλυσης της ρευστότητας του φορολογούμενου γεγονός φυσιολογικό εφόσον τα δεδομένα που καταγράφονται κατά τη τεχνική είναι ίδια.

Γ) Για την εφαρμογή της τρίτης τεχνικής των τραπεζικών καταθέσεων και δαπανών σε μετρητά καταχωρούνται τα δεδομένα στον ακόλουθο πίνακα:

ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΕ ΜΕΤΡΗΤΑ ΧΡΗΣΗ		2015	2016
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΣΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΤΕΘΗΚΑΝ ΣΕ ΚΑΘΕ ΜΟΡΦΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ (ελεγχόμενης περιόδου)	1.268.900,00	844.700,00
μείον	ΜΗ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ ΣΕ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΣΟΔΑ ΠΟΥ ΚΑΤΑΤΕΘΗΚΑΝ ΣΕ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ		200.000,00
μείον	ΠΟΣΑ ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΗΣ ΔΑΝΕΙΩΝ		
μείον	ΣΥΜΨΗΦΙΣΤΙΚΕΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ		
μείον	ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ, ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΚΛΠ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΚΑΘΑΡΕΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ		
	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΚΑΘΑΡΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ	1.268.900,00	644.700,00
πλέον	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ/ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (μετρητοίς)	11.000,00	12.000,00
πλέον	ΑΓΟΡΕΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΡΩΤΩΝ Ή ΒΟΗΘ. ΥΛΩΝ Κ.ΛΠ. ΕΙΔΩΝ (μετρητοίς)	18.000,00	17.000,00
πλέον	ΑΓΟΡΕΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ/ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ (μετρητοίς)		
πλέον	ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ/ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (μετρητοίς)	19.230,00	18.990,00
πλέον	ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝΤΕΣ ΦΟΡΟΙ, ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΙΜΑ ΚΑΘΕ ΜΟΡΦΗΣ		
πλέον	ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗ/ΜΕΙΩΣΗ ΧΡΕΩΝ με μετρητά		
πλέον	ΑΥΞΗΣΗ/ΜΕΙΩΣΗ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ	-1.000,00	500,00
πλέον	ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΤΑΒΟΛΕΣ σε μετρητά	10.000,00	
πλέον			
	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΚΑΤΑΤΕΘΕΙΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΛΩΘΕΝΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	1.326.130,00	693.190,00
μείον	ΜΗ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ ΣΕ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΣΟΔΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΑΤΕΘΗΚΑΝ ΣΕ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ (π.χ. δάνεια, δωρεές επιστροφές φόρων κ.λπ.)		600,00
μείον	ΑΥΞΗΣΗ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΩΝ ΠΟΥ ΕΙΣΠΡΑΧΘΗΚΑΝ ΕΝΑΝΤΙ ΕΣΟΔΩΝ ΕΠΟΜΕΝΟΥ/ΝΩΝ ΕΤΟΥΣ/ΩΝ	16.000,00	
πλέον	ΜΕΙΩΣΗ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΩΝ ΠΟΥ ΕΙΣΠΡΑΧΘΗΚΑΝ ΕΝΑΝΤΙ ΕΣΟΔΩΝ ΕΠΟΜΕΝΟΥ/ΝΩΝ ΕΤΟΥΣ/ΩΝ		16.000,00
πλέον	ΑΥΞΗΣΕΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΕΙΣΠΑΡΚΤΕΩΝ (π.χ πωλήσεις με πιστωση)	8.000,00	
μείον	ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΕΙΣΠΑΡΚΤΕΩΝ (π.χ πωλήσεις με πιστωση)		3.000,00
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΗΣΙΩΝ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΕΧΝΙΚΗΣ (Α)	1.318.130,00	705.590,00
	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΛΩΘΕΝΤΩΝ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΌ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ (Β1)	65.000,00	72.000,00
	ΣΥΝΟΛΟ ΛΟΙΠΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ (Β2) πλην της ελεγχόμενης δραστηριότητας	61.000,00	36.000,00
	ΔΙΑΦΟΡΑ (Α)-(Β1)-(Β2)	1.192.130,00	597.590,00

Στη συγκεκριμένη τεχνική βλέπουμε ότι ο ελεγχόμενος είχε να επεξεργαστεί ένα πολύ σημαντικό ποσό που προήλθε από πιστώσεις εντός των ελεγχόμενων χρήσεων καθώς και ότι δεν παρείχε καθόλου εξηγήσεις για τα εξερχόμενα εμβάσματα. Αποτέλεσμα να υφίσταται μία μεγάλη διαφορά σε σύγκριση με τα συνολικά έσοδα του φορολογούμενου οπότε η διαφορά αποτελεί μη δηλωθείσα φορολογητέα ύλη.

5.5 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΡΕΙΣ ΕΜΜΕΣΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Από όσα έχουν αναφερθεί παραπάνω είναι σαφές ότι ένας κράτος για να παρουσιάζει οικονομική σταθερότητα θα πρέπει οι πολίτες του να αποδίδουν τους φόρους που αναλογούν στα πραγματικά τους εισοδήματα ενώ και μεταξύ των πολιτών θα πρέπει να κυριαρχεί το αίσθημα της δικαιοσύνης ως προς τη φορολογική επιβάρυνση τους. Προς τούτο οι φορολογικές υπηρεσίες είναι επιφορτισμένες με το καθήκον της εφαρμογής της φορολογικής νομοθεσίας, της δίκαιης κατανομής των φόρων και της φορολογικής συμμόρφωσης των φορολογουμένων.

Στα πρόσφατα χρόνια ο έλεγχος παραδοσιακά στηριζόταν στην διενέργεια επαληθεύσεων που προέκυψαν από τα τηρούμενα βιβλία και στοιχεία. Ωστόσο με τις νέες φορολογικές διατάξεις που δεν υπάρχει η υποχρέωση θεώρησης βιβλίων και στοιχείων και στην εποχή των ηλεκτρονικών συναλλαγών όπου τόσο τα δεδομένα των επαγγελματικών συναλλαγών όσο και οι συναλλαγές των υπολοίπων φορολογουμένων γίνεται με χρήση ηλεκτρονικών εργαλείων, ο προσδιορισμός των πραγματικών εισοδημάτων χρήζει νέων μεθοδολογιών.

Αυτό το κενό έρχονται να συμπληρώσουν οι έμμεσες τεχνικές ελέγχου οι οποίες αξιοποιούν όλα τα στοιχεία που υπάρχουν σε διάφορες πηγές & το πραγματικό οικονομικό ιστορικό των φορολογουμένων και προσδιορίζουν το πραγματικό φορολογητέο εισοδήματος.

Ωστόσο προϋπόθεση για την αποτελεσματική χρήση των έμμεσων τεχνικών ελέγχου για τον προσδιορισμό του φορολογητέου εισοδήματος, συνιστά η άντληση από τη φορολογική διοίκηση πληροφοριών από τον ελεγχόμενο και από τρίτους καθώς και ταυτόχρονη χρήση νέων τεχνολογικών μέσων.

Μεγάλη σημασία έχει για τη φορολογική διοίκηση η αποτελεσματικότητα των έμμεσων τεχνικών ελέγχου. Από τη μέχρι σήμερα εμπειρία που έχει προκύψει από την εφαρμογή των έμμεσων τεχνικών προκύπτει μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα των έμμεσων τεχνικών τις εξής περιπτώσεις:

- Η τεχνική της ανάλυσης της ρευστότητας του φορολογούμενου όπου παρατηρείται ότι ο φορολογούμενος έχει υπέρβαση στα στοιχεία δαπανών (αναλώσεων /κεφαλαίων) σε σχέση με τα στοιχεία εσόδων. Ως πλεονέκτημα της μεθόδου αποτελεί το γεγονός ότι δεν είναι απαραίτητη η πληροφορία τις κίνησης των τραπεζικών λογαριασμών παρά μόνο τα υπόλοιπα των τραπεζικών λογαριασμών στο τέλος κάθε έτους, όταν υφίσταται λίγη καθαρή περιουσία και δεν την επηρεάζει η ένταση στην ανάλωση πραγματικού χρήματος ενώ μειονέκτημα της είναι ότι χάνεται η πληροφορία των συναλλαγών που διενεργούνται μέσω τραπεζικού συστήματος, ή/και χρηματιστηρίου εντός του έτους και οι ελλειπείς πληροφορίες για τα στοιχεία εσόδων και δαπανών του επιτηδείου.

- Η τεχνική της καθαρής θέσης όταν ο φορολογούμενος έχει συσσωρεύσει σημαντικά περιουσιακά στοιχεία ή είχε σημαντικές αλλαγές στην καθαρή του θέση για κάποιο χρονικό διάστημα. Πλεονέκτημά της μεθόδου είναι ότι δεν κρίνεται απαραίτητη η πληροφορία τις κίνησης των τραπεζικών λογαριασμών παρά μόνο τα υπόλοιπα λογαριασμών, ότι προτιμάται όταν ο έλεγχος απαιτεί τη χρήση λογιστικών δεδομένων και λιγότερο δεδομένα ταμειακών ροών και είναι αποτελεσματική μέθοδος όταν ο ελεγχόμενος επενδύει σε κινητή ή ακίνητη περιουσία. Οι ελλειπείς πληροφορίες για τις πραγματικές εισροές και εκροές του ελεγχόμενου και η αδυναμία τεκμηρίωσης της ροής του χρήματος, αποτελούν μειονεκτήματα της συγκεκριμένης μεθοδολογίας.

- Η τεχνική των τραπεζικών καταθέσεων και των δαπανών με μετρητά όταν ο ελεγχόμενος χρησιμοποιεί σε μεγάλο βαθμό το χρηματοπιστωτικό σύστημα για τις οικονομικές του δραστηριότητες και διενεργεί πολλές από τις δαπάνες του μέσω του τραπεζικού συστήματος. Το μεγάλο πλεονέκτημα της τεχνικής είναι ότι παρέχεται μια ολοκληρωμένη εικόνα των οικονομικών δραστηριοτήτων ενός φορολογουμένου, εντοπίζεται η ροή του χρήματος μέσα στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, δημιουργείται το οικονομικό/συναλλακτικό προφίλ του ελεγχόμενου εξετάζοντας το είδος των δραστηριοτήτων του και ο προσδιορισμός του τρόπου διασποράς ή συσσώρευσης των κατατεθειμένων κεφαλαίων (σε ποιον και για ποιο σκοπό) θα μπορούσε επίσης να οδηγήσει σε άλλες πηγές εισοδήματος. Ως μειονέκτημα είναι ότι προκύπτουν ανεπαρκή αποτελέσματα όταν δεν τίθεται στη διάθεση του ελέγχου η αναλυτική κίνηση των τραπεζικών λογαριασμών του ελεγχόμενου και διατίθενται μόνο τα υπόλοιπα αυτών.

Τέλος η φορολογική διοίκηση με τις μεθοδολογίες των έμμεσων τεχνικών διαμορφώνει μία πλήρη και ολοκληρωμένη εικόνα των φορολογουμένων, δημιουργεί μία μεγάλη βάση δεδομένων εφόσον καταγράφονται όλα τα περιουσιακά στοιχεία των ελεγχόμενων (ακίνητη περιουσία, καταθέσεις, χρηματοοικονομικά προϊόντα, διαθέσιμα μετρητά, μετοχές κλπ.), την οποία θα έχει στη διάθεση της για τους μελλοντικούς ελέγχους.

5.6 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Η παρούσα διπλωματική εργασία αποτελεί μία θεωρητική προσέγγιση που διέπει τον έλεγχο με τη μεθοδολογία των έμμεσων τεχνικών καθώς και μια πιο εμπειριστατωμένη μελέτη των τριών μεθόδων που εφαρμόζονται από την ελληνική φορολογική διοίκηση.

Ωστόσο επειδή η εφαρμογή των έμμεσων τεχνικών δεν έχει μέχρι στιγμής ευρεία εφαρμογή από όλες τις ελεγκτικές υπηρεσίες της χώρας μας θα άξιζε μία έρευνα στο εγγύς μέλλον εφόσον είναι πασιφανής η αναγκαιότητα της χρησιμοποίησης από τους ελεγκτές των έμμεσων τεχνικών ελέγχου, για να προκύψουν στατιστικά συμπεράσματα για την αποτελεσματικά κάθε τεχνικής, την τυχόν διαφοροποίηση από την εφαρμογή τους ανά την ελληνική επικράτεια, την ανταπόκριση και την συνεργασία των φορολογουμένων στους διενεργούμενους ελέγχους, τη μεταβολή της φορολογικής συνείδησης των πολιτών και της συμμόρφωσης τους με την υφιστάμενη νομοθεσία.

Επίσης πρέπει να ερευνηθεί πόσο αναγκαία είναι η νομοθέτηση των κανονιστικών αποφάσεων, διαταγών και εγκύκλιων για την εφαρμογή και των υπόλοιπων δύο τεχνικών, της αρχής των αναλογιών και της σχέσης της τιμής πώλησης προς το συνολικό όγκο κύκλου εργασιών και να διερευνηθεί αν η εφαρμογή των συγκεκριμένων μεθόδων σύμφωνα με τις μέχρι τώρα πρακτικές που εφαρμόζονται σ' άλλα κράτη θα οδηγούσαν τη φορολογική διοίκηση στον

πιο ακριβή προσδιορισμό των φορολογητέων υποχρεώσεων στους διενεργούμενους ελέγχους και ιδιαίτερα σε κλάδους επαγγελματιών που παρουσιάζουν υψηλή παραβατικότητα λόγω και της φύσης των εργασιών τους (κλάδος εστίασης, διασκέδασης, λιανικού εμπορίου ψιλικών ειδών κλπ.).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Steven B. Duke «Prosecutions For Attempts To Evade Income Tax: A Discordant View of a Procedural Hybrid», The Yale Law Journal Volume 76, No. 1, November 1966
2. Ray A. Knight, Lee G. Knight, «Criminal Tax Fraud: An Analytical Review», Missouri Law Review Volume 57, Issue 1 Winter 1992
3. John F. Taylor, Kent N. Shneider, «Uncovering Hidden Assets», The National Public Accountant, 18 May 1993
4. Richard M. Wise, «TAX FRAUD AND MENS REAFORENSIC ACCOUNTING», SIXTH ANNUAL FRAUD CONFERENCE- MAY 12, 2000.
5. S.N. Makedonskiy, «Taxation Mechanisms based on Simplified and Indirect Evaluation of Tax Liabilities», Russian – European Centre for Economic Poicy, 2005
6. ORGANISATION FOR ECONOMIC CO-OPERATION AND DEVELOPMENT (OECD), « Strengthening Tax Audit Capabilities: Innovative Approaches to Improve the Efficiencyand Effectiveness of Indirect Income Measurement Methods», 16 October 2006
7. Καζαντζής Χρήστος, «Ελεγκτική και εσωτερικός έλεγχος. Μία συστηματική προσέγγιση Εννοιών, Αρχών και Προτύπων», Εκδόσεις Business Plus A.E., 2006.
8. Κορομηλάς Γεώργιος & Γιαννόπουλος Χρήστος, «Φορολογικός Έλεγχος Επιχειρήσεων», Σημειώσεις Σεμιναρίου, 2006.
9. ADB Instute, «Tax Audit/Examinations for Enhancing Fairness in Taxation», Tax Administration Seminar V, Malaysia, June 2008
10. Traxy L. Coenen, «Lifestyle Analysis in Criminal Cases: Proving Income Without Full Documentation» February 2010
11. Edmund Biber, «Revenue Administration: Taxpayer Audit—Use of Indirect Methods», Technical Notes and Manuals, INTERNATIONAL MONETARY FUND, April 2010
12. Arturo Jacobs, «Detailed Guidelines for Effective Tax Administration in Latin America and the Caribbean: Chapter 9, Fraud Investigations», United States Agency for International Development, August 2013
13. Γιώργος Δαλιάνης, «Έλεγχοι για αδικαιολόγητο πλουτισμό», www.capital.gr, Νοέμβριος 2013

14. Charles P. Rettig, «Overview: Indirect Methodw of Determininh Taxable Income», Journal of Tax Practice & Procedure, February-March 2014
15. Jeyapalan Kasipillai, Loo Ern Chen, «Relevant Areas for Research to Gain Insight into Taxation Issues» MTRF Report, March 2014
16. Nicole Hodsdon, «Hidden Reserves: How Much is Your Debtor drawing from the Underground Economy» MCAA Child Support Conference, May 2014
17. Σοφία Ντάσιου, Έφη Ζοργιαννού, «Τεχνικές Ελέγχου με τη χρήση Μεθόδων Έμμεσου Προσδιορισμού Φορολογητέας Ύλης», Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων, Διεύθυνση Φορολογικών Ελέγχων, 2014
18. Μελάς Δημήτριος, «Μέθοδοι Φορολογικού Ελέγχου Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων και Επιχειρήσεων», Οικονομικές Εκδόσεις Ε.Ε., 2015
19. ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, «Εγχειρίδιο Επιλεγμένων Λειτουργικών Διαδικασιών Υπηρεσιών» (Αθήνα, 28 Δεκεμβρίου 2018)
20. ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ «Εγχειρίδιο απαντήσεων στα συνηθέστερα ερωτήματα που αφορούν την άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής ενώπιων της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών», Φεβρουάριος 2014.

NOMOI – ΠΟΛ

1. ΝΟΜΟΣ 3842/2010 « Αποκατάσταση φορολογικής δικαιοσύνης, αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 58/230-04-2010).
2. ΝΟΜΟΣ 2238/1994 «Άρθρο 67B Έμμεσες τεχνικές ελέγχου» (ΦΕΚ 13B'/1994)
3. ΝΟΜΟΣ 4174/2013 «Άρθρο 27 Μέθοδοι έμμεσου προσδιορισμού της φορολογητέας ύλης» (ΦΕΚ Α'170/26-07-2013)
4. ΝΟΜΟΣ 4172/2013 «Άρθρο 28 Μέθοδος προσδιορισμού εσόδων» (ΦΕΚ Α' 167/23-07-2013)
5. Α.Υ.Ο. ΔΕΣ Α 1077357 ΕΞ 2013/10-5-2013 «Εφαρμογή εμμέσων τεχνικών ελέγχου για τον προσδιορισμό φορολογητέου εισοδήματος φυσικών προσώπων».
6. ΠΟΛ. 1171/4-7-2013 «Οδηγίες σχετικά με την παροχή στοιχείων από τους Φορολογούμενους κατά τον έλεγχο υποθέσεων φυσικών προσώπων».
7. ΠΟΛ. 1270/24-12-2013 «Μεθοδολογία Έμμεσων τεχνικών Ελέγχου».
8. ΠΟΛ. 1050/17-02-2014 (Φ.Ε.Κ. Β'478/26-02-2014) «Καθορισμός του περιεχομένου και του τρόπου εφαρμογής των τεχνικών ελέγχου των περιπτώσεων β', γ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 27 ν.4174/2013 (Φ.Ε.Κ. Α'170) για τον διορθωτικό προσδιορισμό της

φορολογητέας ύλης φορολογουμένων φυσικών προσώπων με μεθόδους εμμέσου προσδιορισμού».

9. ΠΟΛ. 1094/07-04-2014 (Φ.Ε.Κ. Β'961/16-4-2014) «Τροποποίηση της ΠΟΛ. 1050/17-2-2014».

10. ΠΟΛ. 1259/22-12-2014 «Παροχή οδηγιών για τον τρόπο εφαρμογής της ΠΟΛ. 1050/17.02.2014 Απόφασης Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων».

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΙΣΤΟΤΟΠΟΙ

1. <http://www.aade.gr>
2. <http://www.taxheaven.gr>
3. <http://www.e-forologia.gr>
4. <http://www.capital.gr>
5. https://efm.gr/emeses_texnikes_elegxou/
6. <https://www.naftemporiki.gr/story/1436781/forologikos-elegchos-meso-neon-texnikon>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΝΤΥΠΑ ΠΟΛ 1171/2013

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

.....
.....
.....
.....

Ταχ. Δ/ση: ..
Πληροφορίες:
Τηλέφωνο: .

Θες/νίκη, / /20...
Αρ. Πρωτ.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟ

Αξιότιμε κύριε xxxxxx,

Σκοπός των εντύπων «**Διαθέσιμα Περιουσιακά Στοιχεία**» και «**Ερωτηματολόγιο Τρόπου Διαβίωσης-Μεταβολές-Υποχρεώσεις**» που επισυνάπτονται στην παρούσα επιστολή είναι να

συγκεντρωθούν πληροφορίες αναγκαίες στο φορολογικό έλεγχο που διεξάγουμε μετά από την με αριθμό εντολή ελέγχου.

Τα έντυπα μπορούν να συμπληρωθούν από εσάς ή από εκπρόσωπο που θα ορίσετε με δική σας ευθύνη για το περιεχόμενο των απαντήσεων. Οι απαντήσεις και τα στοιχεία που θα παρέχετε αφορούν **εσάς προσωπικά, τη σύζυγο και τα προστατευόμενα μέλη σας.**

Η υπηρεσία μας **δεσμεύεται για το απόρρητο των πληροφοριών** που θα θέσετε στη διάθεση του ελέγχου.

Με την υποχρεωτική συμπλήρωση των εντύπων αυτών αναλαμβάνετε την ευθύνη για την **ορθότητα και την πληρότητα των πληροφοριών**, καθόσον όσοι αρνούνται ή παραλείπουν αναιτιολογήτως να δώσουν πληροφορίες για την εξακρίβωση του εισοδήματος **υπόκεινται στις προβλεπόμενες από το νόμο κυρώσεις.**

Παρακαλούμε για την επιστροφή των συνημμένων εντύπων στην υπηρεσία μας μετά τη συμπλήρωσή τους και **εντός χρονικού διαστήματος δέκα (10) ημερών.**

Σε περίπτωση που έχετε ερωτήσεις ή απορίες για τη συμπλήρωση των δηλώσεων παρακαλώ επικοινωνήστε μαζί μας στο τηλέφωνο

**Με εντολή Διοικητή
Α.Α.Δ.Ε.
Ο
Προϊστάμενος.....**

Παρέχονται Συνημμένα Έντυπα:

1. Έντυπη Δήλωση Διαθεσίμων Περιουσιακών Στοιχείων σε αντίτυπα
2. Ερωτηματολόγιο Τρόπου Διαβίωσης-Μεταβολές-Υποχρεώσεις

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Η παρούσα επιστολή και τα συνημμένα έντυπα επιδόθηκαν
στ...ν..... την στην οικία επί της οδού
....., όπου βρίσκεται η έδρα τ..
.....

Ο ΕΠΙΔΟΥΣ

Ο ΠΑΡΑΛΑΒΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

.....
.....
Ταχ. Δ/ση:
Πληροφορίες:
Τηλέφωνο:

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΤΡΟΠΟΥ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ - ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Για τις ελεγχόμενες χρήσεις:

Α. Βασικές πληροφορίες

Στοιχεία Ελεγχόμενου

- Ονοματεπώνυμο:
- ΑΦΜ:
- Ημερομηνία Γέννησης: Τόπος Γέννησης:
- Τόπος καταγωγής από: Πατέρα: Μητέρα:
- Επάγγελμα: Δ/ση επαγγ/τος:
- Τηλέφωνο εργασίας:
- Τηλέφωνο οικίας:
- Τηλέφωνο κινητό:
- E-mail Εργασίας:
- E-mail Προσωπικό:
- Έγγαμ Άγαμ

Στοιχεία συζύγου

- Ονοματεπώνυμο συζύγου:
- ΑΦΜ συζύγου:
- Ημερομηνία Γέννησης συζύγου:..... Τόπος γέννησης:
- Τόπος καταγωγής από: Πατέρα: Μητέρα:
- Επάγγελμα συζύγου:..... Δ/ση Επαγγ/τος:

Στοιχεία Τέκνων / Προστατευόμενων μελών

Παρακαλώ συμπληρώστε τον πίνακα

ΤΕΚΝΑ - ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΑ ΜΕΛΗ							
Όνομα	Είδος Συγγένειας	Έτος γέννησης	Σχολείο-σχολή φοίτησης (βεβαίωση)	Πόλη	Έτος εισαγωγής στο σχολείο/σχολή	Έτος απόκτησης	
						Πτυχίου	Μεταπτυχιακού

• Υποβάλλουν ξεχωριστή δήλωση τα τέκνα; ΝΑΙ ΟΧΙ

• Αν είστε διαζευγμένος → Έχετε την επιμέλεια των τέκνων; ΝΑΙ ΟΧΙ

Στοιχεία Νόμιμου Εκπροσώπου

- Ονοματεπώνυμο:
- ΑΦΜ:
- Τηλέφωνο εργασίας:
- Τηλέφωνο κινητό:
- E-mail:

B. Ερωτήσεις

1. Αν φιλοξενείστε ή φιλοξενηθήκατε κατά τις ελεγχόμενες χρήσεις, αναφέρετε από ποιόν/ους και τη διεύθυνση κατοικίας

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ	ΑΦΜ	ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

2. Σε περίπτωση που είστε διαζευγμένος ή σε διάσταση, καταβάλετε διατροφή συζύγου ή τέκνων;

ΝΑΙ **ΟΧΙ**

Αν ναι, αναφέρετε στοιχεία ατόμων και ποσά για κάθε ελεγχόμενο έτος

.....
.....
.....

3. Αναγράψτε τον αριθμό παροχής ηλεκτροδότησης και υδροδότησης των ιδιοχρησιμοποιούμενων κατοικιών σας (κυρία, εξοχική ή δευτερεύουσα), για κάθε ελεγχόμενο έτος.

ΕΙΔΟΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	ΧΡΗΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜ/ΚΕ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	ΑΡΙΘ. ΠΑΡΟΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΔ/ΣΗΣ	ΕΤΟΣ	ΕΤΗΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΗΛΕΚΤΡΟΔ/ΣΗΣ	ΑΡΙΘ. ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΔΡΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΤΟΣ	ΕΤΗΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΥΔΡΟΔ/ΣΗΣ

Αν δεν έχετε τα πιο πάνω στοιχεία ποσών, αναφέρετε υποχρεωτικά τα λοιπά στοιχεία.

4. Αναγράψτε τα πιο κάτω στοιχεία για λογαριασμούς σταθερής ή κινητής τηλεφωνίας για κάθε ελεγχόμενο έτος. Αν δεν έχετε τα ακριβή στοιχεία, αναφέρετε οπωσδήποτε τις εταιρίες με τις οποίες έχετε συμβληθεί για την παροχή της αντίστοιχης υπηρεσίας και τους αριθμούς σταθερών και κινητών τηλεφώνων ανά χρήστη/μέλος της οικογένειας.

Είδος λογ/σμού	Πρόσωπο στο όνομα του οποίου εκδίδεται ο λογ/σμός	Ονοματεπώνυμο χρήστη	Αριθμός σταθερού ή κινητού τηλεφώνου	Εταιρία Πάροχος	Διάστημα σύνδεσης με την εταιρία	Έτος	Ετήσια δαπάνη

5. Σε περίπτωση απόκτησης ή άλλης μεταβολής περιουσιακών στοιχείων (ακινήτων) από αγορά, κληρονομιά, γονική παροχή κτλ, σε κάποιο από τα ελεγχόμενα έτη, συμπληρώστε τα ποσά που καταβάλατε και τα λοιπά στοιχεία για κάθε ελεγχόμενο έτος, σε:

Στοιχεία ακινήτου	Έτος μεταβολής	Είδος μεταβολής	Ονοματ/μο συμβολ/φου	Συμβολ/κά έξοδα	Ονοματ/μο δικηγόρου	Έξοδα δικηγόρου	Αρμόδιο υποθ/κειο	Έξοδα υποθ/κειού	Καταβλ. φόροι	Λοιπά έξοδα (πχ εξάλειψης υποθήκης)

Αν δεν έχετε τα πιο πάνω στοιχεία ποσών, αναφέρετε υποχρεωτικά τα λοιπά στοιχεία.

6. Καταβάλατε εισφορές (υποχρεωτικές και προαιρετικές) σε ασφαλιστικά ταμεία, συλλόγους, επιμελητήρια, κ.λπ. οργανώσεις κατά τα ελεγχόμενα έτη; Αν ναι, αναφέρετε που, για ποια έτη και το

καταβληθέν ποσό.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ, ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ, ΣΥΛΛΟΓΟΙ, ΕΠΑΓΓ. ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ Κ.ΛΠ. ΦΟΡΕΙΣ	ΕΤΟΣ	ΕΤΗΣΙΟ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝ ΠΟΣΟ

7. Διαθέτατε πιστωτικές κάρτες εσείς, η σύζυγος ή τα προστατευόμενα μέλη σας κατά τα ελεγχόμενα έτη;

ΝΑΙ ΟΧΙ

Αν ναι, συμπληρώστε τον παρακάτω πίνακα.

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΚΑΡΤΑΣ	ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΚΑΤΟΧΗΣ ΤΗΣ ΚΑΡΤΑΣ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΟΧΟΥ	ΥΠΟΧΡΕΟΣ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΕΤΗΣΙΟ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝ ΠΟΣΟ

Στις κάρτες περιλαμβάνονται και οι τυχόν επαγγελματικές που χρησιμοποιούσατε κατά τα ελεγχόμενα έτη.

8. Αναφέρετε κάθε είδους δάνεια που λάβατε κατά τα ελεγχόμενα έτη, συμπληρώνοντας τον πίνακα:

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ Ή ΑΛΛΟΣΦΟΡΕΑΣ	ΠΟΣΟ ΔΑΝΕΙΟΥ	ΕΤΟΣ ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΗΣ	ΛΗΠΤΗΣ/ΕΣ ΔΑΝΕΙΟΥ	ΑΙΤΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ	ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ στη λήξη της τελευταίας ελεγχόμενης χρήσης

Αν δεν έχετε τα πιο πάνω στοιχεία ποσών, αναφέρετε υποχρεωτικά τα λοιπά στοιχεία.

9. Συμπληρώσατε τον παρακάτω πίνακα ΕΙΧ αυτοκινήτων ή Δικύκλων για τα ελεγχόμενα έτη.

ΑΡΙΘ. ΚΥΚΛΟΦ. ΟΧΗΜΑΤΟΣ ή ΔΙΚΥΚΛΟΥ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	ΕΤΟΣ ή ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΕΤΗΣΙΟ ΠΟΣΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ

Αν δεν έχετε τα πιο πάνω στοιχεία ποσών, αναφέρετε υποχρεωτικά τα λοιπά στοιχεία.

10. Συμπληρώσατε τον ακόλουθο πίνακα, εφόσον εσείς, η σύζυγος ή τα προστατευόμενα μέλη σας συμμετείχατε σε κάποιο ασφαλιστικό πρόγραμμα (ζωής, υγείας, συνταξιοδότησης κτλ) κατά τα ελεγχόμενα έτη.

ΕΙΔΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΑ ΜΕΛΗ	ΕΤΗΣΙΟ ΠΟΣΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ

Αν δεν έχετε τα πιο πάνω στοιχεία ποσών, αναφέρετε υποχρεωτικά τα λοιπά στοιχεία.

11. Αν ασφαλίσατε κάποιο/α από τα ακίνητα σας κατά τα ελεγχόμενα έτη συμπληρώστε τον παρακάτω πίνακα.

ΕΙΔΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟ ΑΚΙΝΗΤΟ	ΕΤΗΣΙΟ ΠΟΣΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ

Αν δεν έχετε τα πιο πάνω στοιχεία ποσών, αναφέρετε υποχρεωτικά τα λοιπά στοιχεία.

12. Αν πραγματοποιήθηκαν δαπάνες για διδάκτρα σε σχολεία κάθε μορφής εκπαίδευσης ή Φροντιστήριο κάθε μορφής, κατά τα ελεγχόμενα έτη, συμπληρώστε τον παρακάτω πίνακα.

ΕΙΔΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ, ΙΕΚ, ΣΧΟΛΕΙΟΥ ή ΦΡΟΝΤ/ΡΙΟΥ Κ.ΛΠ.	ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟ ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ	ΕΤΟΣ	ΕΤΗΣΙΟ ΠΟΣΟ ΔΙΔΑΚΤΡΩΝ

Αν δεν έχετε τα πιο πάνω στοιχεία ποσών, αναφέρετε υποχρεωτικά τα λοιπά στοιχεία.

13. Αναφέρετε τυχόν υπάρχουσες υποχρεώσεις προς τρίτους κατά τα ελεγχόμενα έτη.

Αν ναι, αναφέρετε στοιχεία και ποσά για-κάθε ελεγχόμενο έτος

.....

.....

.....

.....

.....

.....

14. Αναφέρετε τραπεζικούς λογαριασμούς (προσωπικούς ή επαγγελματικούς) που διατηρούσατε ή συμμετείχατε (εσείς προσωπικά, η σύζυγος ή τα προστατευόμενα μέλη σας) στην Ελλάδα ή το εξωτερικό, κατά τα ελεγχόμενα έτη. Περιλαμβάνονται και οι λογαριασμοί που άνοιξαν και έκλεισαν κατά τη διάρκεια των ελεγχόμενων ετών.

A/A	ΤΥΠΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ	ΧΩΡΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ Ή/ΚΑΙ ΣΥΝΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Σημείωση: Οι πληροφορίες που αναγράφονται στο παρόν έντυπο αφορούν τον ελεγχόμενο, τη σύζυγο αυτού και τα προστατευόμενα μέλη αυτών, για όλα τα ελεγχόμενα διαχειριστικά έτη.

ΔΗΛΩΣΗ

Δηλώνω ότι όλες οι πληροφορίες που ανέγραψα στο έντυπο αυτό είναι αληθείς και αποδεικνύονται από σχετικά έγγραφα ή στοιχεία.

Γνωρίζω ότι όσοι αρνούνται ή παραλείπουν αναιτιολογήτως να δώσουν πληροφορίες για την εξακρίβωση του εισοδήματος υπόκεινται στις συνέπειες των άρθρων 4 και 9 του Ν.2523/97.

/ /20...

Ο Φορολογούμενος

Η Σύζυγος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

.....
.....
Ταχ. Δ/ση: .

Πληροφορίες: .

Τηλέφωνο: .

ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΥ							
ΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ	ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ	ΑΦΜ	ΗΜΕΡ. ΓΕΝΝΗΣΗΣ	Δ/ΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ	Δ.ΝΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΖΥΓΟΥ							
ΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ	ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ	ΑΦΜ	ΗΜΕΡ. ΓΕΝΝΗΣΗΣ	Δ/ΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ	Δ.ΝΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΕΚΝΟΥ				
ΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ	ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ	ΑΦΜ	ΗΜΕΡ. ΓΕΝΝΗΣΗΣ

4. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΕΚΝΟΥ				
ΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ	ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ	ΑΦΜ	ΗΜΕΡ. ΓΕΝΝΗΣΗΣ

5. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΕΚΝΟΥ				
ΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ	ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ	ΑΦΜ	ΗΜΕΡ. ΓΕΝΝΗΣΗΣ

6. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΕΚΝΟΥ				
ΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ	ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ	ΑΦΜ	ΗΜΕΡ. ΓΕΝΝΗΣΗΣ

7. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΕΚΝΟΥ				
ΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ	ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ	ΑΦΜ	ΗΜΕΡ. ΓΕΝΝΗΣΗΣ

8. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΕΚΝΟΥ				
ΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ	ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ	ΑΦΜ	ΗΜΕΡ. ΓΕΝΝΗΣΗΣ

Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ (ΟΙΚΟΠΕΔΩΝ, ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΩΝ)

α/α	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΚΙΝΗΤΟΥ						ΟΙΚΟΠΕΔΟ / ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ						ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ (ο σύζυγος, η σύζυγος, προστατευόμενα μέλη)	ΥΦΙΣΤΑΤΑΙ ΚΤΙΣΜΑ (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
	ΧΩΡΑ	ΝΟΜΟΣ	ΔΗΜΟΣ ή ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΕΙΔΟΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ	ΧΡΗΣΗ ΑΚΙΝΗΤΟΥ	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ	ΕΤΟΣ ΚΤΗΣΗΣ	ΤΡΟΠΟΣ ΚΤΗΣΗΣ	ΑΞΙΑ ΚΤΗΣΗΣ	ΕΙΔΟΣ ΕΜΠΡ/ΤΟΥ ΔΙΚ/ΤΟΣ	Ποσοστό Συνιδ/σίου		

Β. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ (ΚΤΙΣΜΑΤΩΝ ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ)

α/α	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΚΙΝΗΤΟΥ						ΚΤΙΣΜΑ										ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ (ο σύζυγος, η σύζυγος, α προστι/να μέλη)	ΟΙΚΟΠΕΔΟ/ ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ ΕΠΙ ΤΟΥ ΟΠΟΙΟΥ ΥΦΙΣΤΑΤΑΙ ΤΟ ΚΤΙΣΜΑ
	ΧΩΡΑ	ΝΟΜΟΣ	ΔΗΜΟΣ ή ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΕΙΔΟΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ	ΧΡΗΣΗ ΑΚΙΝΗΤΟΥ	ΟΡΟΦΟΣ	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΧΩΡΩΝ		ΕΤΟΣ ΚΤΗΣΗΣ/ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ	ΤΡΟΠΟΣ ΚΤΗΣΗΣ	ΑΞΙΑ ΚΤΗΣΗΣ/ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ	ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΕΡΓΑ/ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ Κ.ΛΠ.		ΕΙΔΟΣ ΕΜΠΡ/ΤΟΥ ΔΙΚ/ΤΟΣ	Ποσοστό Συνδ/σίας		
								κύριοι	βοηθ/κοί				ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ	ΕΤΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕ ΥΗΣ				

Γ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΙΝΗΤΩΝ ΜΕΣΩΝ (ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ, ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ, ΠΛΩΤΩΝ ΚΑΙ ΕΝΑΕΡΙΩΝ ΜΕΣΩΝ Κ.ΛΠ.)

α/α	ΕΙΔΟΣ	ΑΡΙΘ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ	ΕΤΟΣ ΚΤΗΣΗΣ	ΤΥΠΟΣ/ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΑΞΙΑ ΚΤΗΣΗΣ	ΤΡΟΠΟΣ ΚΤΗΣΗΣ	ΚΥΒΙΣΜΟΣ/ ΙΣΧΥΣ (σε κυβικά ή ίππους ή λίμπρες)	ΜΗΚΟΣ ΣΚΑΦΟΥΣ	ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑ (κόφοι)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΝΙΔ/ΣΙΑΣ	ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ (ο σύζυγος, η σύζυγος, προστατευόμε να μέλη)	ΤΟΠΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΚΙΝΗΤΩΝ ΜΕΣΩΝ	Αριθμός / Λιμάνι Νηολόγησης

Δ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ/ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ

α/α	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΤΟΧΩΝ ή ΜΕΡΙΔΙΩΝ ή ΑΜΟΙΒ. ΚΕΦΑΛ. Κ.ΛΠ.	ΕΠΕΝΔΕΔΥΜΕΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΡΟΠΟΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ	ΕΤΟΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ/ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ	ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ (ο σύζυγος, η σύζυγος, προστατευόμενα μέλη)

Ε1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ/ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ

α/α	ΤΥΠΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ	ΧΩΡΑ	ΑΡΙΘ. ΛΟΓ/ΣΜΟΥ	ΠΟΣΟ	ΕΙΔΟΣ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ ή και ΣΥΝΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	ΥΠΑΡΞΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ ΘΥΡΙΔΑΣ στο χρηματ/κό ίδρυμα της 3ης στήλης (ναι/ όχι)

Ε2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ/ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ (σε περίπτωση που ο φορ/νος ή ο/η σύζυγος είναι υποκείμενοι στις διατάξεις του Κ.Φ.Α.Σ.)

α/α	ΤΥΠΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ	ΧΩΡΑ	ΑΡΙΘ. ΛΟΓ/ΣΜΟΥ	ΠΟΣΟ	ΕΙΔΟΣ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ ή και ΣΥΝΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	Παρατηρήσεις

ΣΤ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΛΟΙΠΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ, ΟΠΩΣ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ, ΣΥΛΛΟΓΕΣ, ΤΙΜΑΛΦΗ Κ.ΛΠ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ

α/α	ΕΙΔΟΣ/ΤΥΠΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΕΤΟΣ ΚΤΗΣΗΣ	ΠΟΣΟ	ΤΡΟΠΟΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ	ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ (ο σύζυγος, η σύζυγος, προστατευόμενα μέλη)

Ζ. ΛΟΙΠΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ και ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΡΙΤΟΥΣ

α/α	ΕΙΔΟΣ/ΤΥΠΟΣ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΥΠΟΛΟΓΟΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	ΠΟΣΟ	ΕΤΟΣ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ/ΟΙ (ο σύζυγος, η σύζυγος, προστατευόμενοι μέλη)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Η. ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΜΕΤΡΗΤΑ

ΠΟΣΟ	ΝΟΜΙΣΜΑ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ/ΟΙ (ο σύζυγος, η σύζυγος, προστατευόμενα μέλη)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Θ. ΔΗΛΩΣΗ

Δηλώνω ότι όλες οι πληροφορίες που ανέγραψα στη Δήλωση αυτή είναι αληθείς.

Γνωρίζω ότι όσοι αρνούνται ή παραλείπουν ανατιολογήτως να δώσουν πληροφορίες για την εξακρίβωση του εισοδήματος υπόκεινται στις συνέπειες των άρθρων 4 και 9 του Ν.2523/97.

/ /2020

Ο Φορολογούμενος

Η Σύζυγος

I. ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ - ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Στο παρόν έντυπο Διαθέσιμων Περιουσιακών Στοιχείων θα πρέπει να **συμπεριλάβετε όλα τα περιουσιακά στοιχεία που κατέχετε εσείς, η σύζυγος και τα προστατευόμενα μέλη σας**, όπως αναγράφονται στους οικείους πίνακες.

Ακίνητα που έχετε συμπεριλάβει στα υποβληθέντα Έντυπα Δήλωσης Ακινήτων (Ε9) δεν απαιτείται να τα επαναγράψετε στο παρόν έντυπο. Αναγράψτε μόνο τον αντίστοιχο αριθμό του ακινήτου από το έντυπο Ε9 και επισυνάψτε, προαιρετικά, φωτοτυπία του.

Όπου ο χώρος στους επιμέρους πίνακες του παρόντος εντύπου δεν επαρκεί, **επισυνάψτε αντίγραφο** της σχετικής σελίδας.

Τα στοιχεία που θα αναφέρετε στο παρόν έντυπο θα **πρέπει να συνοδεύονται από σχετικά αποδεικτικά στοιχεία**.

Στον πίνακα Β και στη στήλη «οικοπέδο/αγροτεμάχιο επί του οποίου υφίσταται το κτίσμα» αναφέρετε τον αντίστοιχο αριθμό του οικοπέδου/αγροτεμαχίου από τον πίνακα Α.

Ως Αξία Κτήσης στους πίνακες Α και Β αναγράψετε την πραγματική αξία.

Ως έτος κτήσης περιουσιακού στοιχείου αναγράψτε το έτος κατά το οποίο συντάχθηκε το έγγραφο/τίτλος απόκτησης του.

Στοιχεία που πρέπει να επισυναφθούν:

- Τίτλοι ή συμβόλαια αγοράς ακίνητης περιουσίας, αποδεικτικά έγγραφα ανέγερσης ακινήτων (άδεια οικοδομής, νομιμοποιήσεις, ΕΚΚΟ και λοιπά έγγραφα που μπορούν να υποστηρίξουν τα αναγραφόμενα για την ακίνητη περιουσία σας-πίνακες Α και Β). Ισχύει και για ακίνητα που δεν θα δηλωθούν στο παρόν έντυπο αφού είχαν συμπεριληφθεί σε υποβληθείσες δηλώσεις στοιχείων ακινήτων (Ε9).
- Τίτλοι ή συμβόλαια ή τιμολόγια αγοράς των κινητών μέσων που διαθέτετε καθώς και λοιπά έγγραφα που μπορούν να υποστηρίξουν τα αναγραφόμενα για αυτά στο σχετικό πίνακα Γ'.
- Τίτλοι ή συμβόλαια ή πράξεις απόκτησης συμμετοχών και λοιπών χρεογράφων καθώς και λοιπά έγγραφα που μπορούν να υποστηρίξουν τα αναγραφόμενα στο σχετικό πίνακα Δ'.
- Βεβαιώσεις/πιστοποιητικά ή αντίγραφο βιβλιαρίου καταθέσεων ενημερωμένο με τα διαθέσιμα ποσά κατά την έναρξη ή λήξη της ελεγχόμενης χρήσης και τους δικαιούχους των ποσών αυτών.
- Βεβαιώσεις από τις Τράπεζες με τις οποίες συνεργαστήκατε για τις υπό έλεγχο χρήσεις, ότι δεν διατηρούσατε άλλους λογαριασμούς στο όνομα σας ή στο όνομα της συζύγου σας ή στο όνομα των προστατευομένων μελών σας, εκτός από εκείνους που ήδη αναγράψατε στη Δήλωση αυτή.

- Τίτλοι ή συμβόλαια ή τιμολόγια αγοράς των λοιπών επενδυτικών στοιχείων (έργα τέχνης, συλλογές, τιμαλή και λοιπά στοιχεία αξίας εκάστου 5.000 ευρώ και άνω) που διαθέτετε καθώς και λοιπά έγγραφα που μπορούν να υποστηρίξουν τα αναγραφόμενα για αυτά στο σχετικό πίνακα ΣΤ'.
- Έγγραφα που διαθέτετε που μπορούν να υποστηρίξουν τα αναγραφόμενα για τις απαιτήσεις σας έναντι τρίτων (ονόματα, ποσά κτλ).
- Συμπληρώστε υποχρεωτικά τον πίνακα Η'. Συμπεριλαμβάνονται μετρητά σε νομίσματα κάθε μορφής. Σε περίπτωση που δεν συμπληρωθεί, ο έλεγχος θα θεωρήσει ότι κατά την έναρξη ή λήξη της αντίστοιχης χρήσης δεν είχατε διαθέσιμα μετρητά.

Στοιχεία εκ των ανωτέρω που ήδη είχατε συνυποβάλει με τις οικείες δηλώσεις φορολογίας Εισοδήματος δεν απαιτείται να επισυναφτούν.